
71.

Listy do Chmary, instygatora lit.
1771.

Jaśnie Wielmożny Mci Panie Dobrodzieju

Kontent Listem JW Dobr. uszczęśliwiony
za Bagatelną Rzecz a niezmierną Łaskę
proszę tylko Zabicie aby mię znów nie
uprzedzano a za ostateczną Jak
[illegible] [illegible] Państwa Dobrodzieja
Tak Dozgonnie przyjmuję opie-
kę Żebym większej nie zasłużył a mnię
Jak affekt Respekt Łaskę pełną
być a jeśli co było dawniej u
przysługę Tak mnię zmieniono
Dramaturgiczno o Całości Dbający Mo
niezmiernym Listem nic zaś to wszy-
stko Idzie w zapomnienie Przepraszam
[illegible] nic dzisiejszego czasu a Zapewniam
Szczerze Że zawsze Jam Państwa

Dobrodzieju. Statecznie żadnych złych
myśli. Dziemaiące [illegible] [illegible]
y teraz Szanuię adoruię y Z
prawdziwym wyznaniem Do [illegible]
zam się

manifest którą
znaczę.

Jaśnie Wielmożna Pani

Tabliczkę z [illegible]

Dobrodzieyu najmilszy

[illegible] na Drogę Dla
[illegible] Dobro

Stefan

dzieju [illegible]
o Gazettę [illegible]

[illegible]

proszę [illegible]
mam
Dla [illegible] [illegible] Et pro [illegible]
pro Finances [illegible] Tabliczkę [illegible]

///

2

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

w Rozkazie JW. mci Pana Dobrodzieja o przysłanie od
Żyda Antokolskiego Długu nie w Stanie nie mo
gę ponieważ Żyd pomieniony do Wielkiego Przy
szedł Ubostwa y Dom Swoy opusciwszy falto
wnie Ołoto Smykałow. po Zleceniu mi Odbierania
Pieniędzy Tylo Sześć Czerwonych odebrałem od nie
go y złtych oddałem trzy Jmo Panu Jankiewiczowi
a trzy Zaliczem Pańskim Więźniom. Obligi na
Żyda U mnie w Całosci Zostaie Jeżeli JW. mci Pan
Dobrodziey Chiba Samego Żyda Weźmiesz y to
za Wolą JOXcia Hetmana Polnego. a ia nie
wiencey niemoge z nim Uczynie. Lubo bym rad
Uczynił Przysługe J. W. Panu a do Tego iest
Tu Rezyduiący. WPan Abramowicz Dzier
żawca

y Komisarz Antokola Chcicy JW. Pance
odezwac się listownie y do niego Tylko Trudno
kiedy Zyd zowszytkim z kolab. Zatym Z upad
nieniem do nog Panskich Zostaie

Jasnie Wielmoznego W.
Pana Dobrodzieja nayni
szym Podnozkiem

z Antokola. D. 5 Januar
Anno 1771.

Kazimierz Olszewski Gubr. Anto.

d. 20. Januar 1771.
z Dębrowek.

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu.

3

Stanołem szczęśliwie w domu d. 16 currentis: z którego do dziś dnia ieszcze nigdzie niewyieżdżałem; ale dziś wyieżdżam do Szkłowa dla kupna Futer; Oley y Łoy iuż iest skupiony, do Złobina na Jarmark nieprowadzę ponieważ onego niebędzie wszystkie iednak potrzebne Sprawunki sporządzę we Szkłowie y Mohylowie.

Ociec móy iest partyi Grodzieńskiey względem moiego Interessu, który że ztąd upatruie dla siebie fundament utrzymywania się przy Possessyi. Ja go sam oto niewinnuię, ale spodziewam się że JW Pan potrafi swoim Interessowaniem się to odmienić.

Juz Ja żadnym Sposobem prędzey powrócić nie mogę, iak chyba dniem przed Gromnicami do Siemkowa.

Niemam nic ztąd więcey do doniesienia, tylko Łaskawym mnie polecIwszy względom z naypowinnieyszym piszę się uszanowaniem

JWielmożnego Pana Dobrodzieia Nayniższym Podnóżkie[m]

Donoszę JWPanu żesmy spotkali jadący w Drodze za Bo:
ryssowem trzy Roty Moskwy nowo rekrutowaney, nawet
ieszcze barw niemaiącey. która pomaszerwała do:
Mińska.

Jasnie Wielmoznemu Imć Panu
Chmarze
Instygatorowi Wo Xa Litto
Panu y Dobrodziejowi.

p. Grodno.

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieju

Zapomniawszy dwuch okoliczności donieść JW. Panu z Kowna a jadąc przypomniawszy przyłączam natęż pocztą ten additament oddawszy przez spodłanych do Kowna ludą cych to iest:

W Gizach tego roku tylko siedm wieprzaków karmio no z których dwa oddane są na ordynaryą, a pięć na wiśnie będą oddane, a że wieprzuki młode y tylko samą dyrsą, oszczędzaiąc czystego żyta y ieczyny tę trochę na nasienie konserwuiące, są karmio ne, przeto potelki y sadełka małe, więc że na cały expens wiciny non sufficient y z tamtąd supplere potrzeba ostrzegaiąc przeszło.

Żydzi Kiedcy wcześnie oświadczyli się że dla takiey karystyi y ład nieurodzaynych niemogą trzymać arę dy za złł. 600. potrzebuią depatki inaczey chcą rezo

rezolucyi y wyiechai maią żeżeli depeszi nie będzie
Do nóg upadam

Jaśnie Wielmożnego Pana
Dobrodzieia Sługa
Sieyprztor

4. Febr: 1771.
w Pilwiszkach

d. 12. Febru 1771. w Szosztach

6

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodz:

Nad zamiar czasu spóźniwszy się w Trokach ledwo dziś mogę wy
prawić podwodę, na ktorey coś się pszyła niżey specyfikatur.
Donoszę oraz że w sprawie wiadomey kombinacyi nic niewsku
ratem, bo Chłopa Giżowskiego niewydaią, tylko proszą żeby
za pretendowanych niby Puńskich pięciu tego iednego nie
pretendować, y sam JW Podskarbi pisał do mnie. Nie pokazu
ią y nigdy naymnieyszego pokazać niemogą na preten
dowanych dokumentu y żadnego dowodu, a przecie gwa
łt swoich za Sidabra kasterzkuią, iuż tedy rzecz idzie
do prawa, y JW. Pan chciey się oświadczyć wcześnie
Listownie do JW. Podskarbiego z swoią do kombina
cyi ukoncertowaney powolnością, ale gdy niewydaią
Poddanego musi rzecz pyyść do prawa. Lubo prze
ciw prawu y sprawiedliwości przecie ma JW Podskarbi
tentować w Szewku na Sidabra od JW Hetmanowey
Wielkiey że Dziad iego quondam mieszkał we
wsi Witkowiskiey Bałtupie nazwaney; ale na tenczas
podobno y Giże były Witkowiskie, a dopiero tenci
dobra s z Oyca y z siebie w Giżach zamieszka
ły y tyląż inwentarami Giżom podany, chciey y u JW
Hetmanowey JW Pan praevenire, bo to tylko coś

obiekcyi przyczyni, a skutku intencyi Podskarbiego utrzymania się przytym Chłopie nie przyniesie, bo prawo mieć chce, ażeby Chłop przytym był pod kimkolwiek zamieszkał, dopiero y sama JW Hetmanowa niema do niego prawa, gdyż JO Xiąże Wiszniowiecki avellendo Giżalle przy Giżasl tego Chłopa zostawił y przedał, Już tedy kiedy po widzeniu albo po iedney ieszcze Listowney odezwie JW Podskarbi wydać niekaże przymuszony będziesz JW Pan swoich u sądu kazać stawić, y finalnie rozprawić się, bo JW Podskarbi forsuie wziąwszy przed się punkt honoru, a JW Panu idzie o krzywdę.

W Stokliszkach znalazł posłaniec samego JPa Dowfała ale niedano responsu lubo się dopominał, tylko testimonium które przyłączam.

Też Seymiki przeszkodziły mi przepisania ad mundum przeszłoroczney kalkulacyi dla czego oney przesłać niemogę teraz mam Rocźki marcowe nadtemi przepiszę, y za okazyą odeszlę, ieżeli się JW Pan niezmitguie nad pisarzami ziechać do nich y ie obeyrzać, czego ia niewypowiedzianym żądam usiłowaniem.

Pszenice nad Granicą płacą po Synfow pruskich Trzydzieści sześć groszowych pięć bybierlinkę a Żyto po Synfow takich ze cztery daiąc złoto po pułdziesiąta Złotego pruskiego Żebym wiedział że spławo będzie pułżeszony Lepiey było spławić, ale iż rady sobie dać niemogę y wilcowin

więc do dyspozycyi Pańskiey oddaiąc woli iego przez tę okazyą wyrażenia supplikuię.

Za Żyto y pszenicę po tey cenie byłoby Złotych 5700.
dziś zbywszy.

Z dobr JO. Xcia Kanclerza, y JW. Hetmanowey wywieziono pszenicę do Szpichlerzow Jurborskich itm spe spławu, ale im łatwiey, gdy swoie Szpichlerze y swoie struże, nad to iż ~~maią~~ wielość podwod zawsze maią y spławić y tamże iako na samey granicy zbyć, y nazad y do Wilna sprowadzić, ale nam daleko trudniey, ile gdy Pańska Wicina nie pōydzie, więcey mi się zdaie dopiero zbyć, aby tylko nie przyszło żałować ieżeli się spław otworzy, y w Krolewcu będzie drogo.

Żyta iako wszędzie mało, tak wiele nic wywozić do tego do Szpichlerzow wszystkie dwory ma rozdanie na zapomogę ludziom w domu konserwuię, y w Giżach ad minimum Lasztow cztery żyta zostawić potrzeba, bo iuż dokuczaią [illegible].

Wiele się podatku wybrać mogło odczytaię Złotych 1568.

Żyd w Złocie № 72. iak się w tym roku brało dla ubostwa Ludzi w czynszach y Arędzie po Złotych 18. czyni Zł 1296.
Talarow bitych 4. czyni Zł — — — — — — 32.
Rublow 2. czyni Zł — — — — — — — 14.
w Monecie kurantowey Zł 282. gr 12 — czyni — — — 226.
Czyni złotych 1568.

Te rzeczy które się posyłaią na iedney podwodzie Tomasza Senka zabieraią się, a że y dla pieniędzy niebespieczno y dla rozmaitych y dla róznych przypadków w drodze trudno było iednemu ieszcze człowiekowi, kazałem samemu Tomaszowi Senkowi iechać przy swoiey podwodzie. Masło ieszcze niezbyte. Na kwartę Pani Bóg wie zkąd weźmę pieniądze. Posyłaią się

Miodu przaśnego beczka	1.	Płótna pakulnicy Łokci	120.
Płótna paczesnicy Łokci	65 ½	Serwet sztuk 48. Łokci	60.
Obrusów Łokci	60.	Sukna samorzeczu reszty Łokci	14 ½
Zwiędliny przeszłoroczney kindziuków	6.	Słonin	3.
Pizok	2.	Schabów	3.
Ołortów	16.	Ozorów	4.
Kumpiów	14.	Kabana pud	½
Skur jałowiczych wyprawn.	3.	na Just. Cielęcych y Kozich	6.
Podiałowka	1.		
Sieław kop	4.	à f. kor. 4. czyni	Złł 12. g 24.
Grzybów dziesiątków	18.	à f. b.m. 2 –	Złł 36.

Od Xiążęcia Kanclerza niemam responsu, tylko JP. Kasztelan Kaźmierski odpisał do JPana Starosty Orłowskiego że z Ministerium przyięło interponowanie się, a Podkanclerzy z Xiężną Siemaszkową pisał do Wdowy. Oddane zaś będzie Szczęście JPani Pasławiczowey.
W Trokach Podkomorzym Loper, Chorążym Łacki, Sędzią Ziemskim Pd. Sentlicewicz, Deputatami na Wileńską Cytmin Cum y Sędzia na Ruską Strawiński obaźny są zgodnie obrani. Jak od Deputacyi na ten rok uwolniłem się, obaczę w przyszłym ieszcze czasy następnie. Co słychać racz Panie Dobrodzieiu kazać napisać, a mnie w protekcyi swoiey chować Sługę y Podpisza Supplikuię
Józef Gieysztor. Kiodłowny.

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

Dwóch Chłopców ieden Michała Snopika z Czuczan, drugi Ściepana Hryncewicza z Grodka, natym tygodniu z domów swoich zmowiwszy się razem precz poszli, co temu za przyczyna, nie można dowiedzieć się, kazałem onych Szukać, y własnych wysłałem Oyców ich do Szukania.

Pastuch z Zaleńskiey włości wzięty do Siemkowa był zarażony złą chorobą, który y dom swoy własny pierwey Zaraził, obawiaiąc się aby podobnież y na Folwarku się nie zpraktykowało, kazałem mu odeyść do Domu, atak Jego, Jako y drugich w Jegoż domu Zarażonych kazałem Wolfowi Cyrulikowi leczyć.

Respons od JP. Piszczały przyłączam: ale Rekomendowany JP. Pawłowicz z Minska odjechał, y nie ma wiadomości gdzie, y nie trzeba się Juź na niego Spodziewać, takiż nie dał JP. Olszewski rezoluciy. Ale Ja będę czynił Staranie, abym się wystarał dobrego Człowieka.

Jeżeli się do Niedzieli moiey Podwody z Rusi niedoczekam, to w Poniedziałek zapewne wyprawię ztąd Podwodę z Sągą do Słonima.

Ja z Siemkowa ieszcze nigdzie niewyieżdżałem, ale koniecz tu niektóre Interessa, a po Niedzieli do Zaecnia, dla zakonczenia Rewizyi poiadę.

Nie mam teraz nic więcey do oznaymienia JWPanu, tylko Polecuiąc mnie Łaskawym względom z naypowinnieyszym Pisać się Uszanowaniem.

Jasnie Wielmoznego Pana y Dobrodzieia

Naynizszym Podnozkiem

M.

Oliwy Butelka, ktora miała się dla mnie na Post tu Zostawić, przez Zapomnienie do Słonima Jest zawieziona, bo iey tu nigdzie nieznayduię.

Szczwe zlo Mrewitinti

d. 15. Febr. 1771. w Siemkow.

Jasnie wielmożnemu Jmć Panu
Chmarze.
Instygatorowi W. X. Litt. Panu y
Dobrodzieiowi.
w Słonimie.

w War: d. 18 Febr. 1771

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

10

Supplikuię JWmPana Dob. nie tłomaczyć sobie opacznie lub przypisywać nie chęci Służenia Jemu, względem Flanelli ktorey w całey Warszawie nie masz z JPanem Langiem sam chodziłem, do Teppera y do Sklepu Dulfusa ale nie masz iest letka po pięć Złotych Łokieć lecz tey nie kazał mi brać JP. Langa mowiąc że ostatnią bytnością JWmDob. widziałeś ią lecz mu się nie podobała, taka zas iakiey JWmDob. żądasz płaci się po pułt Czerw. Zło. Łokieć ale iey nie masz, bardzo więc żałuię że w tey bagatelney rzeczy przysługi moiey oswiadczyć nie mogę. Dnia wczorayszego odprawił się Slub JPana Piasłowskiego z JP. Szamańską trzeciego cześnikowa JW zas Podkanclerzanki na S. Jozef iest determinowane Wesele nie za

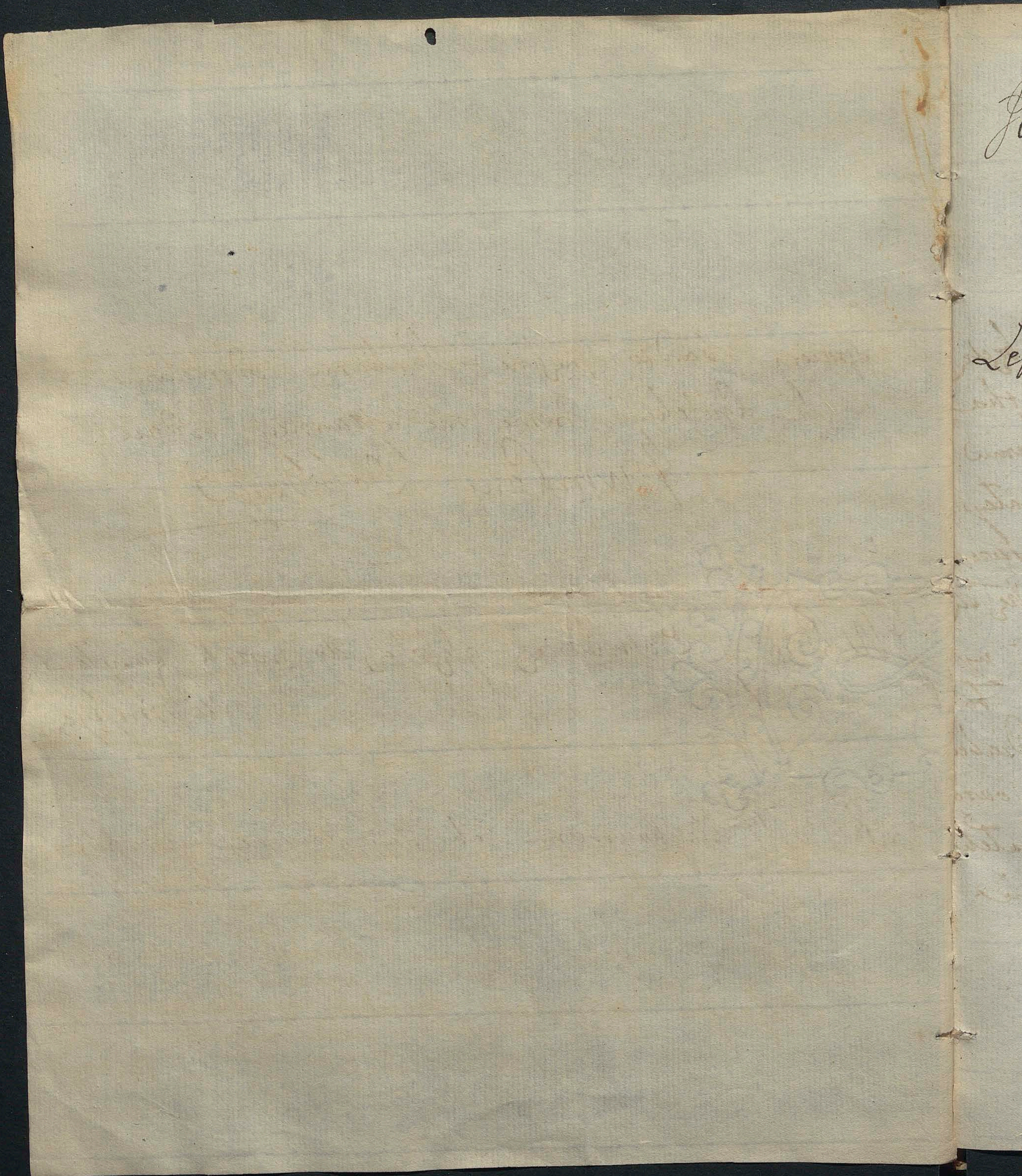
wodnie

Z Wiednia zas nie mam co donieść bo tu nic nie słychać
Karnawał się tu zakończył Balem niebhernym
który dawał Xiąże Woltkoński, nie było nic extra
ordynaryjnego. W przeszłą sobotę była konferencya
u Krola Xcia Wołkońskiego y Ministra Pruskiego
która trwała pułtrzecy godziny nikt iednak
nie wie co tam uradzili. Xiąże Wołkoński iuż
czyni zaczęł preparatoria do wyiazdu, ale
iescze nie wiedzą kiedy wyiedzie
Z JP. Czyrem nie widziałem się ale będę ciekawym
czytać kopią Listu JP Wrazewicza
którymu za zobaczeniem się z nim przełożę
moie zdanie. Wrozy tu tęgie od niedziel
dwuch panuią. Wisła bardzo wezbrana y Saxa
na wypłyniecia. Państwo lednie nie codzień

spacery bardzo piękne Sankami odprawuią
Życzę mi nie ustanney oddane
Uniżone Dobrodzieja

JW Pani y Dobrodzieie głęboko do nozek zasyłam
Ubinsłyą

List WJP Lissowskiemi iak nayprędszey upraszam oddać.

R. 22. Febr. 1771.
12

Jaśnie Wielmożny Mći Dobr.

Lepiey z Tatarem albo z Kałmukiem, na ostatku z Ko
zakiem Moskiewskim wolałbym mieć co do czynienia
iak drugi raz z Administratorem z Białey Rusi
gdyż ledwie mi pułgodziny pozwolił słuzenia
JWPanu Dobr. Masło odebrałem z ktorego dwie
faski zaraz JPanu Chyleniemu odesłałem, za ktore
rozumiem sam w przyszły poniedziałek podziękuie
JWPanu Dz. Posyłam pudełko zapieczentowane
w ktorym niemasz nic dla JWPana Dobrodzieja
tylko dla JWPani y Dobrodziki to iest kopa
przesłicznych Jabłek włoskich. y cztery Oto
wianki Tabaki Marocco bardzo dobrey. tudziesz
Szesnascie gatunkow kwiatow z Hollandyi. bardzo
pięknych

ktore za Bozą pomocą y ia kiedykolwiek zwać będę
w Siemkowie. Dwa funty Tabaki y pieczątka
w papierku Angielskiey oddać WJP. Piaskowskiemu
kapitanowi. Flaneli zas Angielskiey na całey
Warszawie nie masz w czym na przyznanie szczere
attencyi moiey w Służeniu JWPannu DZ. proszę się
doswiadczyć y przez kogo inszego kazać się uy...
zać Chciałbym więcey pisać ale nie mogę bo
ten miły z Białey Rusi subdelegat iak Diabeł
nad karkiem stoi uczem mu y podskarbica ...
dał a iednak mruczy. w przyszły poniedziałek
doniosę co nowego a teraz protekcyi mnie
Panskiey oddaię z uszanowaniem

Jasnie Wielmozney Pani y Dobrodzkiey
do nog naynizszą zasyłam Submissyą
a przepraszam ze grusek na Lekarstwo dostać nie mogłem

wWarsz. d. 25. Feb. 1771

13

Jaśnie wielmożny Mc. Dobrodzieju.

List JWWMc. Dobrodzieja ostatni odebrałem iuz czwartego dnia po odiezdzie pruwod JWPani Hetmanowey na ktorych to pruwo dach Fasek cztery masła odebrałem z ktorych zaraz dwie JWPa Chęciniemu posłałem a dwie na moie zostawił wszy Gospodarstwo, pokorne za nie posyłam podziękowanie, przez też same podwody posłałem pudełko zapieczentowane, w ktorym wybaczysz mi JWWPan Dz że dla mego nie masz nic tylko wszystko dla JWPani y Dobrodzieki. to iest Jablek włoskich kopa. Nasion kwiatowo gatunkow Szesnaście. y cztery paczki Tabaki. Drugie zas dwa Paczki Tabaki y pięczątka w papierku zawinięnta iest to dla WPP. Rapkowskiego kapitana ktoremu suplikuię odesłac. Flanelli iescze raz Bo: giem się mym Swiadcze że nie masz przeto supli kuię nie mieć mi za złe, lub opresatosi w ustu gach moich nie przypisywać. wzem chciał kupić tey podleyszey

JWPP. Instygator WXLit

podleyszey po 2tto przez Łohice. ale mi wcale odradził P. Langa
tey zas drugiey nie masz. Octu czterech Złodziejow chyba za
inną zdarzoną okazyą poszlę Za Sielany których lubom
teraz nie odebrał, gdyż tu w niedzielę poczta Litewska przychodzi iak naypokorniey dziękuię, że zaś
JWWPan Dz. N. 15. przysyłasz to była rzecz mniey potrzebna
gdyż ieżeli się co należeć będzie to nie zginie u JWPa Dob.
Z JPanem Wrażewiczem widziałem się y tak o nim dey
dnię że choć w naukach profituie ale co kaduczenie
w nim się odkrywa heydamactwo. wszystko mnie prosi
abym perswadował JWPanu Dz. żeby był na naukach w
Warszawie ale nie w konwikcie tylko w mieście, mieszkanie
trzymaiąc, zbiłem mu te wszystkie rzeczy naybardziey
tym że to w duplo lub triplo kosztować będzie. a do tego
troszeczka się uraził gdym mu smiało powiedział że
to tylko chęć Wolności do tey Jego [illegible] rezolucyi
która to Wolność w takim wieku teraz nie powinna
być dana. o Niewdzięczności zaś ku JWPanu Dz. nie mi s[illegible]

owszem z tym się niby oświadczał, że swoie żądania chciałby
opisać, ale za wolą JW. Pani Dobr. zawsze iść pragnie.
Z Nowin Publicznych nie masz nic tak dalece. Xiąże Wołkon
ski się wybiera ale ciszej zdwornym krokiem. bo też y
Graff Saldern takim krokiem idzie
Z Nowin zas prywatnych Akcya JP. Wojewody Kijowskiego
bardzo brzydka nie tylko Króla, wszystkich Panów, ale
podobno całą koronę na siebie poruszy iest takowa
gdy ostatnia sztafeta ze Lwowa konfirmuie Syn JP.
Wojewody iuż maiący Lat z górą dwadzieścia zakochał się
y Sekretnie slub wziął z JP. Komorowską Starościanką.
W. Panna bardzo piękna y do tego dosyć bogata w kilka
Niedziel o tym dowiedziawszy JP. Wojewoda w polityczny niby
wziął Syna areszt. który z desperacyi chciał sobie odjąć
Życie. puściwszy sobie sam krew scyzorykiem, co przecie w
czas postrzegli. y odratowali. tym czasem JP. Wojewoda per
swadował żeby się rozwiódł z nią, iakoż naradziwszy się
tak mówią że iuż wysłał JX. Przyszyskiego do Rzymu

dawszy

dawszy mu wesel na 10. ₶. y na tym rzecz wszystka uspokoiła się
o tym wszystkim JPani Wojewodzina nic nie wiedziała, tym
czasem w ostatni wtorek po weselu corki swoiey za JPana
Mniszka. nie wiedziec zkąd o tym wszystkim dowiedziała się
w nie wyprowadzaną tedy wpadszy w passyą, wysłała dwieście
Ludzi zbroynych udaiąc onych za Moskiewskich kozakow
ktorzy naiechawszy JP. Starosty zaczeli strzelac ze Starostą
zostawszy raniony przecie uciekł, wpadszy na konia do Lwowa
ledwie potym wpadszy do Sokołowa iak znaleźli owey Pan
ny Starościanky żonę Pana Woiewodzica porwali y wsadzi
wszy na kon uiechali z nią, o ktorey do dziś dnia nic
nie wiedzą, a wielu iest co twierdzi że crudeliter iest zabi
ta, ale to konfirmacyi potrzebuie, to wszystko stało się
na zapustę po popielcu. Xiążę Wołkonski w to się wdaie
y Krol. y iuż memoryał do Petersburga o tym poszedł.
y teraz cała Warszawa tylko o tey gada historyi.
Protekcyi mnie oddaię nieustanney JWK

Jaśnie Wielmożney Pani y Dobrodzieie
Submissyę moią zasyłam.

1771. marca 3. d[ni]a w Kownie

15

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodz[ieju]!

Zjechawszy na Roczki marcowe do Kowna y stawiwszy ludzi pretendowanych od JW. Podskarbiego gdy się roczki zerwali, Ludzi odesłałem y sam wyieżdżaiąc z Kowna nadgłaszam się do JW Pana z tym wyrażeniem co do Listu przez Sentka pisanego.

Tuszę ia tak w duchu myśliw że rzeczy z JW Pan wyrazić swoie niekontentowanie że zamiast powiększenia mniey w tym roku odbierasz z Giż intraty, z czego żesię ia Listownie ulterius nieuexplikuię odkryć mole musze arcanum żądania Ziechania Pańskiego do Giż; Et primum: Żeby Pańskie oglądały oczy że wszystkie moie obroty y usilne starania zamierzone są y dążą ku jak naywiększemu dobru Pańskiemu co się pokazuie, z przyczyny niemia gruntów, łąk, osady poddanych, dyspozycyi y rozmiarow gruntów, po wioskach, osadzenie y zabudowanie onych, porządne urządzenie kargeim, Instytutu, zabudowania we Dworze porządnego iako Gospodarska wyciąga Ekonomika, Odłożenie y rozporządzenie poddanów dwornych na grunta y łąki Etc Etc. Secundo vero dla tego ażeby widocznie było okazano jako dwuletni a prawie w kraiu naszym generalny nieurodzay tak ludzi zubożył (: którzy iako y wszędzie samym ziemi Życiem y opłacaią się Urodzaiem :) że żadną miarą wypłacić się nie mogą, nie maiąc nietylko co sprzedać na

podatkow opłacenie, ale y na wyżywienie, kiedy ieszcze przed Zasi
ały natrętnie dania ze dworu na chleb zdawna Izarniesłali
zaczeli nalegać Gospodarze, a to JW Pan słysząc y widząc za
twoby przyiął dotknięcie ręki Boskiey, że y nayguwatło
wszystkie starania mniey pomagaią kiedy nieba niewspieraią.
Zebym pokazał że Intrata Gizowska iest ale w tym roku
tylko na papierze a nie wszkatułe Pańskiey o to podług gru
ntow y osady być powinno.

Czynszu, Arend. Kottowego - - - - - - Złł 4142.

Podwodnego - - - - - - - . 1520.

In unu . 5662. a

wiele z tego JW Pan odebrać ieszt wiadomo. reszta w remanencie
impossibili exactionis. chyba Żywioty zabierać. Iarzyny Ż
den bo y Stodolnik we Krzi gruntów trzymaiący niema, M
zna wziąć propincya kiedy we Dworze tylko / Po 140. korcy
Jęczmienia y owsa zamłocić trzeba.
Co do Oźminy: Pszenicy wymłóciłości do Szpichlerza korcy 400.
czyni Łasztow 6. y korcy 40.
Żyta wymłóciłosie Łasztow 7. czyni korcy - - - - . 420.
a Łasztow pięć zostanie w Gizach, z których ieżeli się co z
stanie od udzielenia ludziom przynaymniey naypotrzebnieysze
na chleb wymłóciłsie do Kutzewca latem, albo się y tu sprzedaie,
bo gdy Prusacy na granicy skupować przesta, tak podrzało, z
Pszenicę po Szynfow 6. y z zostało co czyni Złł 7. gł 18. Żyto po Z
łw 5. to iest po złotych 6. korzec płacą. y cała ostatki wywo
zono do Prus, a w kraiu nie niezostało na przyszłe, prosz w ozi

w Szpichlerzach Jurborskich. Za Pszenicę Żeby y Żyto Gizowskie do Szpichlerza Galerowskiego w Jurborku tymczasowe uczyniło by dziś Prusakom na granicy przedawszy Złotych polskich Nro 5560. a za tasztow 5. Sudowmu gdy by niedał łęczium Złotych 1800.

Sukno przeszłoroczne iedne do farby było na wicinę dawane, inne na derhy było robione, też z tego na odzienie Czeladzi użyć musieli; resztę derhowego zostało tylko łokci No 14.

Miasto y ptastwo niezbyte, Prusy zamknięte zatym u nas tanno wszystko, gdy nasz chleb każdy przedaie, tylko chleb drogi, ia sam iuż za Złotych 1600. chleba skupiłem a do nowego nie stanie, niemasz sposobu na dzieci dożycia maiącego Zapasu, gdy w zbudowanych folwarkach mało y to samo dżyrza urodziła.

Na Siewany kmotu nieprzysłano, y grzybów przysłano dziesiątków 18. a dano kmit na 17.

Jest w Giżach zostawiony Łokieć Pański y na tem płótna mierzone, a przecie połowka Łokci niedopisano.

Namiesnik Wsitkuniski o drwa które z Czeluny grozi tey ia przykazałem bić przytem gdy przyiadą.

Listów JPa Taboru przyłączam, odesłać proszę.

Na budynek Pański wycięciono drzewa kop 5. pięknego przez odbrys.

Mam dawne pozwolenie listowne Pańskie kopy drzewa z puszczy Gizowskiej, lecz że do Szczdałowa było daleko, niemiałem sprowadzenia sposobności; została dotąd w puszczy. Dopiero mam

w Witkowiszkach ptac Ziemski libertowany; opłacam podymne, a nie
mam gdzie się podziać przyiechawszy do miasta, chciałbym żeby
stanąć chadzkę, przeto o ponowienie kopy drewna z Krolewiani
y latami oraz belkami dobrze łaski Pańskiey. Abym zaś
ni skrytego nie pisał przyznaię się prawdę że muszę nie
uznosić powodzenia, a obawiaiąc się aby druga daley czekaiąc
nie zginęła skazałem zatrzyć wozić te sposobności: Ludzie
niemaiąc czego młocić y prawie bez chleba niemaiąc robot
przychodzą do dworu prosząc na soł y na liberną, ażeby tę
mogli być suplementowani zgodziłem się z nimi iako bier
wiono zawieźć daie tam moy Żyd po koronczyków 4. y
iuż zawieźli sztuk kilkanaście. Że to się bez ponowienia
woli Pańskiey stało, czynię deprekacyą.
Od Xcia Kanclerza niemam rezolucyi, a co JWo Pan możesz
u Podkanclerzego dla mnie sporządzić suplikuię pamiętać.
Furaże nas wozić do Kowna przymuszaią co ostatnim
iest dla ludzi upadkiem.
Dałby to Pan Bóg aby przynaymniey rok teraźnieyszy był
urodzayny y spokoynieyszy, aby się przynaymniey Ludzie
z rozwleszenia się ustrzymać mogli. Do nog Pańskich głowę
moię uniżywszy iestem

Jaśnie Wielmożnego Pana
Dobrego Dobrodzieja
J. Gieysztor. Kw. Zkrony

uniżony Sługa y Czego Pan
nieużyczyta wybaczysz Laskawie.

+ 17

Jaśnie Wielmożny mći Dobrodzieju.

JmPan Wiązewicz żadnej już dostatecz-
nie nakłaniać do kontynuowa-
nia swoich studiów, et pro
documento List do JWWPana
Dobrodzieja miał pisać. Po-
trzebuje tylko Lekcyi prosa
y Grapki co mu sprawić po-
trzeba, Lecz ia tego nie dołożę
bez pieniędzy. bo Jch nie
mam, Zatym tylko był Dłużni-
kiem tyż Kursu lub
studiowi gdybyśmy w
Jnnej były Lyteraccyi ale
teraz grosz grosza dwa

gania, y Sami z przyczanych pr

między tym musiemy więc

na Spraunaki JKr Uważeniu

trzeba ad minimum przystać

Czwartek 30. gdyż y lato bicług

poprawili potrzebę, a może y

Sekwestra Jakieś płatna nath

przyczepić. Więc y lato nastą

przez to y ~~ar~~ Zebrać Salomi

wrzesnie przemysłu potrzeb

y nato dni rozchlunymzały

być mają

Od Sekwestracji modlenie Dobr n

uwalniam, które tylko michał

nie mają podobna wiosny Sta

18

święto y Belisore niebezpiecznie wyjeżdża-
ać za Samsone pisaywanie ale
Comięcy ani nadziei chyba za
przybyciem Salderna.

W Częstochowie mieszczanie że konfederacy
jedynastu przez miasto Czarnowo
za Dekretem Generalności y bandę
godnych ludzi. Tey wiadomości nie
ma kogo bytych wszyscy y w maszkurach
zabrano.

Xiążę Repnin tu przybył, z Petersburgu
y wkrótce do Armij przeprawi się.

Obyczaj JW Państwa niech Ca-
Dani.

Dat. dnia 4. martij
1771.
Warszawy
ka

Jasnie Wielmożnemu Jmć Panu
Chmarze
Instigatorowi W. X. Ltt.
mnie Panu Dobrodzieiowi
Przez Grodno

w Warsz. d. 4 Marty 1771.

19

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Rozumiem że iuż doszły JWWPana Dob. przez Bychowskiee pod-
wody nie ktore rzeczy ktore posłałem, oprocz flanelli
w czym żadną miarą przysłużyć się nie mogłem, lecz
kiedy teraz JWWPDob. chciesz ordynaryinieyszey to, iesli u
JP Zeppera na Zło przę tylko ze Ciemnusienka, to tey wez-
zmę Łokci JWPan y za zdarzoną okazyą odeszlę. u JJP.
zas ani Olrego ani Gotbego ani Delfusa nie masz
WJP. Narbutha iescze do dnia dzisieyszego nie masz
w Warszawie y wczoray byłem w Pałacu iego, to iescze
nie przyiechał mowią że siedzi w Wołczynie, oczekuiąc
Zatwierdziego przeiazdu, gdyz na tym trakcie pełno
iest konfederatow. Dnia onegdayszego przyiechał
do Warszawy Xiąże Jmć Repnin był wczoray na Poko-
iach z tąż samą miną iak będąc Ministrem

nie

ma tu zabawic niedziel Dwie lub trzy. Wczoray takze
rano przybył tu kuryerem od JP Branickiego z
Peterburga JP. Michniewicz Adjutant jego, tak sie
powiedz że bardzo z ciekawemi rzeczami, a to mie
zaraz będzie wiadomo. wyprowadzic się nie może
teraz JP. Michniewicz z iakim honorem iest tra
ktowany JP. Branicki w Peterburgu.
Historya JP Wojewody Lipowskiego ktorą dawniey
opisałem iest w samey rzeczy tylko że Panna
taż Komorowska Zona JP Wojewodzica Zycie odda
na do klasztoru. JP Wojewoda godzi się z Oy
cem Panny, może ktory milion pięknie o roz
wod zie stara w Rzymie, ktory Latur Duka
tami otrzyma, JP. Wielohurska w Paryzu umarła

po ktorey wczoray zaczeli nosic załoby.

Generalnie tutay o Exekucyi w Oswięcimiu gadaią, że w Ostatni wtorek za Dekretem Generalności iedenastu osobom Łeb uięto, lecz nie wiedzą kogo, gdyż iedno że w Pokojach Zby ucinali, a druga że każdy z tych delinquentow był w masce ubrany. o czterech tu supponuią, ale nie wiedzą pewnie to iest kapelan Oswięcimski, Bierzynski, Dzierżanowski, y Urzenda Mazowiecki. w czasie się to odkryie.

Protekcyi siebie oddaię JaśniePana Dob.

JaśnieWielmożney Pani y Dob. do nożek upadam.

#.

Wiem iak w przeszłym roku trudno było znaleść im ludzi do Wołow, zwłaszcza gdy z swoiey włości ludzi trudno wybrać Parob=ków, więc staram się na stronie dwoch Parobkow, a trzeci będzie Draiż, ktorym na lato to jest, a Mensis April ad ultimum Xbr. a choćby co y daley przeszło, postępuię na ten Czas Złł 30 y Ordynaryą, Zdaie mi się że to nie zbyt drogo, a nam koniecznie trzeba mieć skapitulowanych do Wołow Paro=bkow, a naymuiąc dniami, cięzsze więcey we dwoie kosztować będzie.

Xiędzu Dziurdziewiczowi abym posłał Oley, usilnego dołożę starania, y przepytuię się okazyi do Słotowiec.

Własnie przy pisaniu tego Listu przysłała do mnie Jmć Pani Czesni=kowa Brzezdziecka z Listem, ktory dla Informacyi, y dania rezolucyi przyłączam JW Panu Dobrodzieiowi.

Chłopcy ktorzy byli powiekali, Sami się iuż powrocili.

Niemam więcey nic do oznaymienia. Załiczaiąc mnie Pańskim polecam względom, y z naypowinnieyszym Jestem Uszanowaniem.

JW Pana Dobrodzieia
Nayuniżeńszy Podnożek
Michał Zyttol.

d. 8. marca 1771. w Siemkowie.

o Zadatki Lenzevin nukobate Letwa

w Warsz. d. 11. Martii
1771.

23

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

Obydwa smy się omylili w dobrey myśli, albowiem Jwan Dź. Lubo z Łaskawego respektu przysłałeś mi Siławow które dopiero wczoray wieczor odebrałem, lecz onych użyć nie mogłem ledwie z dziesiątek wybrałem y to tylko na zprobowanie, gdyż się popsuły, że w tych czasach że tu się ociepliło, lecz wiem dobrze że temu Jwdź mi nie winien, iako y ia iżeli w całości nie dostał Jabłka. Jeszcze trzeba temu Jmc. podziękowac że wszystkich nie ziadł, ia zas naybardziey owsa mi żal com mu dał za taką przysługę. Z JP. Wyżyckiem dnia wczorayszego widziałem się na Pokojach, ktory [w] tym względem JP. Tadeusza gadałem, powiedział mi że już się nakłonił podług woli Jwdź. o czym przeszłey poczty miał pisac, bardzo pięknie też

ma

JP. Instygator w. Lit.

ma sprawowaić, co day Boże. Nie masz nic co ciekawego z tego
miejsca. Xiąże Repnin Bawi w Warszawie; tak iak
przedtym Xiąże Wołkonski wszystko się wybawi a na
wyiezdzie. O JP. Urzendzie Sapiensim, nie tak
straszna Historya iak była przedtym pokazuie się
ale Sąd nie które kawałki tym czasem JPanna ko
mornska przy wielkich wygodach siedzi w Zamoscu
w klasztorze Rozum iuż pierwszy Debreo we
nie stanąć. w approbate do Repnina posłali z tysiacami Holendrow.

Protekcyi mnie nieustanney JW Pana y
Dobrodzieja oddaię

JaŚnie Wielmożnej Pani y Dobrodzieia głębokiey do no
Zch Składam Submissyę

#. 4tt. marca 1771

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju. 24

Zdziwiło posłana się postarny Pan Dobrodziey

pisał dzisiejszego Jakoby żadnego tu

względem JP. Szabłowińskiego nie

uczynione do Liberacyi i Jego Ustu-

wania. trudno tam y temu dokon

zai na którego gorzej daleko sz

Zostaniemia. Jednakże dla świa-

dectwa przyłączam List JP.

Ogińskiego, ażeby aby zatem był

nam oddawany wiele wspomoże

za Łaskawą korespondencyą podczas

Sygnitów mińskich utrzecanych

ministerialnych JoPan Lukom-

nie Pozwany Panu Dobrodziejowi

dzięcznie że Zaś Delegatów nie

odmowę nie mało za złe JoPan

[illegible] Dobrodzieyu za pierwszy bytności [illegible]
[illegible] pisane z wszelkiej [illegible] o
dobroci Jm Pan wyznała

Znaiąc że tak wielkiey mocy trudno
oprzeć się było, z tym wszystkim
mieć teraz publicum widzia
wyto szkodliwy problema pu-
blica od ministrow wymuszony
przykład kiedy niezłeby tak
silnie gu nię do przeczuli
upewniam się gdyby nie było by-
liczy mordem dziesięć by-
mięcz zezwolili.

Względem determinacyi do Dusz
Duchowney zakrzyknął dla Jo
kunetem do dalszego [illegible]
y Jm Pan gdzie Jo tęgo mo
WJPan Zdzięgo Omulskiego Jm
Funkcjonals tylko dlatego

25

Excerpt z Listu JmP^o Bykowskiego Wojskiego Minskiego. D. 5 Febr. 1771 R^o pisany z Minska.

Umartwione życie przez nieprzyiaźn Sąsiedzką, zwłaszcza w niezdrowiu moim, iuż to kilkoletnim, czyni we mnie pobudkę, do szukania srzodkow uspokoienia domowego niepokoiu pochodzącego tak z strony WJP^o Przeradowskiego Starościca Suchowickiego, iakoteż JP^o Chmary Pisarza Grodzkiego W^o Min^o, ktorzy chcąc mnie wyzuć z possessii Suchowicz, rozne czynią gwałtownosci, wiolencie, boie, z puszczy łąk gruntow, zatok, expulsie, ktorych possessia przy mnie dotąd była działem JJP^o Przeradowskich opisana, i kilką dekretami obwarowana. Dopiero wszystko opak dzieie się, a to ieszcze bez procederu, i żadney konwikcii

W takowych okolicznosciach żądam łaski Jego Mości Pana Dobrodzieia, ktora azeby wyswiadczona być mogła, przez listowną perswazią do rzeczonych Sąsiadow moich, i do JJ. W^o Instigatora L^o, azeby raczył nas, nim nastąpi rosprawa, przywieść do kombinacii, submississime upraszam.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

aby uczynić względem na konkuren-
cya nie zasłużył tak jak
JP. Kidbrzowi przestay kandencyi

WPan mocno sobie życzył pew-
ności Jego do Sołtri [illegible]
promowaniu JP. Gieysztorda do Łę-
stwa Trockiego ale iż Jm Kan-
dem pariter JP. Rudolphowi słusznego
Radumszczyzne promowałem y Jmu
dla niego to Łęstwo Jest deter-
minowane.

List JP. Szaybe ... do Woi-
stwa Magdeburskiego [illegible]
pracy uprawniony na tey funk-
cyi go [illegible], lecz [illegible]
non obstante proszę WPan

do WPP. Podstolego Zajączkowskiego aby w to wej-
rzał y wyszczegulniwszy obyd.
dzieci drugiego Jodynew
wuch zdolniej- Instalacyą tego
zmił
który = zdał niczym do tego
Urzędu będzie.

Wierzę proszę że JWPan Zupełnie
dla JW. mego Pana Dobrodzieja jest
przychylnym y prawdziwych ciebie
chęciach stwarzania mu szczególnie
proszę uważanych okoliczności
Dotychczas nam JWPan chcący
y tak chętnie przesyłając jeszcze
tam do JWW. Pana Dobrodzie-
ja prosić nie mogę.

uprzejmego
Przyłączam List WPP. ~~Chmielowskiego~~ Bykow-
skiego z Jakiemi uskutecznić Imię

z 22. marca 1771. Roku.

27

Jasnie wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

Względem odebrania Summy, y Awantażu na mienianey monecie, nic ja JWPanu nie donoszę, bo JmPan Olszewski otym w Liście Swoim wyraża, y JmPan Bielski ma tego wszystkiego wypisaną explikacyą.

Czeladzinski Cieśla iuż ozdrowiał. Sprowadziłem Michałka Cieślę tu do Siemkowa ze wszystkim, na kwartał umowiłem. Złł. 18. przy naszey mieśięczney Ordynaryi.

Ciż Cieśle robią teraz posadzkę w alkowym pokoiu, ~~[illegible]~~ ścianę iedną opadłą ma podsztemplować Michał. iak skoro w Officynie skończą, zaraz berso zaczną.

JmX. Ksiądz Owrodowicz ieszcze niepowrocił z Mozyra, względem zas mularzów tak mi się zdaie, iż Szescu maystrow dosyć będzie, ktey nam przychodzie będzie, gdy powoli będzie się ta kontynuowała fabryka. Mularzów pewnie chyba tam JWPan staracsię każe, bo tu ich dostać trudno.

Materyały potrzebne do fabryki gotuię, Gracaną, y do Arfowania do Piasku starać się będę, pewnych ludzi.

JmP. Pawłowicz zdał się przystać na wyrażoną przez JwPana Kapitulacyą; oraz do funkcyi bez wymowienia się obowiązał się, ale ponieważ niechciał tu czekać w Mińsku aż do przybycia JwPana na wiosnę, więc umowiłem się z nim, aby na Święta tu do Siemkowa przyiechał, a po Świętach poiedzie razem zemną do Słonima.

Nasiona Ogrodowe doszły, których regestru kopią oddałem JP. Bielskiemu, a drugi taki Regestr podałem Ogrodnikowi, z Zaleceniem aby to wszystko zasiewał, oraz po Folwarkach aby zasiewali zaleciłem.

w JmPanu Horodniczemu z przyłączonym Listem oddane są Nasiona.

Parobków dwuch umowiłem na Lato na 7. miesięcy, od aprila aż do ostatniego Octobra: a trzeci będzie Piotr Draz.

Wcześnie pougadzać ludzi na pomocnictwo do mularki Staram się, tak z Swoiey włości, iako y z Słobody.

Sawicki o pieniądze prosi; a ma bydź Generałem; wszelako musi szlub wziąć po Przewodney Niedzieli. Bo on y Sam iest bez usilney pretensyi, a Oraz z Decyzyi Duchowieństwa iest osądzono, aby z nią Szlub wziął.

Według dyspozycyi JW Pana Dobrodzieia przyiadę na ten Czas do Nonima: uczynię tu wczesne o Arendy tuteysze Staranie.

Względem wywozu gnoiu na Kopary Spodziewam się wyperswadować: o Siemków ręczę, że wywiezie: będę oraz zalecał y w Zaieniu.

Szoftiki y Skopki mularskie iuż są porobione, Jaczki ieszcze nie są zrobione, ale y te pod ten Czas wygotuią się. JmPana Lantwoyta o Drzewo na Osie y koła nieraz prosiłem, którego ieszcze nie miał sprowadzonego, upewniał mnie tyle, że miało bydź. z którym teraz pod czas tego Solennego Czasu w Minsku widzieć się nie mogłem.

Przyłączam Regestr dla kupienia naczynia w Królewcu, które potrzeba koniecznie sprowadzić.

Przeprowadził się tu do Siemkowa Symonek Łaienko Dracza z Chmarzyszek, o którego WJmPan Pisarz Grodz. reluwinuie, aby był nazad oddanym: nie mogłem tego uczynić moim domysłem, abym go nazad oddał, przyiąć zaś onego w ten czas garnącego się musiałem, więc upraszam o rezolucyą czyli mam go oddać WJmPanu Pisarzowi nazad do Chmarzyszek, ale dał się z tym słyszeć Symonek, że gdy mnie wydadzą

teraz z Siemkowa, to ia znowu uciekne gdzie w inną Stronę.

JX. Procurator Słonilli Jezuita, ma wydać Tebalewiczów. tylo Chce widzieć Inwentarz, za którym onych dochodziemy, y nadgrody za naukę Stolarstwa; na w to potrafi JX. Rektor Minski zé nas pokombinuie.

Odzysłałem Ja y Syna Snopikowego, ma Chłopiec lat koło 20 teu. urody piękney, może być zdatnym do usługi ialiey w Pokoiu. Czyli do rzemieślnika.

Upraszam tedy JwoPana Dobrodzieja, abyś deklarowany list do Oyca mojego względem determinacyi moiey, y otym że przed JwJP. Podskarbim oten Interess mowiłeś, napisał, bo iak miarkuię z listu Oyca mojego do mnie pisanego, to JwPan ieszcze onego nie musiał pisać.

Podwody moie z Rusi przyszły niedawno przed przyiazdem JPa Bielskiego, Oley, loy, Szytale, kley przywiezione Są: same go tylo buntu Skur teraz niema, niewiem Dla czego Ociec zapomniał onych przysłać, ale y te koło S. Jerzego będą przysłane.

Łaskawym mnie JwPana polecam względom, nayuniżeny Podnożek M. Żytt

29

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieju!

Dnia 9. marca Brat Szczepana Powiadayki Teodor umarł, z Przyczyny którey Bazyla Cieślę uwolnić do Domu musiałem, ponieważ dobytku maią wiele, y Chata Jest maiętnaz, trzeba więc tego doyrzeć: to Bazyl koniecznie musiał być uwolnionym. Posłałem wczoray P. Juszyca do Potoczan o 8. mil ztąd dla wystarania się Cieśli nieżyiącego Michałki, który y przedtym był w Siemkowie, więc go nato mieysce umowię.

Jezdził na przeszłym Tygodniu JP. Owsiadowski do Błoni JX. Jezuitów Wileńskich po Tabala Chłopa od lat 13. z Grodka wyszłego z dwoma Synami, z których Jeden jest Stolarzem. Niewydał JX. Procurator Jezuicki, pretenduiąc dowodu czy iest wieczystym Poddanym Siemkowskiey włości, y 300 Złł. chce za naukę Stolarstwa: więc Pozew y Areszt podany. Będę iednak w Mińsku na przyszłym Tygodniu, a pomówię z JX Rektorem Mińskim, czy nie może tym Jezuitom wyperswadować

aby bez procederu chcieli się oto zgodzić, y JWPan możesz
oto do JX Rektora mińskiego napisać, aby był mi wPomocy.
Namiesnika nowego do Gródka już obstallowałem, jutro ma
się ze wszystkim przewieść; umie Czytać y Pisać, y zda
się być Człowiek dobry. zboża, y Okrasy troche mu przy:
dałem, bo na umowę Sawickiego trudno było dostać.
Zowie się ten Namiesnik Czarnecki.

Niemal codzień do Zasławia posyłam po Rusieckiego
aby go nam na niedziel dwie wydali, dla dokoń:
czenia tylo Studni, lecz mam zawsze rezolucyą:
że jest tam onym de Skarbu winien, y ztey przy:
czyny niewwalniaią. JWPan chyba sam już do
JP. Strzeleckiego napisz, aby tylo na niedziel dwie
uwolnił, po którym Czasie w całości go do Zasławia
odesłałbym.

Mnie się tak zdaie, że y na następuiące Lato trzebaby Cieślów
Czterech z Strony ieszcze Starać się, kiedy Karczma będzie
Stawiona. bo ci nasi niewystarczą: azatym może
JWPan koło Bytenia czy nie pomyśli. o Cieślów.

Już w tym roku zapewne fabryka murowa w maiu zacząć
się nie może, bo wszystkich materyałów niewygotuiem,
ale co Imo Jeny niechybnie zaczynać się może, więc
y mularzów naten Czas sprowadzać trzeba, a naywiększa
trudność z wywozem Kamieni dzikich, dla zbytniey
wielkości Sniegów: które miałbym Już Zwiezione
do dwudziestu kilku achtlów, gdyby cokolwiek Sniegu
się nadmnieyszyło, a teraz trudno onych dostawać
pod tak wielkim Sniegiem.

Materyały drewniane gotuią się a w przyszłym tygo:
dniu Spodziewam się że wszystkie Drzewo bę:
dzie na mieysce z Puszczy wywiezionym

Adamek Szewc prosi aby miał pozwolony Ogródek sobie
do Zasiania w Gródku, który przedtym X. Prezbiter
używał, więc czy JW Pan pozwoli czy nie?

Żyd Syn Szłomy dnia wczorayszego powrócił z Borysso:
wa, y mówił że 1100. moskalów przyszło, który
prowadzą naszych Senatorów z niewoli, Jutro do Miń:
ska Jutrze Spodziewaią a z Mińska do Wilna

prowadzić maią Odwrôć Jch Panie od Traktu na

Nasze Wioski; a cięszcze z tyle konnych ludźmi, —

Siana teraz tak w Siemkowie Jako y w Grodku więcey

nie ma iak Wozow 100. a y z tego Jeszcze się gro:

mada wyexpensuie dla bydła; bo w Zaceniu Juz

Słoma wyszła, a w Siemkowie się kończy, a mrozy

nic się nie umnieyszaią. Choc Ja wielką Ostroz:

ność z Expensem Siana zalecam. ale trudno co

począć, w tak przykrym Czasie.

Więcey nic nie mam donieść JWPanu Dobrodzieiowi.

Łaskawym się polecam względom. z naypowin:

nieyszym piszący się Uszanowaniem.

JWPana Dobrodzieja

Nayuniżeńszy Podnożek

d. 15. marca 1771

w Sżmi:

31

Jasnie Wielmozny Panie y Dobrodzieju

W Uffnosci pewnego Uwiadomienia przez Łaskę Ja
snie Wielmo WMCi Pana Dobrodzieja, mam honor
spokorną moją submittowac się Literą, upraszą
iąc o Informaciją, iaki się Syn moy Zostaią
cy na usługach Jasnie WWMCi Pana Dobrodzieja
będzie determinował, czy na Usługach Jasnie
WWMCi Pana Dobrodzieja Daley Zostanie; czy też
ad requisitionem JWWMCi Pana Podskarbiego
Nadwornego WXLitt. do Ekonomiy Mohylow
skiey Za adressuie się; Boiąc się tedy abym
nie miał podobnego iako w Kolin przeszłym
od Zwierzchnosci Ekonomiczney Za Syna mo
iego Uskrzywdzenia

Upraszam Jasnie WPanie Dobrodzieju adeterminacyi Jego mnie uwiadomic, y Jemu względom Jego obrotow tak Doradzic przez Łaskę swoią, Jakbym y Ja mogł. nie narusenie Possesyi moiey utrzymac się y Syn moy z Swiey nie szkodował słuzby

z Powinnym Zostaię Uszanowaniem

Jasnie Wielmoznego
WMć Pana Dobrodzieja
Naynizszym Sługa
Maciey Kam. Zyttk.
mpp

d. 29. Mar. 1771.
z Dubrowki

30. mar[ca] 1771.
w Giżach

32

J. Wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

Pożyczywszy u W. JMPana Stanisty Taboryskiego na kwartę złotych 300. y odsy-
łaiąc ią do Kowna, ten List na pocztę oddałem; z Doniesieniem że
ieszcze Żyiemy undique tribulationes et Angustias cierpiąc, bo niedość
głód na ludzie że iuż po trzecie dawać na chleb poczynam lubo uszczy-
zy przecię; głód na Żywioły że iuż wszystkie kule pokarmili; dachy
poobdzierali przy tak cięszkiey zimie po nieurodzaiu y słomy nie
maią; ale ieszcze o furaże mocno nalegaią, do Kowna zaloż że wszystkich
stron na głowę wiozą, ieszcze siana ieść we Dworze, lubo po
rozdaniu kulow ze dworu na ludzie, resztę kulow na bydło dwor-
ne (: czego niepamiętam :) łomać, bić y z sianem trząść każę
y tym dworne Żywi się bydło.

Pa Konopkę odprawiłem dawszy mu mieysce w Officynie poko kal-
kulacyą, zda którą teraz czyni, y na dwoie koni siana do S-
łerzego pozwoliwszy, nim sobie dostanie gdzie mieysce.
Na mieysce iego installowałem Sokołowskiego także do
pisma niebiegłego, Chromego gorzey za mnie, był za moiey
dyspozycyi Kommissarskiey w Folwarku Starostwa Brzo-
skiego, nie uwidziałem w nim żadnych osobliwości nad in-
nych, przecie niepijak, y trochę porządnieyszy. Sama także
trzeźwa, y niestara, zdoła częściey przebiegać do Obory,

kiedy

kiedy takiego, jaki mnie byłby do zupełnego ukontentowania dostać niemogłem tego przyiąć musiałem; jeżeli będzie niedobry, niech de Długo czekaĺ poprawy, zawiodszy się na Konopie.
Po napisaniu z Kowna do JW Pana listu dowiedziałem, że prze=szłe Roczki Marcowe jedynie favore JW. Podskarbiego W. Ks. walisię, wzpisał listy do JW. Kasztellana Wiłepskiego, JW Łowczego Litt. y do Urzędników, z których ieden Sędzia Ziemski szczególnie Uięty od JW. Podskarbiego nieprzybył; A tak się wszystkiey prawenti; y iuż nie bojaźń, a raczey uszczęśliwość Zdięta, przecię na majowe popierać muszę, mniey uważając na donacyą od JW. Hetmanowey W. Ws. boby y sama ta Pani chcąc o tego Chłopa dochodzić, mniey wskurać powinna, kiedy tego Chłopa Oyciec przed Laty pięcią dziesiąt Gizowskim był Poddanym, umieszkał umarł, tego Syna spłodził, który także od Urodzenia interrupte był Gizowskim y zawsze tu mieszkał, y Inwentarzami był podanym.
Zachowuiąc iednak Zwyczay w takich prawnościach
prakty

praktykowany, chciey Panie Dobrze napisać do Kasztellana do Łowczego y do Urzędników, których masz w Kalendarzy ku, a nayosobliwiey do Pisarza Wiszniewskiego, bo ten w Grodzie praedominat. przywodząc ostrość praw wszystkich starych y nowych o zbiegłych poddanych obszernie opisanych; iż jako w sprawach expulsyinych a sola reinductione sprawy się sądzą; tak o zbiegłych poddanych in principali a extraditione, albo jak się JW Panu zdawać będzie, nieexagieruiąc prawa żeby się nie urażali instanno tylko za sprawą swoią tak sprawiedliwą y do JW. Starosty Kamieńskiego osobno napisać.

Zawsze w naszym kraiu mało bywały śniegi y mało zimnych zim jeździliśmy saniami, dopiero wszystkiego aż nazbyt, y śniegów y drogi, y mrozy iak o Bożym narodzeniu ostre.

Już ia w moiey sprawie względem Sędstwa straciłem

wszelką

wszelką nadzieię iezeli mię Bog, a po nim Panska opuści

Łaska.

Referuię się do Listu Zkowna pisanego o kopę drzewa

suplikuię z uniżeniem się do nog Panskich iestem

Jasnie Wielmoznego Pana

Dobrodzieia

Nayunizenszy Sługa

Jozef Dieyszłor. Kiw Zkmy

List JP. Działonskiego przy mnie zostaie do sprawy odeszle po sprawie nie mam zwyczaiu zatracać

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Dott. Ru 1771 Apryla
Dnia 6.

34

Jako maiący Stancyą zawsze w ziętym nadar przylegą
a Sytuacyą moią barzo dolużną od rożnych wielu osob
i atem przemilczec z kilka, Poczt niemogąc pisać y nie
maiąc tak dalece o czym, dopiero zas kiedy W. W. Mm. Pan
Dobrodziey pytaiecie o 910 Złł od IP Buzinowskiego w
ziętych każecie zachowywać one na Fabrykę, odpisuie
donosząc iż nietylko nie zostało nic, ale jeszcze y na te
Expensa niestało, bo trzeba było wypłacic XX Bonifra
tom Złł 420 I. Pannom Bazyliankom Sto Dwieczkim
zapożyczone z oddawanych 100 Bitych # 8 wynoszących
Złł 144 IPP Mo Dulskim Złł 94. a do Szemkowa na
materyały wymęczył IP Zytole # 25 wynoszących Złł
450 to wynosiłoby Złł 1108 a pensy 910 trze
ba tedy jeszcze dla nas dopłacic Złł 198 ponieważ Sumę
wszystkie co od IP Szemaszki 9000 wydałem wtenczas
przed oznaymieniem przez IP Bielskiego y Szrobitem
Handlem Złł 422 na # 422 w odesłaney do Stonimadku
onie to y pokalkulacyi, oprocz wyrażonych 198 Złł na
leży jeszcze wziętych przez IP Zytolea IPP Bazyliankom
Sto Dulskim # 15 o ktore nieprzestannie dopominaią się
u mnie niemaiącego czym wypłacic, bo IP Buzinowski go
towych niemiał [illegible]. a obliga na W. IP [illegible] Oboe dałem
1090 Złł niemogłem za onym nic zyskac ze y ktowiek
Procentow nie powypłacał, mnie dołuczaiąc ci mu mocno
y często

y często odwiezył do S. Jerzego y to kiedy teraz odbierze zaraz
de Wierzchowicz od JP Kory, ktory po odwiezieniu dopiero W
JP Podskarbiemu Wielkiemu do urbra Importaney, takze nie
jak słysze wiemą y tak zupełne wyrazitosc doniesienie.
względem grzeczności JP Kory wiadomo było mnie dawno y do
wiadałem zawsze WWmeⁿ Panu Dobrodᵒ stroniąc sam zawsze od
niego ale nie miałem kredytu dotąd, a y potym jeśli polutownicza
żeniem się polityczny to znow on będzie dobrym a zatym, jako
cierpiący od niego nay gorsze prześladowanie zawsze y teraz
WJP Wankowicz Koniuszy z gościtue z Bratową za 20000 owotne
y dokumenta przyszłemu Roczeku poprzyznawali.
Za Rekomendacyą y gorliwą JP odyńca bierze mocno gdyby nie
wstydziłsie WWmeⁿ Panⁿ Dobrodᵒ żeby dz nie może zdolnym, bo trze
do tego z młodości applikowac się y być tak zdolnym jako Rege
ci Grodzey Ziemᵏ bo y Trybunalskiey zwłaszcza między Subie
tami wszystko nie uczonymi y Prawności nie znającymi, kto
y nie tylko zdania ale y tłumaczenia zawisaią na Pisarzu, to nie
gestra pisac dosc słabiego czytywaliśmy Akta tak tych Grod
to podług osoby jest zdolniey gotowe zyskac czyli odebrac od W
rzędu y sobie równą porcyą wziąć a przytym y plenipotentowac
możno to podobniey dla niego, ale prosze mieć to w sekrecie bo
Ludzie terazniejszi niechcą znać siebie tylo gniewaią się za prawdę
wczora był u mnie x Prezbiter Grodecki y Szkwiecki prosząc o Imber po
życzą do WWmeⁿ Pana Dobrodᵒ abyś Raczył nie oddając Bujnickiego
od usług swoich, utrzymac przy dabszym w Namiestnikowstwie Grode
cum, bo juz ma Akta wziąć z wiadomo Panu a mnie teraz doma
niona osoba wczym jeśli będzie Łaska oznaymie się prosżamy.
Gosci nowych 700 Rekrutow spodziewamy się dziś tu do Mińska
od Smolewicz y Borysowa, WJP Jackowa Zyzemska przykona
Roczkow przemieniła życie gdyby nabawiła, zatym upadam Dony

w Warsz. d. 7. Aprilis 1771.

35

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju.

Bardzo żałuię że postanę tak dawno ieszcze JWWPanu Dz. nie doszły iabka, iak między przysługą moią nie da- rzy się, tamten pierwszy, psiadł, a ten drugi choć nie psie to proponię, Towary które mam bardzo coś lento się przedaią uszerem płotowy masła nie prze dał, Regestr zas przedaray ten rigorosissime pisze gdyż to cudze nie między. Jak zakończę rachunek z JWWPDz. ze wszystkim to dopiero z onego regestr in posterum ieżeli zdarz się do usług Jego. pisać będę teraz do mego regestru proszę dotrzyć Ręka- wiczki kupione oceł y N. 5. gdyż nie trafię ode bratem od WJP. Norbutha ale dawszy dwadzieścia JPa Cyproni tegi swych męż dotrzyłem. Byłem sam u JP. Wiarzewicza przełożyłem mu moie reflexye nie idzie mu oto zostać do roku ięsre, lecz się oba wia aby dłużny nie był, sam to przyznaie że JP Piro

Słowagier

Jew. JP. Inszygator Lit.

Szwagier batamuci onego. lecz z tym sie oswiadczra, ze za Wolą JW Pana Dob. isc mysli. JS. wyrwiez iednak mnie ze dom Boze zeby zetgał, gdyż nic dobrego z niego nie bydzie ocy sie Jego nikomu nie podobaią.

Dnia Jutrzeyszego w Pałacu JWW Hetmanowey. Slub JW JPanny Podkanclerzanki z Xięciem Michałem Radziwiłłem. Ekwipaze JW Saldena powtorne sie przyszły dla ktorego Lokaiow Laufrow y Strzelcow tu przyimuie obiecuią ze z wielką wspaniałością ma tu rezydowac wczorayszego dnia ~~przed Połudnem~~ wielki pozar zaszedł sie przed samym połudnem, na Nowym Swiecie. Bog Łaskaw ze wdzien ieden tylko Browar wielki zgorzał. Polecaiąc mnie nieustanney wdzięcz JWW Dobrodzieya z Submissya zostaię

Jasnie Wielmożney Pani y Dob. do nog upadam

Względem wody Selcerskiey naylepszey zawsze zapisuie
JP. Skalski Aptekarz w Butelkach kamiennych. Tey
Butelki naytańsze na Złł Dziewięć y na Dwanaście
tenże JP. Skalski codzień się spodziewa świeżey teyże
wody. u ktorego zamowiłem sobie. ieżli będzie potrzeba
Dla WSPani Podkomorzyny wypytałem się tylko teraz w
Sklepie nieboszczyka Czempińskiego dostanie kupić
Le Bidé ktorych nie ma tylko dwie iedney od dzie
sięciu ₰. gdyż pięknieysza, a drugiey od siedmiu
dać niechcę. iuż że wszystkiemi naczyniami to iest
Serynga Miednica y tam inne rzeczy.

Jaśnie Wielmożny mći Dobrodzieju.

37

Dnia wczorayszego miałem u siebie
na Obiedzie JP. Wiażewicza kto-
remu Jako Oycowskie dałem
napomnienie że się tylko
powinien chowanie Stan ktorego
mi awansowany przydały tai
charakter, dałem mu do
wyrozumienia że ta Jego
Lekkomyślność Jak ow
gniewała JWPana tak Ska-
ranie będzie aby przy-
słał od niego całe Jego
przytrzymanie mi się
wprawi w lepszy Char

rakter uważny a nawet też on
mu nakształt Kuratelli po
tym na usposobowanie Jey
polubigatem List JW Pana
Dobrodzieja co do punktu że
chcesz nad nią Opiekunem
być JW Pan Dobrodziey nie
chcesz aby ten Kroll na Stu
diach Zaleciay. Też samo
y JP Rohter nawet Je
mu, co mocno przepra
szam y spodziewam się
że chce na tenbli (?) Czas
po prostu Jego. Boy wie
co potym z niego będzie

Każdego kawalerskiego będzie mnie się
spodziewany ciągi y nadzieja całe czyny (?)
z Bielskim.

o podpisany ale że Rezygnacya nie zwyczay
osytaż kopią, taką gdy JJ. Chodkiewicz podpi
wydany będzie za który pro Jenitko Kancellarie nale
żeć będzie # 2.

Przywiley na Mostowniczwo podpisan[y]
nie napisana jest przeto posyłam kop[ię]
sze y przyszłe Przywiley wydany będzie

kiedy na Sacem wynidzie uwol-
nezi.

JP. Solany dał mi fl 20 na Opo-
rządzenie JP. Miarzewicza który
go wtym tygodniu oporządzę
mi stanie na Pana mi Jeśli
Jmny Pan Dobrodziey przysłać
dla mego mies dobre byto-
by bo tu są bardzo drogie.

Jarsch stateczne pieniądze
prawda że znamy że kurz ale
y kaw one razem bo na O
chędoztwo niebe Expensa
nie potrzebny który go za
wsze przy Cum mam zwła
szcza w Szabty cr mam a
żywienia pracie że z

tych pomiędzy siebie opatrznie
dysponowałeś JWWPan Do-
browskiey żebyś mu Opiekę Spo-
rządził samże z tym wstrzy-
mał y dobroci Stołu bo On
poznawszy że cię nie mu
dawać nie chce, przestał
mnie przyjaźni y sam o
dobre Staranie nie ma Za-
czął y obchodzi się tera
najprzej wspaniała.

Wiadomości proszę żadnych mi
bo już nie mamy Brandelu w
Brzeciu gwałtem to Spora-
tor po co do Peterburga ???
dział się nostre

Nożki Obręczy JWW Państwa Ca-
łuię
Lz 8. apr. 1771

dnia 14 Apr. 1771 z Hatynki

39

Jezdziłem do Dereczyna do JmPana Kosci ktory mi list napisał do JmPana Moraczewskiego prosząc aby uwolnił tego Styrnyka z ktorym Listem sam wraz do Perekopu wyjezdzam tylko day Boze abym co dobrego skwarał. JmPan Szabłowinski Żyta nieoddaje jak tylko po Złto <u>26</u> znać że niema do Zbycia, y to bez podwod. Żyd zas Małatycki odwrucił się z targu pirszego gdyż deklarował zbyć na Miare Dereczynsko targowo po Złto <u>24.</u> a teraz ynaczey niechce przedać jak na dworno Hatyńsko po tey Cenie na ten punkt trzeba rezolucij Pańskiey JmPan Kościa Sam weczwartek ma bydz w Słonimie przeprasza Pana że nieodpisuje, gdyż zabawny z Dzierżnikami z Panami Stryhinskiemi y z Grabowskiemi.

Bielski

Jaśnie Wielmożnemu [illegible]
Chmarze
Instygatorowi W.X.L. Panu
y Dobrodzieiowi

w Słonimiu

17
3 / 2
51
8 - 15
11 . 15
71 .

6
3
1 - 15

40

Rachunek z Channa Moscowa

48. Łokci Nandern po Złł 4 gr 20 – Złł 224
46. Łokci Kan

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju 41

Wyiechawszy z Hatynki do perekopa Starostem w Skorze niemogącsię przeprawić przez Rzekę zaczym Nayprzey Otcha pieszego posłałem do perekopu z Listami do Jmg Pana Moraczewskiego którego respons odsyłam od pieczentowawszy dla ynformacij.

Przez że podwodę pisze do Jm Pana Jezierskiego aby wraz przysłał tegoż Styrnika który wziął zadatek z ludźmi do Mostow dla Stroienia ... y oprawienia Statkow.

Mam tu wielkie mitrengę z Czutnami których niechay Wydać z Peszczy bez opłaty za pien... mowią Leśniczę że Jm Jmg Pan Jenerał Oslinsko przykazał aby poty nieprzystawiało do mostow poki niebendzie opłacono, pretendugo od paia po Złoto 8 to vczyni Złotych...

Zaczym Pan Dobrodziey dla poparcia pozwolonej puszczy przyśli mi List pisany od Jm Pana Oslinski bo by nasz koszto wał

Kazdy Czuten po 32 Złło:, Jm Pan Jezierski po
mylił sie w targu gdyz ludzie ci Swiadczo ktu
sie kontraktowali o Czutny ze miał Sam
płacic za pien y tym dowodzo ze oni ni
powinni płacic tylko my po niewaz z
sie oswiadczył przy kontrakcie.,
Jm Pan Oskirko niepretenduye od nasz opłat
za pusze tylko od tych Ludzi kturzy n
bili Czutny chce aby oni z Swego zaro
ku onemu za pien Zapłocili, a Ci ben
ufundowani na Jm Panu Jezierskim ze y
przydeklarowała opłocic pien podyęli
robic po Talarow trzy.
Złotych Sto przysli pan dobrodzie dosk
tow gdyz tych com wziot nie wystarcza
na potrzebe dowiciny., Ja dzis w
yezdzam do Letnia do Jm Pana Wrobl
skiego

dla zakonczenia kontraktu y przezto krut
ko pisze bo czasu niemam; Niemen
juz puscit mazna by wicine wyte
wac gdyby byt ten porzondek

Bielski

d 11 Apr 1771
z Mostow

43

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Doradzić wtak nagłym czasie Potrzebie JWWMci Pana Dobrodzieja, y Skarbowi dogodzić żadnym obyczaiem nie wydołam y niepotrafię, kiedy wcałey Włości więcey niemamy Stręczycielów, iak tylko piąciu, z których Trzech poszło do Wsiów Stupeckich, a dwóch zostało się. Wsiów zaś Skarbowych osm, więc nam samym niewystarczał według własney naszey potrzeby Trzech ieszcze Stręczycielów, raczysz Stąd JWWMci Pan Dobrodziey wtey Okoliczności zupełnie mieć mię zawyczałurzwanego Że temu Stręczycielowi, Któremu był dany zadatek, iść kazaliśmy do Wsiów Skarbowych.

Mógłbym natychmiast postarać się z Innego gdzie ziemi Stręczyciela, gdyby Ta wcześnie od JWWMci Pana Dobrodzieja doszła mi wiadomość, a teraz chociażbym y naywiększe czynił starania, już niedostanę bo Wszyscy zewszęd są wcześnie zamówieni. Wszakże wiedział doskonale JMć Pan Bielski, wiele iest u nas w Skarbie Stręczycielów, y wiele też Wsiów, należałoby z Innego zamówić Strony

Stermilea

Jest ieszcze Szósty w Nachowie w Zastawney Posessyi Wm Pani Jeżelskiey, ale cóż, kiedy y wam Pani Dobrodzieyka na ma podobno własną Wiynę swoią, którego gdy mi się uda odebrać, można będzie nawrzaz zgrągley JWWm Pana Dobrodzieja potrzebie dogodzić, Inaczey zas gdyby się stać miało, tedy Winna Skarbowa bez sposobnego Człowieka zostaćby się na mieyscu musiała,

Będę iednak w osobie JWWm Pan Dobrodzieja przełożonym y wyperswadowanym, o moiey szczyrey aplikacyi, że tyle użyię w tey mierze srzodków, sposobów, ile będzie moiey zręczności, dać Dowody sprawiedliwey usługi, ażebym okazał że Jestem z tych spragnę niesłuczenie

Jaśnie Wielmożnego Wm Pana Dobrodzieja

nayuniżeszym Sługa
Moraczewski

d 17. Apr 1771.
z Umichowa / Czyżm

22. apr. 1771. w Dydwiżach

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodz.iu!

Doszły mię Listy Pańskie z poczty Jurbórskiey z pod kooperty W. JPa Woyskiego Kowieńskiego z kopiami Listow do JJWW. Sineia, Zabiełły y Prozora pisanych; a do Urzędnikow abym znalazł na poczcie Kowieńskiey supplikuię. Nieuiem iak się przebiorę z ludźmi do Kowna przez kilka rzek większych kiedy przez naymnieyszy ruczaik przeprawić się trudno, gdy w kraiu niskim rowny barzo daleko rzeki na brzegi wylewaią; a ieszcze iak w tym roku z wielkich śniegow razem puściło, y tak wysoko iako naystarsi nie pamiętaią wody się razem wyniosły.

JW. Podskarbi Wielki barzo się do sprawy na te wszelki armuię na wszystkie strony szukaiąc wywodow; w Witkowiczkach wetrzyli Urządzenia Oyca Szabra wyiąwszy że quondam o ierosce Stwa Witkowiskiego nie[...]

y bodaj

y boday od Kaima albo Chama czy nieuyiwdy Sdabrow genealogij; a ia mowie iż Jex. Hetmanowa niema mocy więcey pozyskowania, ktorzy iey są podani y czasu lustracyi mieszkaiąc do płacenia kwarty są przypisani. jako Jcepan Sdabras podany y do kwarty przypisany. Oyciec iego w Giżach mieszkał on się tu rodził, y interrupte do dnia uyścia Żył przy Oycu przy bracie, na reszcie sam swoią osobą na Gospodarstwie.

Słominy y sadeł w Giżach znaydziesię funtow 353. więc to się ztąd dać może reszte ztamtąd niech zmiarkuią. Grochu tu niemamy ani ziarna. Ktorego w przeszłym roku wielkie wzięto na nasienie y zostałowa lecz zginął na polu, y do pioro ztamtąd się weźmie.

Do Krolewca bez siedzenia kwarantany, a po prusku mowiąc kontumacyi przeiechać niemożna, lecz czego komu potrzeba zapisawszy do Krolewca przysyłaią na granice, ale iuż to co ich kaśka daie przyiąć potrzeba choćby naypodleyszy

Oziminia dość dobrze przez zimę na polu uchowała się y dobrze się pokazuie, ale iż y w przeszłym roku po zimie dobrze wyszła, a wiosna ią mokra ziadła, więc ieżeli /: czego zachoway Boże! :/ teraźnieyszey to nie potka spodziewać się tym się roku urodzaynego.

Nayspodleyszy sprawunek, y za furę zapłacić, bo tam Pruscy fur-mani furzi, zapisywałem y ia sobie bez czego w domu obeyść się niemogłem; a wszystko w tych gatunkach przywieziono, prócz papieru y śledzi.

Za dobroczynną protekcyą Pańską y promocyą do Szostwa nay uniżeniey u nóg z sobą składam dzięki, a że mię to minęło znam iżem niegodzien tey łaski Boskiey ochoczo bez nywu-szenia przestaię na woli nayświętszey.

Dobroczynnie pozwolona kopa drzewa lat y króliki potrzebuię, ieżeli tyle znaleść mogę względu y o te suplikuiąc się z tem schyliwszy głowę pod stopy

Jaśnie Wielmożnego Pana y
Dobrodzieia
Nayuniżeńszy sługa
Józef Gieysztor.
[illegible]

Żyta łasztów 7. y 400. korcy Pszenicy w Jurborku znayduie się

w wa[illegible] ### 46

Jasnie Wielmozny Mosci Dobrodzieiu,

Odmierzyłem Zyta Beczek 90. ktorego di cry Jm Pan Jezierski Hołynskiego Czterdziescie Siedym. Rachowickiego Beczek trzydziescie. Kupnego trzynascie. na ktore Zyto dałem Kwit z Wyrazeniem z kąd przywieziono y jak wiele. Pieniądze Exigowane przez Jm Pana Jezierskiego na Piny y Czynszy przyiołem do percepty swoiey y kwit onemu dałem; takoz na Piwo Wiendzine Okrase y Wieprzu. Sam niewiem jak prenko w Podruze wyruszecie gdyz niemam z Goła ludzi y trudno okrutnie dostac. Styrnika dał mi Jm Pan Moraczewski choc nietego ktorego ja Chciałem Cuz robic musze y z tym yść kiedy lepszego niema.

odwrocic

11

Jarcic od Jm Pana Moraczewskiego Nowych nieodebra-
tem musiatem wziąc staremi za nowe gdyz nieprzy-
stawiono z Woli do Mostow.;

z Jm Panem Wroblewskim Widziatemsie ktury mi
nieobiecuje dac Więcey Frahtu yak tylko Lasztow
Osiem. to musze dobrac u kogo ynnego do Zupeł-
nego Ładunku.; Fraht droszy byc niemoze yak
po Tynfow dwa od Lasztu wki.; Regest sprawni-
kow mozesz Pan Dobrodziey przez pocztę odes-
tac do Grodna do Pana Brauna to go tam od-
biore.; Wiadomosci zadney niemam wiele z Gru-
bende miat Zyta y Pszeniczy y wiele obrasy dla
Ludzi. Jezeli Pan Dobrodziey wiesz to trzeba
y mnie oznaimic.; Niewiem yaki bende
miat sposob dac znac do Giz do Jm Pana Koryp-
ki aby przyiezdzat do Jurborka z Ludzmi do
Ładunku Wiciny Czy niemoznaby obmyslic
Postanca z Hotynki barzoby dobrze było.

Kocioł nowy Wiciny ktury na Sagan Stary zamieniałem
w Krolewcu od Syłam go do Hotynki przez JmPa
na Jezierskiego mozesie zdac do Kredensu albo
do Kuchni bo mnie dwa niesą potrzebne;

Do Wielmoznego JmPana Wołodkowicza Horodniczego
Minskiego na pisz Pan Dobrodziey zu Wiadomie
niem o Krupskim ktury Uciekł zołowa zabraw
szy pieniądze teraz sie znayduie w Krzemieniu
u Xięży Kanonikow na dyspozycią yuz sie oze
nił wziął Zalecitowe wdowe; Nazwisko sobie
odmienił teraz go nazywayą Husakowskim:
widziałem go w Mostach przywoził Zyto na Fra
kt do Wicin Bispingowskich; Więcey niemam
nic do doniesienia Składam siebie u nog Pań
skich Piszesie

Jaśnie Wielmoznego Pana Dobro
dzieya Nayniszym Sługa

Franciszek Bielski

Dnia 26 Apr 1771
Z Mostow

w Jurborku Żyto Łasztow
Siedm
Pszenicy Łasztow 6. [illegible] 90
[illegible]

[illegible]

Jaśnie Wielmożny
Mości Dobrodzieyu

Niemam Czego wiele pisać do Pana Dobrodzieya z Mostow gdyż yeszcze Prokuru od JmPana Wroblewskiego niezabrałem; z Grodna nie zawodnie o wszytkim do mosc Panu gdyż tu cale Czasu niemam bo Zostal mnię ten postaniec na samym odbiegani z Wilna w Podruż, to tylko do naszam Panu że puszczamsię tak w teraznieyszą podruż yak na Morze bez wiosła gdyż niemam ani Styrnika dobrego ani Czeladzi. z Gota żadnego roku niemiałem dla siebie takiego umartwienia yak teraz; Testymonium trzeba

Koniecznie Przystac z Słonima z Gra
du gdyż tu wszyscy maya z swego
powiatu, Zaczym Pan Dobrodziey
do Kowna przysytay na Poczte
Co Prędzey Pisząc

Jasnie Wielmożnego
Pana Dobrodzieja Nay
niszym Slugo

d 24 Apryla 1771
z Mostow

Franciszek
Bielski

++

Jasnie Wielmoznemu JmPanu

Chmarze

Jnstygatorowi WXLSPa

nu y Dobrodziejowi

— — —

4.

50

Jaśnie Wielmożny mój Dobrodzieju.

Kalkulowali Janka z jego przychodów nie zdaje mi się
bo był się to jemu sprzykrzyło y dało Cza-
sem okazyą do ucieczki, zwłaszcza gdy
chłopiec w raz uciecy doszedł natosci w
kompanii swoim nabieralię. Już go
nie którzy namawiali na służbę ale
przecie nie dał się namówić teraz
już w Warszawie więc życzyłbym
pomyśleć o nim żeby go z Warszawy
oddali.

Xiężniczka przecie wytaskaliśmy
wygląda jak ptaszek z klatki
szukający zawsze sposobności wy-
lecić mialę z niey.

List Jmcu Pana Dobrodzieja do
Xiężniczka oddałem pamiętnego

opowiadam. Saldern dnia wczorayszego
audyencyą miał u Dworu zaczem być
postem a Wolbendzki ony wyiedzie z Warszawy
zamyśla. Ministrowie nasi nadzieię że Do-
bra JM od Sekwestru uwolnią wiadomo-
ści więcey żadnych z Wilna nie mamy. o Po-
koju ciszcze mowić nie przestaią
Kasztelan Nowogrodzki w tym tygodniu
wyiedzie z Warszawy bez żadnego z Bi-
skupem umiarkowania, Samemu gdyż
dość bałamuctwy a do zgody nie po-
dolnego Kasztelanowi przeprowadzi
nie chce. lecz się ale zanosi że Bi-
skup w Wilnie na przyszłym Stto.
nie będzie
List wiarowiczą do Imwny Pani Dolnickie-
go pisany obnaszę wpuszczę z kopertą
przytam. z daliey nadto podwoy

ale frantem pieniężnym zaleciczony. Je-
stem zatym z naygłębszą weneracyą

Jmmc Pana Dobrodzieia
ja nayniższy sługa
Józef Czyż.

Dn. 29. aprila
1771.
z Warszawy

JW Jeymości Dobrodzieyce do nóżek upadam.
Kartę JP. Jurewicza racz Jmmc Pan Dobro-
dziey oddać do Nowogródka do WJP.
Strażnika Białopiotrowicza zapisaw-
szy do niego przez Grodno w Mo-
Zeykowie.

Jasnie Wielmożnemu Jmci Panu
Chmarze
Instygatorowi W. X. Litt.go M.W.
M.m Panu y Dobrodzieiowi
Przez Grodno

446

52

Jasnie Wielmozny
Mosci Dobrodzieyu.

Wyiezdzaiąc z Mostow dnia 29 Apryla ledwiem mogł stanąć w Grodnie na Dniu 4 Maya dla ustawicznych wiatrow, tegoz samego dnia y w dalszą podroz z Grodna ruszyłem się szczęśliwie. Zyta na Frakt wziołem od Jm Pana Wroblewskiego Lastow 7 Lastewek 5, od Jm Pana Strzałkowskiego Zyta Last jeden Lastewke jedno. Czyni Lastow 8, y Lastewek sześć, jezeli bende mogł zabrac więcey w czynie staranie podrodze, z Łodzi lemsie od Lastewki po Tynfow 2 to jest po złto polskich 2 y gr 12 gdyz taki kurs w Krolewcu. Regestr sprawunkow ktory przysłales Pan Dobrodziey do Mostow w cale nie wiem jezeli wystarczy przychod na taki znaczny Expens, podobno Pan Dobrodziey nie

chcesz

Niechcesz nic dla siebie profitu uczynic z Wici
ny; Wiadomo Panu ze na Korzenie Summa
znaczna Wychodzi a Frakt od onych nie
wielki y zgoła profitu znich niema; trze
ba było Wyperswadowac JW JmX Biskupo
wi Stotomaedskiemu gdyby umnieyszył tego
regestru w Korzeniach a kazał Soli Laszt
zedwa albo zetrzy Sprowadzic toby wy
nił ucokolwiek profitu dla Pana bo jak ten
raz jest Wydany Regest to w Cale zeszkod
Panska anie z profitem; Testymonium
z Grodna niewziołem ato ztey racij gdyz Sta
browka na mnie czekac niechciała a Jmosc
Panowie Sendziowie w Sobote na Sądach nie
byli gdyz zupełnego kompletu niemai; Zaczym
Pan Dobrodziey Starajsie abym miał z Słonima
do Kowna przysłano Testymonium bo beym musi
ał stac daremnie nagraniey; Jm Pan Wro
blewski niedeklaruie z Krolewca dac Frakt

tu ze.

53

Frakta gdyż y dla siebie bendzie mial ma
ło, jednakże niespodziewam się nażadni
scym powrócić, Szpryj pomarańczowej
niewiem czy bendzie Łobei [illegible] Krolewieckich
gdyż tam na łakcie przedaią barzo mało
tak yak Warszawskie dawne to Pan ka[...]
pomiarkowac szymarzowi, Tasiemek
niewiem czy bende mogł dostać chiba ka
mełkam kupię tylko niewiem wiele go
potrzeba, Pan Dobrodziey niewinnie
te napaść na mnie wrzuciłes bo to Gdań
skie Sprawunki a nie Krolewieckie
ado tego ze sie na tym nieznam, jezeli
Jm Pan Jezierski bendzie z Hotynki zmieniony
a ma sie oddalic w daleko Strone to Pan Do
brodziey chciy Przykazać Jmy Panu Żytko
kowi aby moie rzeczy pozostałe w Hotyn

cz

w Hatynce podał pod Rexestrem drugiemu Dy-
pozytorowi yakoto Chomont z Duho Zięł
Sukien para yedna; Pas yeden; Pistoletów
par dwie; Kiereja Niedzwiadkowa; Ostr
z Kapturkami para yedna; Kulbaka
yedna; z nawiązaniem; Krzemienia Krem
wnego pas yeden; Matełzak Stary yed
Upadam do nog Panskich y Piszę się

Jaśnie Wielmożnego Pa-
na Dobrodzieja Naynizszy
Sługa Franciszek Bielski
mp

D 4 Maia 1771.
z Grodna

L. J. Chr.   Die 4. maj 1771. w Kownie.

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodz[iej]!

Przybywszy pro die 1. maj do Kowna, jedną expedycyę Pańską de die 22. apr. z Listami do Urzędnikow Grodzkich Kowień[skich], y z dyspozycyą posłania po wody Selservaser z dobrey dyspozycyi JP[a]na Poczmaystra Grodzień[skiego] na poczcie Kowień[skiej] zastałem, a drugą de die 29. apr. odebrałem na poczcie die 3. maj. z Listami JWo Podskarbiego Litt. y W. JPa Stoln. Wołk: z doniesieniem o rzeczy ruszeniu etc. Na ktore obiedwie dziś takową rezolucyę piszę: Że dawniey pisał JW. Pan każący dać sobie wiedzieć jeżeli można do Krolewca przybyć podwodą bez siedzenia kwarantanny, odpisałem, że inaczey niemożna do Prus wiechać aż wysiedziawszy niedziel trzy konturnacyi, a kto co chce mieć siedzieli zimą Liwerancy, przez ktorych można było do Krolewca zapisać, ale co przysłano to brać trzeba było, lecz dopiero y tych niemasz na granicy, odiechali do Krolewca; a dopiero w Kownie będący odbieram Pańską dyspozycyą posłania do Krolewca, będący w domu żadney o tym nieodebrałem wiadomości y listu, lubo JW. Pan pisze że drugi taki list ordynowany iest do mnie na pocztę Jurborkaską, lecz ten niedoszedł. Już tedy w tak przykrym czasie takowe wody sprowadzone być niemogą, bo lubo kwarantanna iest zmnieyszona, ale tylko do niedziel trzech, a nie mniey, a jak że tam Chłopa posadzić, wikt samemu y Koniom dać y Doktorom płacić; o co wszystko ieszcze rzecz mnieysza byłaby, ale że pozno Pańska zapłata woła kiedy, że wody mogą być sprowadzone, y czy mogą na maiowę kuracyę

Ozimina na polu dość pięknie wychwalała przez zimę, a dopiero tęż wszy wiatry psuią.

dla JW. Pani przyśpieszyć, Dziś odsyłaię konie do domu (: ponieważ tu y przez
Zielone Swiątki siedzieć przyidzie :) pisałem ażeby tegoż momentu posłano
Żyda Kudzkiego na granicę ażeby się dowiedział czy niemożna by jakimkol-
wiek sposobem wjechać do Prus bo do tąd bez siedzenia kontumacyi żaden nie
był puszczony; przecież ia w Dyduszach rezyduiąc o pięć czwierci mili
od granicy y co tydzień we środę na granice posyłaiąc co tydzień
mam wiadomości, y Burmistrz Szyrwintski był u mnie kontentuiący
nabycia jakiegokolwiek zboża, a przecię nie mogłem w mojey potrzebie
wjechać w Prusy czyni tylko publiczna fama nadzieię że maią się
ze wszystkim odemknąć Prusy, a na spławie coś pofolgowano
do tygodnia siedzenie kwarantany, mowią też że y na lądzie maią do
tygodnia umnieyszyć; jeżeli tedy Żyd uczyni nadzieię, kazałem umy-
ślnym dać znać, łobym we wszystkim Pańską dopełnił wolę
tym czasem kazałem podwodę mieć gotową; a niemaiąc uczynnieyszego
dla siebie musiałbym pisać do Kleipa z usilną obligacyą y
informacyą y List Pański posłałbym. Bo żebym nietylko posłał
ale gdybym y sam pojechał to się na tey wodzie nieznam, mu-
siałbym brać jaką załecę znaiomi, y chybabym Doktora dla po-
znania dobroci wody użył, ale y ten (: iak mowią kruk krukowi oka
niewykłuie :) mogłby fałszywie zachwalić, lecz czytbym z wysłaniem
z Połągenki po tę wodę do drugiey odemnie z Kowna utrzymać się
poczty, wszak kiedyby można mieć tę wody sprowadzić one nie za

nie zabaw…
JPa Działo…
w replice…
Podskarbi…
musi…
pisany…
JW Ł…
widze…
JW. …
tylko…
Pisan…
cadiu…
skiego…
JW. …
na m…
prożl…
ale n…
ztąd…
gdy…
Gdyż wie…
Stowiek…
y inny…
mniey…
santany…

nie zabawiłoby się z Gtt do Hołynki:
JP Działońskiego list iest dobry, bez go muszę w punkcie, albo przynaymniey
w replice kiedy z Pessą iako w pierwszym wyraża stawać będą exparte JW
Podskarbiego, ale podług wyrażenia w ostatnim liście JPana Działońskiego
musi być ieszcze ieden list Jego w tymże Interessie do JW Pana
pisarza.

JW Łowczy Litewski iak się sam z Grodem który tak nie zechce [?] jako
widzę pozmnie: sam interessowaćsię za sprawą Pańską.
JW. Starosta Kowieński pisał do Urzędników ale barzo ostrożnie sama
tylko w tey sprawie zalecaiąc sprawiedliwość, pokazywał mi list JP.
Pisarza u którego mam cokolwiek poważenia choć z potrzeby, bo na
exdiwizyą w sprawie Jego iestem naznaczony, pięknie pisze z Mini-
skiego, dość że cokolwiek sprawi wrażenia y powagi sprawie.
JW. Kasztellan Witepski po długim ze mną prowedzenie, dopiero zesł
na mnie dość łaskaw, w początkach tey sprawy na samą moią
prozbę interessowałsię, a dopiero tenże Pisarz powiada że pisał,
ale niewiem doskonale bo mi listu niepokazywał. Dopiero o mil
ztąd 12. Znayduie się, będę pisał żeby się wstawiał do Grodu, iże
gdy wiem, że wewnętrznie iest inimicissimus JW. Podskarbiemu.
Gdy wiedzieć niemożna jak prędko JP. Bielski stanie w Jurborku trudno
Człowieka w Kownie albo indziey osadzać aby Czekał; wszak jako
y z innych lat może być z Jurborka posłany Flis albo naięty to
mniey kosztować będzie; a w czasie wysiadywania tygodniowey kwa
rantany, mogą ludzie przyiść wcinę uładować, y słomnę dowieść na:

razem z Konopką, ktory iest obowiązany, te zboże zdać z rąk swoich.
Żydzi Rudzcy dawnieysi arędy ustąpili Rudzkiey, przecie Ledwie
Syn tegoż utrzymał się, y to z tych szczegulnie przyczyn że tam ma
ią Ludzi sobie dłużnych y z warunkiem jeżeliby następujący rok był drugi że
zapłaciwszy za czas utrzymany wolen będzie złożyć kontrakt.
Jeżeliby tam znaydował się o ktorym pierwszy raz JW. Pan pisze
taki Człowiek, ktoryby na Dyspozycyą Gizowską był zdatny, y mogł
by do gustu być Pańskiego, Użyteczny z znaiomości tuteyszego kra
iu Gospodarstwa y Języka, y owszem życzę przysłać; a możebym
y ia był szczęśliwszy, ponieważ ci ktorych ia z pomiędzy wielu
w tym kraiu po dyspozycyach mieszczących się naylepszych wybra
wszy installuię, nie wydaią nabiału, Ptaku ptastwa, nie stara
ią się w Ogrodach Gospodarskich mieć tak, jak na rezydencyą
Pańską być powinien porządek; Cielęta się przy nich nie chowaią
y wszelka młodzież! Lubom po Konopce pewno iuż Sokołowski
mu, y Siedmdziesiąt z górą sposobow punktami do rządzenia
porządnego Gospodarstwa opisałem, jednak życzę y supplikuię
tamecznego zestać, a ja punkta prześlę JW. Panu, że zemnie
zawsze należyta była dawana informacya y prawie nauka Go
spodarowania, niewiem tylko prędko przybywa. List JW. Zabiełły odsyłaiąc
iestem u nog Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieia

Nayniższy Sługa
J.G.

Tu w Kownie Jenerał de Collon
znayduie się, ma killka dni zabawić.

~~116~~ w Warsz. d. 7. Maj 1771

56

Jaśnie Wielmożny Mći Dob.

Niebytności moiey w Warszawie więcey tygodnia upośledziła mnie w tym szczęściu abym uważności moiey powinna prezentował JWWPana Dob. z podziękowaniem za Łaskawą Jego pamięć którą każdego tygodnia punktualnie odbieram, Że Biedé dla WWPani Podkomorzyny tey piękniejszey iuż nie masz za ∂.10. lecz za osm. y za siedm piękne dosyć są. lecz y te boię się żeby nie przedali chyba wzięli. JWWPan Dob. każesz choć za swoie pieniądze kupię. przyiechawszy nie zastałem ani iedney faski masła przedaney. prawie potrzeb uspore mam, tudzież żadney rezoluciey nie miałem względem miodu, bo sam nie mam iak go mam przedawać choć mi się trafiaią kupcy.

gdyż

gdyż tu na garce nie przedaią. Nic tu słychać prócz tylko

nie pomyślnej nowiny że JP. Pany dobrego Zdmencu

Moskwa złapała w tych dniach na Pragę onego zap[…]

nadzie niema. Graff Valdern Poseł paradnie po

Warszawie ale żadney odmiany nie widać. Szczęś

zas Wothonski iuż wyiechał.

Pilnie się w mnie oddaie Jarosław Dol

Jaśnie Wielmożney Pani y Dob. do nog upadam.

JW. Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodz.!

Zaczęła tu w Kownie mnie będącemu jawnie wołać fama że Prusy spła
wnym zupełnie, a żadnym z wyjeżdżeniem ośmiu dni są
otworzone, posłałem wczora do JPz Listy do Królewca
Testimonium na granice. y Zupełną informacyą jak
ma być wyprawiona podwoda jedna ale z dwoma
Ludźmi do Królewca, więc in spem że będzie=
prędko wpuszczona do Prus podwoda; można przy
słać Żyda do JPz Hołyńskiego; pisałem na gra
nice prosząc żeby wraz wpuszczono. z przyczyn
iż w takiey granicy bliskości nie powinni mieć
wątpliwości o zarazie, y Sołtysowi aby
z tą prozbą dobiegł do Granicy kazałem.
Sprawa iuż była przywołana, ale strona przeci=
wna wzięta na godzinę; przecie z godzinnych mu
si przypaść przed Zielonymi Świątkami, Naywiększą
mam biedę że statum causa; do produktu y Repliki sam

układać

układać y przepisywać muszę. Naywięcey Argumentuię y biię na nieprawny y niesprawiedliwy wstępek iż JW. Hetmanowa nie miała mocy ustępować z przyczyn:

1. Że kto czego niema nie posiydzie zbyć niema mocy
2. Że Chłopi przed Awulsą w Gizach mieszkali.
3. Że JOxże Wiszniowiecki ceduiąc Prowieniuszowi Gize y czyniąc powtorną (bo pierwszą Gieysztorowi) Awulsę nic nieexcypował, a zatym Durzanin z Wróskami y Pidabrami Poddanymi podał.
4. Że JW. Panu post fata Prowieniusza za przywileiem za podani.
5. Że JW. Sapieha Proceduiąc z Prowieniuszem w Assessoryi przegrał.
6. Że JW. Hetmanowa niedawną iest Starościną a Chłopi za życia Starostow Witkowskich nie tylko nie reqwirowani ale owszem cedowani.
7. Że uciekli z possessyi JW. Hetmanowey
8. Że wstępek po Delacie Statutowi dany y inne mam argumenta, lecz nieumię

co mi replikowai będą, bo ja w swoiey replice
na dobitkę wyiadę z listami JW Działyńskiego
Produkta y replikę po Deszteyszey sprawie
przyszłe. a teraz pisaniem zatrudniony
do nog uniżam się

Jasnie Wielmożnego Pana
Dobrodzieia
Podnożek
J. Gieysztor.

8. maij 1771.
w Kownie

L. Klr.

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobr[odzie]ju

Zle w Kownie siedzieć, teskno, a mnie do gospodarstwa przywykłemu zdaie się iż więzie siedze. ale dla poczty barzo dobrze uygodnie y pożyteczno kiedy czwartego dnia dochodzą od JW: Pana Listy. Niemam czasu więcey pisać; bo dziś spodziewam się przypadnienia sprawy, Tylko względem wody z Krolewca, że kazałem dobiec na granicę y uwiedzieć się co pisze do mnie Sołotdroski list iego = Wypytać iednak podudy kazałem y same przyłączam. dla uproszenia ~~w~~ opuszczenia podwody na Granicę dobiecmu dysponowałem; ale to ieszcze przed iego tym do mnie pisarzowi listem, ktory przez Ludzi do stalnicyi należących ordynował; a teraz iak miarkuię, wołałbym samemu Jemu kazać iechać do Krolewca, ale niemam żadney okazyi, miarkuiąc y przewyższaiąc cenę zdrowia Pańskiego nad valor szkody opuszczenia małego czasu Gospodarstwa. Padę na tęgy do nog Pańskich uniżaiący się y będący

Jaśnie Wielmożnego Pana
Dobrodz[ieja]
Nayuniżeńszym Sługą
Jozef Gieysztor
Komor[nik] W[ielki]e Tr[ockiego?] Ch[orą]zy

11. maj 1771 w Kownie

P

Po napisaniu tego karteluszu przywołano immediatè przed Sprawą Pańską regentr Zalitowy,
y tak nasza ledwie w poniedziałek przypadnie, a Sędzie Gospodarze siedzą, iuż umyśl:
nie niebrałem razem z sobą ale miarkowałem czas przypadnienia sprawy. bo miałem vocandę, y każdey sprawy poprzedzaiącey nas Zalitorad wiedziałem stopień.
Naprowadzono tu Chłopow z Stwa Witkowiskiego ze wsi Batsupiow na świadcze
nie że Sidabras iest ztamtąd, a ja nieodstępnie twierdze że iedna była natenczas
ra Giż zurtkowiskami; a gdy Giżè stały się Awulsa, y Chłopi tam mieszkaiący, są sedowani y szczeżami od pierwszych Starbatow niemoże teraźniejsza Starościna mieć ad anissa regressum; Jeżeli JW Sapieha Podkanclerzy Litewski de Totalitate Awulsow w Atsessory: Oyciec dziedzic
idą Tesciowskiey, procedując niemógł onych reincorporare, daleko barziey teraźniejsza Starościna niema do dochodzenia iednego Chłopa prawa.

Jaśnie wielmożny Panie y Dobrodzieju!

Dnia wczorayszego przed wieczorem iuż przyiechawszy do Hołynki nic więcey nadto nieuczyniłem, iak tylko odebrawszy dyspozycyą klucze od Szpichrzów; zdałem JP. Jaworowskiemu który y z Żoną tu przyiechał, Samey zleciłem Gospodarstwo białogłowskie; Drób, Nabiał, Ogrody, bielenie Płótna etc. Dziś będę przemierzał zboże, obiadę Poletki Gruntów y wszystek w Folwarku Zostaiący Remanent na mię odebrawszy Regestr zdam JP. Jaworowskiemu, a uczyniwszy Indagacyą z Chłopów; wszystkie te roboty przywiozę z Sobą w Niedzielę do Słonima a kalkulacya Sama choć po niedzieli zrobi się.

Donaszam o Usiewaich Jarzynnych iż do daty wczorayszego Dnia wysiano Pszenicy wybieraney na Pognoiu Przeszłorocznym gdzie był Jęczmień iadąc do Klimowicz, Beczka 1. 2/4. Jarki wysiano Beczka 1. Jęczmienia Beczek 3. 1/4 1/16. Owsa Beczek 7 2/4. Grochu drobnieyszego 2/4 1/16. Lnu 1/16 gar 4. Jęczmień y groch dziś się bronuie, a w Poniedziałek będzie przysciełany gnoiem.

Może się zas ieszcze tyle wysiać Jarzyny [illegible]: Jęczmienia Beczek 7. którego po wysiewie zostać może Beczek ze Cztyry, Owsa ieszcze może się wysiać Beczek 28. y ćwierci dwie, bo pola iest na Owies, więc owsa niedostanie Beczek 13 2/4 1/16. bo tu tylo idzie na Zasiew ten Owies co z Rachowicz przywieziono beczek 22 2/4 3/16. kto rego po wysianych iuż na Pole Beczkach 7 2/4. zostaie w zasieku tyle Beczek 15. 3/16.

więc chcąc Zasiać wszystkie pole zdatne pod owies, to iest ad Complementum Prowelotowanego Zasiewu do Beczek 36. trzeba koniecznie ieszcze Starać się Owsa Beczek 13 2/4 1/16. którego będę się tu starał iak można, wszelako JW Pan Dobrodziey może y ten owies zakupić co Iankiel namieniał. ponieważ tu Iak słyszę droższy iest.

Grochu ieszcze się wysieie Ćwierć większego który będzie natychmiast, grochu drobnieyszego Ćwierć. Pszenicy Beczek Dwie. Gryki beczka iedna.

Pszenicy wybieraney ieszcze iest osmina. a więcey iuż nie ma Czasu wybierać.

Owsa Hołyńskiego iest beczek koło siedmiu, którego nie będą do Siewu brali ale do rozchod dla koni wydawanym będzie.

Siana Iest ieszcze koło Trzydziestu wozów, to iest dwa Stożki w Stolu, a wczora ieden na trzech brykach zwieziony do Expensu, z tym Sianem ~~aby~~ że będzie ostrożność upewniam.

JP. Iezierska dnia wczorayszego w Wieczor obaczywszy że iuż nie żartem ale doprawdy mają Zmieniać, y że iest iuż Administrator dla odmiany, kilkadziesiąt razy padła mi do nóg, abym w to potrafił u JW Pana gdyby byli na tymże Samym utrzymani mieyscu, Pytałem się o Przyczynę, dla czego tak żełośe żądała pierwey, aby z tego mieysca była oddalona, odpowiedziała że nas JW Pan często taiał o złe gospodarstwo, to nam było przykro

cierpieć y dla tego musielismy dziękować, a teraz nie mając nigdzie mieysca z wielką ochotą y ukontentowaniem na dawnym zostalibysmy mieyscu. Dobrze ta spiewa Sentencya. non Cognoscitur bonum nisi amissum. JP. Jezierski Iako Administrator iest dla Panow niezazdrosny, nie tak wotez raz y z tego dostanie mieysca, a takiego iakie miał w Stotynie nigdy mieć niebędzie.

JmPanu Niemaltowskiemu rok się zaczoł u nas 1mo Xbr. ktory ad ultimam aprilis był effective 6. miesięcy. więc Co JwPan będziesz Łaskaw dać mu za te pułroka, uprasza o Przysłanie tu do hotynki.

Tenże dał do Skarbu dwie Skury Iuchtowe Iałowicze duże, ktore aby mu były powrocone uprasza, są tu dwie Skury cięższe Podjałowkowe Giżowskie, ma się onymi kontentować, gdy mu JwPan wziąć pozwoli; a kiedy tych Skur wziąć niepozwolisz JwPan, to uprasza o przystanie po 10 Zł. za iedną skurę.

Owce z Bieniuki dwie przywiezione Stare, y Iagnię iedne toż przywiezka młoda; a poniewaz niebyło młodego Samczyka to dali Starego marknaza, więc ieszcze dla nas z lepiey: są tu dwa Stare marknaze, ktorych iuż że są Stare połozyć nie można, aby nie zdechły, czy nie każesz JwPan onych porznąć na kuchnią; bo one niebardzo

są Chude, tylko że teraz są iuż ostrzyżone, sluzy znich niezda:
dzą się na Kożuch. więc iak JWPan każesz tak uczyniem,
ztymi marliaczami. mnie się zdaie że lepiey położyć, może:
się wychodzą

Zrzebiec gniady położony dobry iest, y miny weseley, bespieczny
do wychodzenia się.

Stado iuż wpolu, chodzi, koń kredensera, ieden JP. Pawłowicza, a z:
Sianem wielka będzie ostrożność.

Hirsz krawiec iednym koniem niepodeymuie się iechać do Gź, chy:
ba parą, gdy tedy JWPan pozwoli onemu parą iechać to się
ma Sposobić do tey Drogi.

Juchtu Zarazowego Zadnego nieprzysłam, bo tu tylko ieden maią
na siebie kurt co wozili przesztego Roku do Grodna, a Coda:
wali raz do Słonima to zato JP. Skoczynili odebrać Pie:
niądze razem za Całe Starostwo, y rozdane iuż są w Propory:
na Kotynkę, a Co wozili do Rożany to na kurt także Sko:
czynili y sam odebrawszy pieniądze rozda znowu.

Co posyłam ztąd do Słonima przyłączam osobny Regestr.

JWPan może mnie nato trzeba dać Rezolucyą przez Zyda Arendarza, kto:
ry dziś raniutenko z Pieniądzmi poiechał do Słonima.

Piszę czasem co do JWPana takiego, co od powszechney wszystkim wiadomości
ukrytym być powinno. ale że na Stoliku JWPana czytaią się listy
często przez tych którzyby y niepowinni czytać. może że JWPan od:
tąd tego Zabronisz. albo innego na ściśleysze schowanie takich
listow użyiesz Sposobu.   JWPana Dobrodzieia Nayniższy Podnożek M Zyttek

d. 9. maia 1771
z Kotynki.

Jezeli co mało teraz JWPanu oznaymuię niedziwuy się temu JWPan, bom ieszcze niemiał czasu rozpatrzyć się

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu.

Ciele iedne na kuchnią Panską posyłam, Koszyk z Sałatą, z ogurkami, rządkiewkami, y Szpalerami od JP. Szelnera posyłam.

Nie mogłem wymodlić u JmPana Generała owsa do pierzczenia, ale przecie namłócić sałnym do Beczek 12. pozwolił, do czego młóckow 30. dysponowałem kobit do młócenia na Poniedziałek, Męszczyzni zaś w Poniedziałek będą orali wszyscy na Owies y Jęczmień; Spodziewam się że w następuiącym Tygodniu mało co nie wszystka wysieie się Jarzyna.

JP. Jezierski gnoiu nigdzie zimą co Popas nie wywoził, zaczym trzeba będzie teraz wywozić; na Poletek Dewhubski pod żyto przypadaiący będą wozili Staienni, ktorym codzień po porcyi Gorzałki zato obiecałem, na co Chętnie przystali.

u JmPana Nienałtowskiego wziół Rymarz skurę iedną wielką na oszycie Łóżka Panskiego, a drugą wziół Adamek Szewc we Siemkowie, na boty dla Staiennych, tak Rymarz swiadczy więc co JW Pan każe czy Skury dwie Gzowskie Podiałdukowe ~~[illegible]~~ Pan oddać, czy Pieniędzmi mu za te skury przysłe.

Ja tylko Spisałem wszystkie rzeczy znayduiące się w Folwarku, premias Zboża

uczyniłem y Dozatki, obiechałem wszystkie Kotetki Dworne, Dziś rozre

Podanie Stayni JW. Pawłowiczowi; a Iutro rano do Słonima

przyiadę.

Naczynia, Jakie są w Słonimie Hołyńskie, toiest beczki Piwne,

warzywne kadzi, Cebry etc. dobreby było żeby P. Duszkiewicz Spi:

sał onego regestr y tu przysłał.

Koszyki wraz trzeba odesłać przez tegoż Posłańca

Syn Mowszy tuteyszego chce wziąć arędę Nahuiewicką, dla Czego

ma Sam Mowsza Iechać do Nahuiewicz, y obaczyć tey Karczmy.

Łasce mnie Pańskiey polecam z powinnym piszącym się

Uszanowaniem.

Jaśnie Wielmożnego Pana

Dobrodzieia Nayniższy Podnużek

Michał Żyttow.

d. 11. maia 1771

w Hołynce

Jasnie Wielmoznemu Jmc Panu

Chmarze

Instygatorowi Wo Xo Litt.

Panu y Dobrodzieiowi.

Dnia 25 Maia 1771 z Krotoszyna

64

Stanowszy Szczensliwie w Krotoszynie Dnia drzisiey-
szego przed samym wysciem poczty kruthko
pisze do naszegoje o Cenie Towarow na szych
Zyto po Dwiescie dobrey monety, Pszenica
po Dwiescie piendziesiąt y Szesdziesiąt,
Co zas o ynnych towarach yeszcze nie wiem
na przyszło poczte owszythim doniose
JW Pana Dobrodzieyowi, Sut barzo dro
ga teraz pobirio na Strazy po Zł 200
a Spodziewaiąsie ze bendzie drozsza co
doniosszy Liszcsie

Jasnie Wielmozne
go Pana Dobrodzieia
Naynizszym Sługo
Fran Bielski

Bezimiennego
dnia z Krotoszyna

w Warszawie d. 3. Junij 1771.

65

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Niech mnie to nie ruinuie w Łasce JWPana Dob. że teraz czasem opoźniam się z powinną Weneracyą, mocno albowiem zatrudniony bywam, osobliwie z JP. Kasztelanem Wilen. ktorego tu dosć znaczną Fabrykę trzymam.
Wielką klęskę konfederacya pod krakowem wzięła, od Moskalow, lubo y Moskale wiele ludzi stracili, tym czasem trzech Marszałkow, toiest Sochaczewskiego, Bełzkiego, y Czerskiego wzięto w niewolę ktorych tu do warszawy prowadzic maią. O Pokoiu iuż od tygodnia bardzo gęsto gadaią y iednostaynie, w większa że y Seym na S. Michał nie zawodnie deklaruią. JP. Saldern bardzo pięknie się tu obchodzi, y generalnie od wszystkich iest

Chęty

estymowany. Konfederaci alias ci rabusiowie tak są zuchwali
że pod Warszawę często się przybliżaią pod czas
Zielonych Swiątek na Bielany wpadło kilka dzie-
siąt koni dobrze że w nocy że zgodnieyszych nikie-
go nie zastali iednak szkody wiele niektorym ludziom
uczynili, a zas dnia onegdayszego do Marymontu
w pobliży w nocy zrabowali Wetynarza, koni pie-
niądze zabrawszy iemu dwieście odliczywszy /: ponie-
waż Luter :/ odjechali. Że Biele dla JW. Pod-
komorzy nie kupiłem dałem N. 6. bo nie masz
lepszey ze wszystkiemi rekwizytami którą na roz-
kazem JW Dob. każdego czasu odeszle
Towar nastany prawie przez połowę u mnie będą-
cy nie podobno niespodziewam się przedać, gdyż

teraz na takie miasto y prosci ludzie ani patrzeć kiedy
młodego każdey godziny dostanie.
dzięcey Jey-Mciwdzieney Ruskey odżałowac cessure War
szawa mi nie może, za którą bez ustawnie odprawu
ię się nabożeństwa.
Protekcyi mnie oddaię JmmPa Dob.

Jaśnie Wielm. Pani y Dobrodzieyki do nożek upadam

D. 5 Junij 1771 z Grodna

67

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

Sprawa Zyskina Leyzerowicza z JWWmćm Dobrodziejem Zapewnieby na Dniu Jutrzeyszym była wotana z Przyczyny iż Imć Adamowicz umarł, y Aktorat Jego z JPP Hołyńskiem przed aktoratem Zyskina będący, ktory mogłby bawić niedziel Ze dwie Znaczanym na Zostanie, Lecz na Dniu Dzisieyszym Przywotaliśmy wszelką sprawę ktora Dzień Jutrzeyszy zwlecze, w Przyszły Jednak Czwartek Zapewne ta Sprawa będzie wotana, Zaczym Koniecznego Do kumentow Przysłania potrzeba, Imć Szyszkowski Chory, y iak wieść rozsiana Że Jest Zycia niepewny. Gdybym przeświadczył JWWmćPana Dobrodzieja Że nadewszytko Jego dla mnie Szacuię Łaski, a przez to mogł się Zasłużyć na względy w moich Jeżeliby Jakowe do Respektu Jego Zachodzić mogły Prozbach, Biorę Prowinkam tego Interessu na mnie, y Sam będę około tego Interessu Pracował, Przyszli więc JWWmćPan Dobrodziey te Dokumenta wszytkie pod Kopertą Imćda Szymonowicza Pisarza w Kommissyi Skarbowey, y do Niego napisz, a w Obrocie, y ułożeniu, Ja rady dodam

Na Kompanii Skarbowey Są Przytomni JWW. Kasztelan Nowogrodzki, Pisarz Skarbowy Litt. Podkomorzy Upitski, Starosta Słonimski, Chorąży Grodzień. Podstolowie Brzeski y Starodubowski Szczykowski. JW. Podskarbiego W.go dziś spodziewaiąc się. O Nadwornym była nadzieja Prędkiego z Warszawy Powrotu, lecz dopiero Gasnąć Zaczęła.

Z Kompanii Woyskowych JWW. Wda Smoleń. y Łowczy Littski, Oraz Pisarz Woyskowy Znayduie się, a Podobno za Przybyciem JW. Hetmana Zięcia.

WMMści Harodnickiemu Mim. Juz Przesłałem Rekomendacyą, a List dla JWWMMści Dobr.ju za Przybyciem JW. Pa. Przypomnę.

Względy JWWMMści Dobr.ju Łaskawemu mnie Poruczam, w głębokim Zostaiący Poważaniu.

Jaśnie W. Wmmwmpana
Dobrodzieja
Naynizszym Sługą
Adam Szukiewicz Pułkow.

Jasnie wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

68

Po wyiezdzie moim z Slonima w piątek ledwo tu stanołem aż we wtorek rano, ponieważ niechciałem odstąpić Cieślów y JP.ⁿᵐ Kamińskich, pod którymi konie ustały, Podwodnika zaś wstrzymałem przez środę dlatego, abym się rozpatrzywszy lepiey co się tu zrobiło, y co ma nastąpić, lepszy JW. Panu dał raport, który w ten zaczynam Sposób. Już Zasiewy Jarzynne wszystkie przez Gryki w tym się zakończą tygodniu, Jarki wysiano 3/4. 2/16. Pszenicy Jarey Beczek 2 2/4. Jęczmienia Beczek 8. 1/4 2/16. Owsa Beczek 40. 3/4. Grochu Beczka 1. 3/4. Będzie się ieszcze siało Jęczmienia B.ᵃ 1. Owsa Beczek 2.

Żyto w Siemkowie bardzo mizerne, y w Zaceniu na Pasece od Mińska iadąc złe, ale w Dubowlanach lepsze może bydz iak w roku Przeszłym było. Jarzyny pomiernie wschodzą, między którymi Groch mnieyszy w Siemkowie y w Zaceniu zginoł, moszka bowiem odiadła go. na ranne Siewy Jarzynne całe tu w tym roku nieposłużyło, bo dżdżu niewiele było. w Poniedziałek meszły to iest ej 11. Junij spadł tu grad wielki, w Siemkowie nic niezaszkodził, ale w Zaceniu Jarzynnie ranney, naybardziey Jęczmionom y mocno zaszkodził, niechciałem się kazać odorywać że już późno, Zostawiłem na wolą Bozą, czy się niepodeymie, w Zytom to Grad ten nic nieszkodził.

Wiele ludzi świadczyli, że mostkate wychodzący z Mińska, y prewozący Furaż do Nieswiża, naywięcey dokuczali Siemkowowi, przez co się JP. Sworotowski nieco opóźnił tak w polu iako y w uskutecznieniu niektórych dyspozycyi.

Ogrody Folwarkowe w Zaceniu dobre są, usiane, ale tu w Siemkowie całe mizernie, y mało, y to reszcze od suszy poginęło.

Owsa po wysiewie wszystkim Zostanie w Siemkowie ~~[illegible]~~ Beczek 10. a w Zaceniu Beczek koło 40. Jęczmienia w Siemkowie nie miema a w Zaceniu będzie koło 15 Beczek. Innego Zboża w proporcyą Potrzeby będzie. Siana w Siemkowie iest wozow 20. a w Zaceniu Wozów 40.

Cielęta będą dobre na Przyiazd Panskli kurczęta, y inne wiktualia będą wygotowane, tylko JW Pan Dobrodziey wczesnie mnie o swoim będziesz raczył uwiadomić przybyciu dla lepszey gotowosci.

Ciesle swoi kończą Berso, y pewnie w następującym tygodniu do 21. Junij zewszystkim Zakończą pierwszą połowę dobrze Zakończyli, tak al-tankę cało y Szyhiel według abryssu dali.

Słoda ze Swoimi dziś na robocie Stanoł, koło daszku na Altankę,

Spodobie dodałem Siekiery, zaczoł oprawować drzewo na upust do młynu Grodeckiego, a iak Swoi Skończą berso, to pryidą wszyscy do Gródka, Karczmę Siemkowską chiba za tydzień ieszcze nakrywać każę, ponieważ drani niewydarli, więc Zaleciłem teraz aby nieodwłócznie były wydarte.

Jankowski z Parobkami y przy kilku Pomocnikach Sklep Stary y podmurowanie rozbiera.

Borowski Dachówkę dziś skończy palić, Jaką się ona uda, oznaymię JW Panu. Strycharz nasz ma iuż 30.m Cegły surowey. Moskale robiący w naszey Cegielni w ludzi 17. przez niedziel 3. zrobili 40.m Cegły, robią na podwozu, a zdaie się lepszą, bydź iak naszego Strycharza pod Szopą Dekilarunią li. moskale 200m wyrobią, Mowił ten Moskal że JX. Gwardyan Mowił że 100m JW Panu ustąpić może, a 100m dla siebie dosyć że ci moskale iak się mi zdaie dobrze robią; mowił mayster

że na rok przyszły ze Wszelką Ochotą, u JW Pana będzie. 69
Że zaś od naszego Strycharza zła Cegła, daią mosiądze tę przyczynę, że nie dopalona, więc ta Cegła na Fundamenta zła będzie.
Dzwir wapno, Kamienie, są przygotowane, y więcey onych według potrzeby przygotuie się.
Trabarze dotąd trzebili Sianożęci a teraz kopią Sadzawczkę na Łonie, która iak skaczą do Grobli Grodeckiey obrócą się.
Namiesnika Grodeckiego do przybycia JW Pana utrzymam, zdaie mi się, że iego Szkoda uwolni, bo Człowiek gospodarny, y rozsądny.
Ogrodnik ma usiany ogród dobrze, ale ieszcze ogurków niema, Chyba na Przyiazd JW Państwa będą.
Lipina koło bersa Zasadzona, także koło Parkanu, y ten Szpalerek nisko z Koronami przysychała, koło Bersa niewszystka uschła, ale większa niemal połowa. Wysadzona zaś Lipina w pole przyięła się niemal wszystka, Ogród aby był wygracowany, ostrzyżony y zewszystkim wykształtowany przed przyiazdem JW Państwa uczy=nię Staranie, Szczepów Starych bardzo wiele wymarło dla tęgiey Ziny, Róża Stara wymarzła, Berberis.
wt Comandiero na Kommissyą ieszcze nie iechał, iutro, o kapiene tym któ=ry mam posłać do Grodna, Pocztą, JW Panu oznaymię.
JmPan Klondowicz z wielką ochotą, y osobliwszą JW Panu Dobrodzieiu wdzięcznoscią, chce bydz Installowanym na mieysce JmP. Nowodworskiego. dla którego Jaka będzie determinacya, rezolucyi upraszam.
Posyłam probkę, podług której P. Jouszys upraszy Sukna łokci 4. $\frac{2}{4}$. także P. Owsiadowski Zielonego Sukna według pierwszey Prozby łokci 4. y $\frac{2}{4}$. Malarz Michał mówił tak że jeżeli JW Pan według

przyrzeczenia Swego ma mu dac Parę Sukien, więc upraszа
sukna Salidonowego, albo werdepynowego albo zielonego na Parę Sukien.

Niemam teraz nic więcey JW Panu Dobrodzieiowi donieść i też
upewniwszy o powinney moiey we wszystkich Dyspozycyach
Panskich atencyi z nayposłusznieyszym bydz upamowane

Jasnie Wielmożnego Pana Do
brodzieia Nayuniżenszy Podnożku

Michał Żyłtok

D 13. Junij 1771.
we Siembowie

Jaśnie Wielmożny Osobliwy mci.

Dobrodzieju.

Czasu bycia mego w Grodnie na początek teraźnieyszey kaden-
cyi Kommissyi Skarbowey W. X. Litt. przez tydzień Oczeki-
wając Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja, nieprzyszło z okoliczności
spieszenia się mego do Mińska. na ręki doczekać się.
Niech tę żądanie mniejszą Expressyą przy uciśnie-
niu stop Pańskich nadgradzam. y Sprawę napaśną
przez JmPana Kirsaka. Kollatora Chor. Pisarza Ziemne[go]
wszczętą Sądach Kommissyi Skarbowey zintento-
wać mającą niezmienney łasce. y Protekcyi Pań-
skiey polecam. oraz narratywę niewinności mey
dla informacyi przyłączam, do pilnowania. y
Starania w tym Interesie, Patrona Imci Pana
Maciejewskiego zobligowałem y Iestem

[illegible]

y Iwey partykularney mądrości Łeniu Imci a komendaya
uczynitem, aby tylko był łaskaw. Zatym Dziewumiewi
na wkładzie rekwizycyey Pańskiey do usług przy
chylności zostaję na zawsze z pokornym uwodzeniem
wamiem pragnę.

Jaśnie WWMgo Pana
Osobliwego Dobrodzieja
Szczerym y naynizszym Sługą
Felix Kublicki Porucznik
Regimentu Grodnień

1771 Junij 22 Dnia
z Mińska

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

w Zaufaniu dawney łaski J. W. Wmći Pana Dobrodzieja przypominam się zo osobistemi czasu Gromniczych Seymików poruczonemi prozbami moiemi; które JW. Wmć Pan Podkanclerzy W. X. Litt. piale wyczytałem z listu do mnie z Warszawy pisanego, promocią swoią do łaskawey Jego Czynności przychiloną stwierdził. Żądam więc tego Respektu ażebyś raczył upatrzywszy czas żeby niezbyt dalski ziechać do Puszowic a kłotliwe w Sąsiedztwie tranzakcie tak ze strony Wpść Pana Pisarza Grodzkiego W. Minl. iakoteż Wpmć Pana Przeradowskiego Starościca Puszowskiego nieprzestannie mnie y teraz turbujące bronieniem mimo warowanie Działem y Dekretami wstępu do Puszczy Chydorańskiej za Rzeką Swistoczą leżącey, uwiezienia Drew na opał, oraz paszenia Bydła tak Dwornego iako y Poddanych moich, Authoritate godney osoby swoiey przynamnie do czasu rozprawy prawney zgodliwą konwencią Chciał nas zaspokoić. Będzie to Dowodem osobliwszych łask Jego dla nas, a Pokoy Czyniącemu powszechną sławą. Ja zas takowe Dzieło JWWmći Pana Dobrodzieja zaskarbię w nieprzygastey pamięci

Sobie y całym

Sobie y całey Familij moiey wkładaiąc obowiązek wdzięcznego odsługiwania na zawsze Jemu; Ktoregoś piszę z naygłębszym uwenerowaniem, obyczaie Państwa Dobr[illegible] będąc

JW. WMM. Pana Dobrodzieja

życzliwym y nayniższym sługą

A. Bykowski [illegible]

d. 30. Junij

1771. z Lu[illegible]

1

72

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu.

Zaczynam naypierwey od raportu na List JWPana Dobrodzieia z 24. Junij z Słonima datowany.

Że wiele się nieprzyięło sadzoney lipiny, y drzew wiele szczepionych wymarzło w Ogrodzie; Nieumieiętność iescze Ogrodnika nay pewnieysza iest przyczyną, ponieważ tu okolicznie w Ogrodach nigdzie nie maią szkody takiey iaki u nas, Nawet iuż maią Postronni Ogrodniky dawno ogurki, iuż doyrzewaią y melony, a u nas tylo 12. ogurków iest. y to od kilku dni trzeba podobno, żeby się on lepiey douczył, iak się w Ogrodzie ma Obchodzie.

Szpalerek y na Parterze powiągniony, y koło ogrodniczego Domu uschł, ale ten co na Parterze, w kilku mieyscach może iescze odeydzie, iednakże niewszystek.

Zrazy przysłane poprzyimowały się ale tylko Jabłka; co zaś gruszka ani iedna się nieprzyięła wszystkie powsychały.

Graniy od Słobody strzeżemy, Jednakże Chłopi Słobodzcy owsa Łosieli w Kochanowszczyznie, który w Czasie możem my zżąć.

Ogród co do Parkanu zewszystkim Jest Ogrodzony Parkanem, Sama tylko Droga w gurę wysadzona nieogrodzona Płotem, a ponieważ w koło iest obsiana Jarzyną do Czasu z Zęcia oney.

będzie ta droga bespieczna od Szkody, a potym się ogrodzi, teraz zaś
czas roboczy, niechce mi się odrywać na to Pańszczyzny.

Kopar w Komiedziateli skączony orać, w Następujący zaś Tydzień ko:
sić Siano Zacznie, trawa zaś bardzo dobrze urosła, w gorzey
także od Osowa wiele Sianożęci przybyło po Spuszczeniu Stawu,
ieśli Pan Bóg pozwoli pogody do Zebrania Siana, połowę wię:
cey ieśli w Roku przeszłym można Sobie obiecywać.

Żyto przecie mieyscami y u nas podmokło się, ale Tarzyna we Siemko:
wie niewymienita, co w Zaceniu y Żyta y Tarzyny bardzo
dobre. Grad spadły w Zaceniu o którym pierwey donosiłem
nie wiele uszkodził. we Siemkowie zaś w Życie niewiem
od iakiey Zarazy wiele się Znayduie kłosów pochłych iuż
ale pustych.

Pasiekę wyrąbać w którym koluczeli mieyscu obiecał Sidor Trabań
swoimi Ludźmi.

Do Jm Pdw komornikow Listy popisałem, y one Jmć Olszewskiem
do przesłania onym oddałem.

Zacieśnię Pańszczyznę, ponieważ tylko po dni dwa służyli, a uluyo:
nowałem do dni 4. z wielką niechęcią Chłopi tę ustanowę
przyięli, ale ponieważ iest Sprawiedliwie potrzebną, a nie
uciążliwą, może JW Pan to potwierdzić.

Ponieważ determinacyi pewney niebyło, komu się ma
dostać robiona Cegła przez Strycharzów Moskalów, umyśliłem
sobie, że gdy się dostanie nam, Expens łożony musi bydź JX Gwar-
dyanowi wrócony, aże trudnieyby było od drwa X. Gwardyanowi
iak nam, a Strycharze nie maiąc gdzie podziać Cegły, napierali się
mocno aby Zaczeli Palić; więc na 200. sążni Drew Zgodziłem
się z Gwardyanem, za Złł 650. nam te Drwa łżey przyidą
y do połowy tych Pieniędzy kosztować niebędą: a Gdyby sam
X. Gwardyan kupował Drwa, musiałby płacić po Złł 4. sążeń,
więc gdyby mu JW Pan Cegły wziąć niepozwolił, tedyby za
Drwa po Złł 4. od sążnia zapłacić musiał JW Panu Gwardya-
nowi.

Cieśle nasi w Grodku koło upustu cieszą. Ponimsy zaś y
Swoboda koło Altanki, iuż nawierzchu postawili bulisztele,
y Gzyms zaciągneli, Zostaie tylo iuż potacie y Zaczęć Pobiiać.
gdyby to na Sprawnych a umieiętnych Cieślów, to iest tylo ty-
godniowa koło Dachu tego robota, ale na tych nieumie-
iętnych dobrze y tak.

Staw Grodecki iuż Spuszczony, w przyszłym tygodniu będziem Ry-
bę wyławiali.

Dwóch rzeczy tylko nieuskuteczniię według woli y rozkazu
JW Pa Studni niedokonczę bo Kuzieckiego z Zasławia nie
wydaią, y Karczmy Siemkowskiey nienakryię, bo niema czym y kim.

a w tym nadeszłym roboczym Czasie, trudno odrywać Pańszczyznę, ale powoli tak, krokiew y Drzewo przysposobię, a iak uprzątnę w Gródku skończą, to y Kończymy za Dni kilka kurmen Cały, Cieśli nasze w Pomocy Pielut nakryią.

Pisałem do JW Pana pierwey o Człowieka znaydującego się na krynice dobyciu, bo trzeba koniecznie Żebyś go JW Pan sprowadził dla otworzenia tey krynicy na górze, z którey woda dotąd była nie sporno, y zbieraią się.

Żyta w miniłku po Złł. 28. Beczka.

Wm Pani Pisarzowa Gnzł. powiwszy dziecię syna, sama iest słaba.

Na przyiazd JW Państwa daybodze nay prędszy, wszystkie iuż są w gotowości.

Zaliczam mię Pańskim oddawszy z nay powinnieyszym czestem szanowaniem.

Jaśnie Wielmożnego Pana y Nayoszobliwszego Dobrodzieia Nayuniżeńszym Podnóżkiem Michał Zamieński Żyt.

d. 5. July 1771.
w Siemkowie.

Jasnie Wielmożny Mći Dobrodzieju!

Oddaiąc się sam do Hłuska dla własnego Interessu ten list rzucam na pocztę gdzie Kopią Jnwentarza Sielec kiego także przyłączam, niżeli sam nadiadę y dostateczną o Sielcu uczynię relacyą tym czasem choć po części JWWMć Pan Dobrodziey możesz się z onego Informować ia w tey podróży nie zabawię dłużey iak półtora tygod nia z tamtąd powróciwszy wraz do Siembowa wybierę się a z tamtąd w Brześciu y do Warszawy.

Do Wielmo JE Mći Pana Podkomorzego Dobrodzieja piszą tem do Rewizatyiz, oznaymuiąc że należące Contingens iuż mam w gotowości, ale y JWWMć Pana Dobrodzieja supplikuię ażebyś chciał także uwiadomić, że w zupełności z procentem odwiozę y wrucze

Sześć Pułków Mostowy Nowey do Ląd na przeszłym Ty godniu przyszło, ktora dobądź się iuż udała albo ieszcze uda nie wiemy, ale boday czy nie ta to o ktorey dawniey pisałem

JWJmć Pan Podskarbi Nadworny WXL gdzie się teraz znayduie Supplikuię mię uwiadomić iesli można, za do Warszawy zawsze piszę ale responsow nie odbieram od tego Pana. Niewiem czy to tak bardzo zatrudniony czyli też nie ma ochoty na to odpisywać o com się udał w ustawney Correspondencyi.

Futra sar Łososi czekam. Ktore także chcę przystawić podług żądzy JWoWMć Pana Dobrodzieja. Nieuste ie tym mię polecam łaskawie y Zostawam

Jaśnie Wielmożnego WMć
MWWMć Pana Dobrodzieja
Życzliwym y Nayniższym Sługą
J Żabowski

Dń 16 July 1770
w Doszkowce

O Listy iakem dawniey uprasżał tak y dopiero Supplikuię
Jeno żeby były Krulewskie a nie Kanclerskie co zaś
na to potrzeba będzie odwiezę pieniądze

4

414.

63
16. -15
79 15

47
23-15
70-15

127
64-15
193-15

204
102
306

d. 17 Augusta 1771
w Wilnie 76

Znam Ja to dobrze że każda Funkcya czy
naywyższe dostoięstwa maią swe uchar
twienia tocz ia na nie Jako jest przyzwy
czon nie stękam y nie narzekam tylko
dla mnie nay większo iest uciążliwos
cio że nie ustannie choruię y dobrze
Jndult Jakem przyrzekł JWWPana
dobrodzieja mój Żołna lat trzy wyied-
nałem talktyzy y zrobiłem które na
poczcie teraźnieyszą posyłam
przeszłe poczto pisałem że JW Pod
skarbi kazał przez list do Star. Kun
kiego Pisarzy Satysfactionem do-
sitowi uczynić o czym żyjący byn
nay ko piey informowaliśmy od Inu
ki Gieysztora czy się stało zadosyć
list Jasam czytałem
Ubolewam nad tym niezmiernie że
porzważyi się słuchałem ych prze
szymikami dopiero dostawić
we wszystkim uczynić zadosyć a Żali
Bog mnie czy nie będzie nadgrodą
Co mamy Ciekawego z powrócy
szych wiadomości od Jungo
Do tego do nie tej nia

któri tu wyrazam

Uniżam się do nóg obuy ga JW[...]
Państwa Dobrodzieystwa y ża[...]
ych stateczney Dolecaiącey się u[...]
naiłbyc nażawsze prawd[...]
wym y nie odmiennym [...]

kancelarya za każdy rok po[...]
nym złotym iedtnym od indalt[...]
tiewze która iuż iest od omnie[...]
uspokoiona

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu 17

Pierwszy List pisałem do Jaśnie Wielmożnego W Pana Do-
brodzieia 28 Julii, drugi pisałem 4ta Augusty, Juz
od niedziel kilku o wszystkim donoszący co kolwiek
się działo, robiło, stało, Jednież w onych Jnkludowane
Reporta posłałem acz nie doszły ręki Pańskich, sam
się mocno dziwuię temu nie wiem Czyia przyczyna tego
nawet y List z Rewiatyi przysłany od W Jmci Pana
Podkomorzego Starodubowskiego w Liście Swoim za-
pieczętowanym wraz na Poczcie oddałem, względem
Gospodarstwa donoszę Jnszy na popar wymieniony w Cze-
śnie wszystkiego wozow 1779. Bydło które było po stron-
nie każdy swoie pobrał do siebie z Klimowicz, Włoka Dwor-
na Jest Prezbiterowi Klimowickiemu Odebrana y Jnnym
Chłopom niektóre kawałki które były podobni się
takosz odebrane ale poorali Sochi po powracałem,
Siana do daty dzisieyszey Ukoszono y w stogi zmiecono
Stogow 22. na pokosach leży po kosarzach szesnastu
jeszcze nie koniec temu, Upust tak Hołyński Jako tezy
Klimowski poprawiony skład nic wakuie, Drze-
wo do tego z Upustu nowego Oprawione według potrzeby y

Z nadatkiem, Takosz do tego Upustu podług Kontraktu Tra-
cze wyrznęli dyllow oraz z szesnastu tarcicami Całowka-
mi Sązni trackich 200. Sam Jezdzitem dopuszczy od
mierzytem, Item drzewa nacheparazye Kot Sązni 50. z
Kontraktowatem Jeszcze niewymięte zmaytey ze Sora-
zaccz Traczce Skarbowe robotą, Jakoż y Sam W. Pan Kom-
isarz Generał mowił do mnie bendzie Cierpliwy przynay
z tydzien kaze onych uwolnic, Napoczyczanie Tarcic kop
dwuch tylko tym Czasem wziatem szt 15. Oreszte proszę opo-
czekanie, Żyta do daty dzisieyszey Uzeto kop 195. Jecz-
mienia Uzeto kop 117. Chibi barzo mizerny pozapała-
ło Groch ranieyszy ze wszystkim przepadł w lendzicy sie
Obrocił, Owies w Klimowiczach pozniey szy pieckny Gry-
Srednia, pszenicy Ozimki uzeto kop 10. Uszta zleymie
doszła dobrey Jare pszenice takoz zapaliło przydrobno
Ale Czysta, Jarczowke wyrwano, Len wyrwano, płoskon
nie wyrwano, Roli przygotowaney w Łegony Jak na-
leży do Sieyby zorano morgow 36. Gdzie własna po-
trzeba wyciangała troyniłosie, Deszcze w naszym kraiu
Jak poczeli padac od dnia 29. Julii to az do tych Czas pa-
dały Owo zgoła natko dzien Szczęśliwy Obeszło się pogod-
ny

wa niedzielne Reporta posyłać

Przyczyniło mierzenemu roboty to zostawiay to pracuiący to zło-
day niezby poso z gospodarstwa zprzontnac ale Jak ukradkiem
ucieczkay kilka razy była wielka nawałnica z gradem ty-
ło niemie ukrył przecie Pan Bog uchował szkody niema-
my. Dla prętszego pospiechu Zniwa nadgłosiłem się
i sioło kto ochoczy dam zadnien po 3 kwarty soli na co odpo-
wiedzieli chudzie takze mnie Jak oterz y w Konsistorium postronni
że nam dali J.K. Szalbierzynski po garncu soli y po porcy-
wotki i nawet żadna zywa dusza do oczu nie pokazała y tak
do tego swiezemi obyczaiem [illegible] na bydło czas niezdrowo niech-
tylko Bog dalej poprawi kilka sztuk padło w Hatyńcu
y kilka padło sztuk w Klimowiczowskich Dworskich Cielont z dzie-
cwora a gdzie tylko usłyszysz bardzo się zgadza Jakiś [illegible]
kiwszy defekt Chorobski a naypierw od zacznie na nogę kulh-
potym odmie tak yeo godziny do godziny nie wytrzyma mu-
si zdychac ale wszystko kaszle, J.K. Woynitowicz Kap-
Dnia 15. Augusty przysłał konie o które zostawionego
Grodnie od którego Expensu za Siano Złoto 18. Za Obroki Zło-
tych 6. Teraz konie Jakem mu przypatrzył one mu przepisy
skuie kaszle Chrapie zeby nie zdychawiciał karałem oprocz
Ponewatowi

Były zielonca według tey dyspozycyi
J.W. Pana Dobrodzieia uczynione
gorzych posłuszne

o leczeniu bydła.
o leczeniu Konia.
o Długu odebranie od Żydów.
o zdzieniu Żyta zielonowego na osobnyś meyjan w Summie

Jeszcze nie zewszystkim przyszedł do siebie troche nachramanie
Jezdziłem napierszym Tygodniu do Zelwy dla odebra
nia pieniedzy gdzie w JPan Generał mowił to słowa
do mnie Cóz moy przyiacielu teraz Sam Jarmat sprawy
niedoyidzie pytam się kiedysz mam przyiachać do
w w. Pana Dobrodzieia Czyli w powszedny dzien Czyli
tez od dzis za tydzien odpowiada dobrze y tak Jezdziłem
powtornie dzis alem nic nie wskorał naymniey że
y o drolong a nie odebrałem Sam poszedł na Obiad do
pałacu przysgrzewił ten Jnteres Zlecił z Cieszkowscio
Żydow Sprowadzili przez pochowatosię ale wiec Boza
Pocześli zapierac się Jakem poczoł onym z Obligiem Czyli
kowac y tak od powiedzieli winni my a nie ta Kosta
Ztym wszystkim odłozyli Jeszcze do przeszłego Czwar
tku tego niewiem naczym zakonczy się Cowyraziwszy
przeszedw

Wielmożnego W Pana Dobrodzieia

Słossarze Brodenscy ze te w Cale
powiedzieli że smy od robili
nie winni smy nie pytałem
pokarzcie mi Jaki kolwiek
Dokoment nabo nie nie odpowiadali

P.S. Niezaś Kr. Chwiedor Bendat z Kiwkiewicz
pod Sulimowiczami zwiozny z brat Kawał
połtta y temu Odebrałem dawałem w zamian na
inszym miescu o Ktorowu to niechciał wracałem
m. Hotyn z Sochusim y tak niechciał Nayuniżenszy Sługo
Anno 1771. Chcezeby gotowemi zapła
D. 18. Augus cie wiec o osim Sochchodzi Szymon Jaworowski
Drembicnik prawda zawsze przyda się Kancfkico wiele
Do Siem kowa tofego roboty bendowski

d. 26. Aug. 1771.
z Warszawy.

79

Odebrany list od WMciPana Dobrodzieja daie mi przyczynę do cieszenia się z doskonałego Jego zdrowia, o ktorym donosi, y wzaiemnie odbierać wiadomosci teraz tylko gdzie się, bo listy przeymuią, a wiakichkolwiek pewnych, y ważnych okolicznosciach pisane zabieraią. Juz też to ostatnia bieda kiedy Obywatel Obywatelowi nic pewnego donieść nie może, jesli kiedy to pewnosci niezwodnicza okolicznosci do kommunikacyi teraz nayprzywiciey potrzebna.
JwJPani Hetmanowa WL. w Septembrze determinowana wyiechać do Litwy nakras krotki dla widzenia się z Mężem. Po odebranym Krymie nowe wlazły trudnosci do pokoju, Moskwa każdy sukcesz drozey taxuie, a Turcy tanio chcą dokupic się pokoju, wszelako przyspieszenie onego nam deklaruią.

Powinną Weneracyią od Nas Oboyga Oboygu Państwu moiemu oświadczam, a obszernieysze pisywanie zachowuię, do pory, w ktorey traktty pocztowe będą bezpiecznieysze.

[signature]

Z Hołynki Anno 1771. 1. 7br

80

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu

Sieybę na przeszłym Tygodniu przed S. Bartłomieiem Zacząłem
Proba z plonu Żyta Omłocono Kop 9. Z Tych że na-
mierzono Czystego Beczek 3. Ćwier. 1. Zasiano morgow
Siedymnaście na Sture [?] padło Beczek 2. 4c. 1. Ćw.
dwie, na mogu nie wysiewali po 3. Ćwi. Zupełnie
Sieli nierzatko a miterz gensto Ale tak Słuszność
kaze, Do Żydow Zelwinskich po pozostało reszte
Dług należoncy Jerzdzitem razy kilka Ledwiem za
pientorazo od Poblackiego wymenczył Złło 50. Ci
Zas Jakoto Abram Jekowicz Szklarz był winien Złotych 40
Oddał 20. a drugie 20. prosił o poczekanie do kilku
niedziel. Boruch Judełowicz Szklarz winien Złotych 17
y Gro. 27. prowizyi dał Złło 1. y gro 20. Szymon Ber-
kowicz winien Złło 20. prowizyi dał Złło 2. O kapi-
tał Choć go drugiego za dusze wziął iako nimam tak ni
mam prosili o poczekanie do przyszłego Jarmarku
Co uczyni In universum wziętych iniedzy od Żydow
Zelwinskich z prowizyą Złło 73. y Gro 20. Ślosarze
Brodenscy Ci takosz Ekskuzowali się że smy nic nie
winni odrobili, Zaszła dyspozycya JW. W. Pana
Dobrodzieia Abym wypłacił za Assygnacyą Panu

Jezierskiemu Zlto 150. Ale Ja niemiałem Sufficiens do wypła-
cenia Onemu bo Jakem pokalkulowal sie z Arenda-
rzem Stolynskim przyiowszy Expens Jego do Regi-
stru Swoiego to mi tylko z Tych 300. Zlotych Odoney
dostało sie reszty z porachunku Zlto 19. y Gro 2. Percep-
ty tedy mam wszystkiey Zlto 475. Expensu zas Jak
Regestr Swiaczy Zlto 477. y Gro 23. Snasto za Assy-
nacyami oddane JPannie Bultakowney Jaskiel.
druge JPanu Stambrowskiemu Trzecie JPanu
Sielnerowi, Parobcy Około kopania rowow poczeli,
Deszcze w Horyzoncie tuteyszym Codziennie nie zmiernie
przeszkadzaią w robocie, Item nadniu Wczorayszym
Wysiano Zyta Beczek 6. 41. Zaięto Morgow 38.
a tak z dawnieyszemi iedynnastu Uczyni 55. R..
szta zas tak Urentku Jako tez y wysiewu aby dał
Pan Bog Zdrowie pokoy pogode pozniey szą y do-
stateczniey szą Uwiadomie rezolucyą A teraz sie pisze

Jasnie Wielmoznego W. Pana Dobrodzieia

Nayunizenszym Sługą

Szymon Jaworowski mpp

...lowypłta
...ie z Arendy
...o do Regi...
...h Odonego
...2. Scrcep...
...u raz Ja...
...za Assy...
...tańskie.
...Panu
...poczeli,
...ie zmierni
...zoraysyn
...gow 38.
...ni 55. R...
...u aby dał
...yszo y do
...rzsięginie

Dobrodziei

...ymełługo

...ski mpp

81

Item Report drugi Anno 1771. 27. Augus

	Sprzędki	Pomocki
Orato „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	63	
Antocito „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	11	34
Zeto „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „		78
do przewracania Jęczmienia „ „		6
Do bicia Lnu „ „ „ „ „ „		4
Do roscielania Lnu „ „ „ „		3
Wiato „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	3	
Do wionzania Jęczmienia „ „ „ „		20
Do Snostow zwozenia rzeczy z Wiany	6	
Kosito „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	4	
Do zworzenia Kop „ „ „ „ „ „	8	
Do zrucania Stogow „ „ „	20	4
Upadtym niemaionczym w Wotowscech	2	
Na Strozach y Struzkach dni	18	12
Do układania Kop „ „ „ „	6	
Do Grodzenia Stogow „ „ „	4	
Do Siania „ „ „ „ „ „ „ „ „	6	
Summa facit	151	161

Item Zrzucono Stogow 3.

Report Corobiono przez Caly Tydzien [illegible]
Folwarku Hotynskim Anno 1771. 19. A[illegible]

	[illegible]	[illegible]
Intocito " " " " " " " " "	6	1
Wiato " " " " " " " " " "	2	
Siato " " " " " " " " "	4	
Bronowato " " " " " " " "		1
Orato " " " " " " " " " "	62	
Zeto " " " " " " " " " "		9
Zwozito " " " " " " " " "	6	
Kosito " " " " " " " " " "	40	
Grabito " " " " " " " " " "	13	1.
Bromito " " " " " " " " " "	2	
U Strozy y Struzkach dni " " "	15	1
Summa facit	155	15

Sydrien
1771. 19. Au

"	6	1
" "	2	
"	4	
"		1
" "	62	
"		9
"	6	
" "	40	
" "	13	1
"	2	
" "	18	1
	155	15

Jaśnie Wielmożnemu Jmć Panu
Chorążemu
Instygatorowi W. W. X. Litt. Panu
y Dobrodzieiowi
w Mińsku w Litwie

z Wilna 1771 y 14. Xbris.

83

Listy, Jeden de 23. Drugi de 30. Elapsi datte ... od JWWM Pana Dobr. pisane znalaszy, odpisuię ze wyrażeniem naywiększym ... za pamięć na mnie łaskawą, y za ...ary w nich.

Trybunał tu spokoynie sądzi, o destinacyi do Laski Koła Duchownego ieszcze nil certum, i nie masz ochoczych.

Dopiero Obżarowiga Prezydenta Ziem... przy ... odsądzono ab activitate na lat 3. y wieży cywilney 6. niedziel. Kollegom Jego tylko wieża taż. ... Krayczyco ... tymże Dekretem abactivitate na Rok jeden. Dziś znowu obligowany ... notac, zabawię nad votamem ... Trybunału.

Na Żmudzi w Rosieniach W. Billewicz Regimentarz Ltta Lopieński z dywizyą pewną stoi, wydał 1ma Xbris Uniwersał, ... do Rosień Obywatelów na Radę ... y pewnie znaczy Marszałkiem Ltta wynieść. Tymczasem z Starostw ..., ..., ..., ... exekuwują. ... Obadwa Żmudzcy, jakoteż z Wilna dotąd ... rezydujący, ... na ... Pruskie.

W Witkomirskim ... ... zabawne exekucyami ut supra, a nadto z Dwunastu chłopów

Iednego stawie z wyprawy bierze, y na Rekrut-
em Talarow 16. albo kterę gotowemi pienię-
dzmi zato wszytko płacie Talarbitych 65. ½.
wczoray poszła ztąd Dywizya do Mitkowicza na Gen=
distenyzę, a Żmudź bez żadney przeszkody.
Zawczoray wyprowadzono ztąd więźniow, y z nimi
Kopacz kietrzana Urzędnika do Kowna, y
do Rygi; bo parczki nikt niedaie, ktora ma
vadium 600 #.
Oni 4 wkoło Wilna, konie po dworach wsiach y po
gościńcach zabierane są nieustannie, bardziey
od Arkhtow, niż od Konfederatow, i dla tego tu ko:
nie za bezcen, y pod drugie z konami uieżdżaią.
Z przyieżdżaiący z Litwy innego w tych dniach, y
listy z dnieyszey Niewogłoszoney mowią o po-
tyczce w Telszach z Adwersarzami, pod Komen:
dą Dywinkowa zasłey zwygrany Telszanom,
a z Warszawy rozumieysz: iż Telszany w Gra:
bey będą. Ztąd pomknęła się opuściwszy Te:
lszany Bułhawa, do Janowa.
Kommenda tuteysza Gubernatora Pałam Biskupie:
go dwa dni trzymała w areszcie, zato, iż Bry:
gi 4 Karabinow przesłał z Pałam do Tele:
szan, gorono te bysli; ale juz we trzy dni
po wydaniu, wyie ~~mofido~~ niedogonionych
pomaganiem cyd Żydow furmanow pobrano,
y wyspienali. Azatym resztę broni zre:
gestrowawszy zapieczętowano w skarbcu.
Sądowe Rolnow y Rozbow zatrzymaie, bo
acta nowe, zabrane są po wielu miejscach.
JW Kossakowski rozumiemy, że na Rusi Zimo:
wie

zabiy kommissyę na uwyższym miejscu,
w Mohilowie, rzemieślnik wpelahi, mak[illegible]:
atem dostatek, zdobi stołowych Żywności do:
statek, y Intraty złupie, przez zimę postrzie:
może w Miadzioły znaczną liczbę: y poza:
bierał garnizony, Mohilowski, Szkłowski;
Bychowski. Denique znayduiesz w Krai:
pogranicznym Broni wpelaniey dosć maią:
cym, iak Feniks na wiosnę z popiołow
odrodzisz Zgubsy, y porośnie dobrze.
Francya nie ustaie forsowac narodu; do rozru:
chu. Turck, ut ante, perseverat. u Węgrzech
w Tamizwar zaczęto pracowac o traktat,
lecz podobno go Wersal niedopuści; gdy dla Je:
go pożytku niedoyrzały.
Ieżeli traktat nienastąpi: Vale tranquil:
litas Litvaniae.
Lipski nelumnie circa maiestatem etc zamy:
słaią odprzymierzenniey y desterniey za słowy
Zamoyskiego Exkanclerza, tobyzcz dziać mo:
gło in subposito dozenia traktatu, y iest onego
znakiem.
Juyto affirmant positive, że Telechany adwersarzow
swoich znaczne pobity. Co tam daley będzie.
Jestem na zawsze obowiązany Obuygu
Panstwu moiemu i Dobrodzieiowi

W. Karp z Słonima pod Imieniem Kowalewskiego
zebrawszy kupę exarbitował, w Monczadi przez
tryfasz, rozproszony uciekł złapany był od Gu:
bernatora Słonimskiego, y dopuszczony uciec, teraz

znowu zgromadzitzy, i wszystkim grafsinę;
mowią, iż przypiekanie po przyszowaliu
do pytywacy pierwszy dzy. Juz takiego ko-
mu po sielach wolno bić każdemu, a tym
czasem strzedz się.

Podkomorzyna
y Darewska siostr[?]
siwe Warszawie [?]
nayuniżeńszy

d. 14 Sempbr. R. 1771 z Mieysca
Incognito

Z okazyi teraznieyszych okoliczności
ktore nastąpiły przez skonfederowa
nie się JW Hetmana oddebrałem
we trzy tygodnie list Pani Dobr. mey
ponieważ przez błąkanie się nasze
po rożnych mieyscach nie mogł doyść
w przyzwoitym czasie iak by należało
wyrazić nie potrafię w iakim nies
częśliwym stanie Zostaliśmy wszyscy
bo y Podkomorzyna y Darewska iestes
my razem z sobą bo byliśmy się rozta
li z JMci Panią Podstoliną ponieważ
ona w zamieszanii będąc z dwie Dzie
ci swoie zabrawszy uciekała ia zas
z Podkomorzyną y Darewską błąkali
śmy

wszędzie nas było pełno bo y w Obo
zie y za Obozem, było y to ze dwa dni
nie Siedlismy a więcey iak tydzien
nie rozebrawszy się spalismy tru
dno wyrazić w iakim my Zamiesza
niu byli to wszystko nastąpiło
po Szczęsliwym Zwycięstwie JW Hetm
Hetmana pod Berdyczewem bo Puł
kownika Albuczewa ze wszyst-
kim zniosł żadnego noga nie Usz
sam Pułkownik zginął od Arm
ty piechot w niewolą wziął ze
Dwiescie Zabitych a z kilkadzie-
siąt ranionych zostało piętnaście
Officerow wypuscił wolnemi Ober
szlaytnantowi dał wolność. a Of

ficerom
przysięgli
będą attak
zas Konf
pozwolił
swego Słu
na Drwa
ni Dobr
na Szko
drzewu za
lone prze
JW. Hetm
te nadgr
jest w
iest prze
się stara
y przy

86

ficerom kozdy z nich po dziesięć złot.
przysięgli przed nim że nigdy nie
będą attakowac JW Hetmana ani
zas Konfederatow ciepse im
pozwolił aby kozdy z nich wziął
swego Sługę ktury ich wynosiło
na Dwadziescie niemusz zamiast
ni Dobr. czego turbowac bo Zad
na szkoda nie stała się w Ber
dzieżu za te Domy ktore są spa
lone przez branie tylu moskalom
JW. Hetman we dworze co był tyiwan
te nadgrodził, Uczynił mani=
fest w kancelaryi pinskiey
iest predziwny sliczny będę
się starała o przypisanie iego
y przyśle im

siedzim Chwała Bogu w Groma-
dzie wszyscy ledwie iedna drugą
znalazszy drugi dzień dość wspo-
koynym mieyscu nie wiem iak da-
ley będzie radabym była można
żeby Obietnica Warszawska do
mnie w tym Czasie była wykonana
lękam się mocno aby nie Zostać
bardzo w Złey Sytuacyi Proszę
iak naypokorniey żebyście JWW
ci Państwo Dobr. radzi mnie dać
gdzie by można mnie Obrócić
ieżeli Jestem teraz z Siostrą mo-
Broń Boże iesli nastąpi iakie
niebespieczenstwo prędzey ona Dzie-
ci swoie będzie Ochraniała iak
mnie Zmiłuycie się a poradźcie mnie
swoimi. Państwo Dobr. JW Hetman
gdzie się obraca nie mam pewney wia-
domości iestem Nayniższa Sługa

Ę 15 Jul 1772.

87

Na dniu 6. praesentis miedzy wszystkiem Polskim, alias Hetmanskim, a wszystkim Rossyiskim komendy Albiżowa była batalia, w Bezdzieży ale zwielko niepomyslnoscią dla Moskwy, gdyż sam Albiżow został zabity. a Jego cała komenda do 600. Ludzi wynoszaca przez sęcie zbita iako zranionemi rachują 100 Ludzi a 500. Rossyianami z 2 armatami zkassowana dnie znacznie, tak została zabrana że relator nieszczęśliwszy niezostał, a dopiero około trzeci pułkownik Deryng stoiący / który niepospieszył na Sukurs / dowiedziawszy iak zamożnych ludzi oddano. Ze raz wspomniony pułkownik wpadł tora tysiąca / krążący koło Hetmana, mówiąc mienia świadczeni na.

trzeć, a Hetman koło Chmielnika
stojący iescze niattalmie dziś, to
przed Inszych dowodnych relacyi
Zast Pułkownika Dewynga słyszał
Jeszcze iezdziłem do Obozu ato ny
czasy mego Brata Pana Azanow
iczey który za ordynanszem iad
do Lelechan przez tego Pułkow
ka Dewynga iest wzięty takoz Par
kedontay Chorąży, ale nie niew
rzeczy powrocitem nazad, powiad
że ich przecie iak officyalistow
traktuią, iuż tedy inszy tylko
musi Stowiele który do minsk
iest spodziewany. Hetman 200
Ludzi zabranych, wydał pod regim
ta bo ono przeciągli aresztowany
pozabiani. Za tych Obozza pod nie Pułtawa
Dobr z duszy y serca, uprzejmy przyjaciel

Jasnie Wielmożnemu Jmci Panu
Chmarze Szefy gabinetu W.X.L.
Mciwemu Panu y Dobrodzie
jowi

Z Grodno w Mińsku.

Z Hołynki Anno 1771. D. 15. 7bris

Jaśnie Wielmożny Mści Dobrodzieiu

List zostawiony Jaśnie Wielmożnego W. Pana Dobrodzieia odda-
tem W. Jmci Pani Wierzeiewskiey Podstoliney względem
Pszenicy do Sieyby ktura to Jm przeczytawszy odpowie-
działa że jeszcze napomnie słowy Ale dam znac y Obeydzie się
bez odmiany, Prowiant zakazany do Tełchan Juz był w
Gotowości potym inna nastompiła dyspozycya zatrzy-
mac się z onym, Nadobytek w dworze Bogu dzięka u
Ciełka Kaszlac dotond jednak nie przestaie, w Klimo-
wiczach zaś y w Hołynce nawet y na tym tygodniu
Kilka Sztuk przepadło nayprzod za Kulka apotym
Od godziny do Godziny nie wytrzyma zdychac musi,
Konia Karego do Stada puscic Kazałem Takosz Kaszle
Czasami od którego podług rekwizycyi W J P. Woyniłowi-
czowi Kapitanowi zasłano Obrok zapłaciłem Złło 24.
Teraz zaś powtornie upominasię o Złło 8. za kuracyą Ko-
nowatowi co wydatem powiada, Pogody nieszczęśliwi do
Tych czas doczekac się nie możem dzisze żeby miały prze-
stac owszem co daley lepiey poprawiaią się, Żyta Zasiało

Morgow 100. Wzglendem w Odebraniu Smiedzy od Zydow Zelwin
skich wprzesztym Liscie moim pisanym do Jasnie
Wielmożnego WPana Dobrodzieia Jusz wyraziłem że
Podczas Jarmarku Zelwinskiego Jezdziłem Czterÿrazÿ
dopominaiency sie o nie Szczegulniem Odebrał od Poblacki
go Złł 30. y to z wielko Trudnoscio Reszta zas pozostała
bodaÿ Czÿli nie przepadnie nie obwiniaione w bawełne słow
niebÿli nacisnieni Jako tylko Aparencyo widziałem a
Cardziÿ od Anasza do Kaifasza Odsyłany Trudno mnie
Onÿch Samemu było Ceckowac stak nonsum Sprawa posł
Pisarze Grodenscy y Ci powiedzieli że smy nie winni od
robili Takosz o dwie Kopy Tarcie poraz kilka dopominał
em sie to tylko WPan Generał Kazał mi wydac Sztuk 15.
Co wyraziwszy tym Konczę zem Jest

Jasnie Wielmożnego WPana Dobrodzieia

Nayniższy Sługo
Szymon Jaworowski mpp

Report Tygodniowey Pańszczyzny
Co robiono w Folwarku Motyńskim
Anno 1771. D. 2. 7bris

	Dni Sprzężne	Dni [illegible]
Kosito	41	
Do rostawiania Jęczmienia	3	6
Do poprawiania Stogow	3	
Do bronowania	38	
Zęto		66
Młocito	5	25
Wiał	1	
Zwozito	16	
Kopy Układato w Gumnie	2	2
Konopie rwato		9
Grodzito	2	1
Orato	11	
Grabito	2	24
Do mostow z Panem Bielskim	3	
Na Strużach y Stróżkach dni	18	12
Do bronienia Żyta	7	
Do rosciełania Lnu		6
Summa facit	152	151

Item Report drugi Anno 1771. D. 9. 7bris

Młócito	7	37
Orato	65	
Żęto		114
Siato	3	
Bronowato	46	
Broznito	4	
Kopy zwożito	8	
Kopy układato		2
Grabito		2
Wiato	2	
Na Strożach y Strożkach dni	18	12
Na Chorągich zalega dni		3
Latus Facit	153	170

Ꝺ 15 Sepṫbra 1771
z Pinska

Jaśnie Wielmożna Naymilsza Bratowcynko y 91
Dobrodziko

Znaię się do tego Żem powinę była Korespędować Zawsze z
JWWMci Panią Dobrodziką alę że w wiwobozie Siedziałem
ta trudnośc była bo broniono pisywać y trzeba było da
wać do przeczytanię Jeśli kto Chiał pisać: teraz o dnia
Szóstego Sepṫbra obor JW. Hetmana iest zawsze [illegible]
zamarsza y wydał Batalię pod samym bez dzieżem
a niektórzy Moskalę y w samym mieście byli gdzie
znaczną wiktorię JW Hetman otrzymał zwycięstwem
bo dwieście zabito a pięćset giemeynow wziół w niewolą
pułkownik officerow od armaty zginoł officerow wzięli
żywcem 13 tych JW Hetman uwolnił daiąc z nich kożd
dému po ttt. zo swoiey kiszeni y Koni do iechania y
służących ich było 20 z niemi uwolnił z towarzystwa
ieden od Letkiey chorągwi znalas w kiszeni przy zabitym
Pułkowniku ttt. siedymset tesię mu wszytkie dostały
Konie wszytkie oddanę na woysko a monicią znaczną zabrał
armat da tych 2: byli niektórzy ci officerowie co z nami fara
ona grali y ozanczowski był co bak otrzymał uwolnieni
wszyscy

Ja nieboraczka przeto batalą uciekała y zaciechałem w mieysce odtudne miedzy błotayrzeki z Dziećmi s Podkomorzyna z P Drewsko y Podkoniuszanka ierzdzili z poczatku za obozem ale musieli sie wrócić y tu razem siedzim teraz a ustawnie płaczem po mężach tyla Podkoniuszanka swiezieyne bo piękna po nim płakał Moskwa barzo się zbiera dążyć za Hetmanem dalszej są wieści ciekawa co Bóg z naszemi uczyni bo pociągneli ku niemużowi co doniosę

Samo mię naymilszey Bratowy Dobrodziki oddaię iey łasce y dobremu sercu zostaię na całe życie

JWW Mci Pani Dobrodziki Życzliwą Siostrą y Nayniższą Sługą
Katarzyna Harbuttowa Podkoż.

JW Imci Panu Instygatorowi Dobrodziejowi
Nayukochanszemu Bratu
~~[illegible]~~ Kłaniam
iednostayniey łasce y afektowi
braterskiemu oddaię się

była pewna że JW Imć Pani Hetmanowa miała być u Ucie chanach na dzien 15 Sept(em)bra ale JW Imć P Hetman odpisał że nigdzie nie zostanie bo zawsze będzie w drodze y tak podobna iuż niebędzie bo iuż robótę zaczęła się

z Wilna 1771 d. 28. 9bris 92

Pisałem do WWa Dobrodzieja d. 24. Curr. z obligacyą kommunikowania się. Dopiero gdy się tu lepsze znayduię, nie mogę opuścić miłey mi korrespondencyi.

Nic tu nowego, wszystko w swoim kursie. Restancya Regimentu i Artylleryi w mieście tuteyszym disarmowana, i broń zabrana. w Pałacu Biskupim dawniey Vinnegorius Armorum spisane, dopiero zabrane y wywiezione są.

JW. Hetman długo miał konsistencyę za Mirem w Połoneczce, posunąwszy się do Stwołowicz, tam się dochodzą wiadomości konfirmacyi potrzebuiące: i w nocy był attakowany od Suwarowa znacznie, y musiał cofnąć się, a dwa Pułki Tatarów odcięte zostały od korpusu. Drudzy donoszą, że Harmat 16 utracił Hetman, y że niewiadomo w którą udał się stronę. Wszelako to pewna że była akcya zaczęta z północy o trzeciey godzinie y trwała do ósmey, dla Hetmana niepomyślna; i Suwarow przez groblę wązką przy boiem przedzierać się musiał, toć podobno od wszystkiego, a zatym wszystko Hetmańskie musiało cofnąć się albo do Połoneczki ku Mirowi, lub w tamtey stronie Pułkownik Dering, albo do Komendy Pacowskiego, zkąd mogłby do Mongazdi brać się, lub Kłomi: mowi. Mowią iż zginął Hamdring y Lepkowski.

JW Hetman był pod niesmakiem po akcyi pierwszey a znalazszy opatrzony poszedł do Słucha, w drodze do Mięsiałbie y Pułkownik Dering uprzedził tam, nie wrócił się z drogi y poszedł do Mira, tam około tygodnia

zabawiwszy, udał się do Połonnego i tandem do Skwoły,
a Pułkownik Dering wymaszerowawszy z Słucka stał
w Drzewinie. Książę Tabulow owym Kuryerem był
rewokowany na pierwej Hetmanowi; który dotąd ma
do imię circum circa liche dostateku adwersarzow
Jak w klatce. Tey nocy przywieziono do tuteyszego
Lazaretu ranionych subpornuty od Skwołowicy, tey wszy
niewiadomo. z Kowna wszyscy byli rewokowani do
Wilna, a zatym od Zmudzi wraz tam wpadli Konfede
raci; tey za wczoray posłano stąd 100 piechoty z Ar
matą, mieli w nocy napaść, żeby znaleźć Lipeen
uspionych, w zakonnie między Niemnem i Wilią.
Pułkownik Koschlin we 2000 Ludzi idzie od Kyg
mayą rozdzielić się na Zmudź y Lithowiny, gdzie
dotąd bez przeszkody są konfederaci.
W Kopanowski ma zewszystkim Ludzi między tysiącami,
w areszcie swiętym trzyma tysz Kommendantow Drasztar
ani w Mścisławiu, ani w Mohilowie gdzie Moskwa sta
niebyło. Znaydują się w Krzemieńcu y w Mozyrskim, w
Krzemieńcu W Puttkamer Vice Marszałkiem Instrumento
wany od Xcia Sty Krzemiekiego, który sam Marszałkiem
bo gdy go chcieli i maliczny się chcieli złapać, poka
zał takie Credentiales. W Puttkamer ma Ludzi 400
poszedł do Kamienieckiego zabierać Biskupi tam
znaczny Garnizon.
wszyscy pierwey W Sztyn Marsz. a W Ludwik Kowa
lski Regimentarz udali się w Połockie, tam Arcybiskupie
m zabrali koni 40 etc. Moskwa nadeszła z Witebska
y z Newla rozproszyła, z resztą udali się do Drui ma
ięc tam łączą się z Kazimierzem Żyberkiem.

Tym czasem wkrótce drugi stanął Marszałek W. Chro=
powicki Marsz. Ospaw.
z Warszawy piszą: iż lecz inter belligerantes zbliżają
Traktaty, a piszą perseveranter. Wczorajszą Extra=
ordynaryjną odebrałem, dzisiejsza jeszcze w rewizyi
zostaie, tym czasem Kurka odydzie.
Coraz świeższe nadchodzą wiadomości konfirmujące do
upadłej przegraną Wojska Hetmańsk. mówią iż Piecho=
ta do szczętu zginęła, tylko dwóch Officierów wzięto
żywcem. A Kawalerya umknęła, Dersiąg z Szu=
warowem attakowali. nieprzyszło tam do reiterady
porządnej.
Chorągiew Węgierską aut assistencyą Trybunałów od dizar=
mowania ledwo ochronił Marszałek.
O przyszłym Trybunale że myślą jeno, to wyraźnie iak do=
brzy gospodarze czynią, czy będą tam żeli, zasiewają
na Zimę. ale mają nadzieię, że y teraźnieyszy regi=
tarnie dokończyć, y przyszły będzie.
Rozumieć należy iż w Lanckorowie nie będą skwapliwszy=
mi z Elekcyą, bo skoroby ona była ogłoszona, miałaby
była facies rerum. Wówczas już i Król miałby powód
ruszyć się ad arma, y w oczach Europy byłby exkuzowany;
Y obywatele, Powiaty i miasta musieliby swe juramenta
klaryfikować w jakim rozumieniu, a obojętność nie miałaby
mieysca. Wtenczas na przeciwnych Konstytucye etc. Wtenczas
Powiaty adherentes musieliby do poparcia zabierać się cała
mieliłaby to rzecz, konsekwencyą zasobą ciągnie niekażdemu
przeyrzaną. a zrobić to z Zagranicy naciskiem zda, gdy w
kraju nie mieścić, a czynić niepodobna. Wojska
Serbskiego Corpo Francya upewnia, iż na swoy Żołd bierze

oddaiąc one w subsidium Konfederatów, nie trzeba już nie
iż tylko by to by Pruskiey sposobny sposobie na Cudzą
Ziemie danego Pierwszy w narodzie osobie na obronę,
y pewnie gdyby same Dostoieństwo wszystkiey, przy przy-
nim znalazł, aby się w illo casu potioritas. nieprzy-
dzie do tego wszystkiego. Musi to być apparencya.
Zbliżaiący traktat, chcą sami belligerantes zaspokoić
się mimo Francyi, która iż pożytków dotąd za-
mierzonych nieupewniła dla siebie, bierze na Pa-
ury tu fersunge zamieszanie. Cesarz zachowu-
ie obojętność dla przyszłego mediatorstwa.
z Warszawy Krzyżtonków przebrawszy w Ukrainie
że 3/m podobno z niemca do Wieleba, gdzie myślą
serio o Elekcyi, którą ma zacząć drużyna Karo-
lowa.
Hetmański Manifest oblatą ad acta terrestria w Lubelskie
de die 12 Czerw. przez Puzynę Stto Ziemskiego y Brze-
skiego Kasztelanica Podlaskiego Stto Wołkowyskiego
podany tuże jako w Łomżynie.
Wyiadę z tąd na niedziel dwie, więc pisać nie
będę mógł.
Łasce nieodmiennej obojga Państwa mego oney
polecam będąc perseverantes [illegible]

Z Hołynki Anno 1771. 29. 7bra

94

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu

Żyto na poletku wielkim wszystko skończone, użęto kop 389.
z ktorego użątku posyłam Tabele, na Darabuszcze jeszcze
reszta stoy morgow 16., Owsa użętego w Gumnie kop 62.
na przygumieniu kop 84. ze niezłożony w stone zracy
tey bo barzo trawiasty, reszta jeszcze stoy w polu może być
na dzień gwałtowny, W. Jmci Pani Wierzciewska Podstolina
przysłała Pszenicy Sendomierki Czwierc 1. Dworney
miary Tudziesz informowała azeby w wilią S. Mat„
teusza rosiać y tak się stało, morg zaięto przy wozno,
a swoiey wysiano tegoż dnia na probe szesnastek
pięć, zaięto morg 1. y zagonow 20., ale swoia pięknięsza
na ktore Pszenice mam jeszcze w gotowości pola morgow
trzy, Proba z plonu w Kressency teraznieyszey, takowa om„
łucono Żyta kop 69. z tych ze namierzono Beczek 23.
4cz 2. 6k 2. Gar 4. Wysiano Beczek 24. 4cz 3. Zaięto
morgow 150., Coranieysze Pogodu dzirka wrumiało poszazu„
io się skody pięknie, z reszto z trzymuie się z tey przy„
czyny, ze od ustawicznych Codziennych nawałnych słot

dała kopa Żyta w hołynie po Cureni, szesnaście gany 4 y kwarta.

Deszczow zbytecznie ponalewało, tak dalece że po Gurach woda stoi,
Miescami z wielką Cięszkością orać, w tych gdzie z miesca
na Jnsze Miesca Sochi przechodzić muszą, a gdyby przy
naymniey Bog wszechmogący dał z Łaski swoiey
swięnty z Tydzień pogody to by za kończyło się y reszte
Żniwa, oraz y Siewy, JP. Bielski Dnia 25. 7bra z Tąd
wyiachał do Warszawy, tak rozumiem że List tegoż Jmci JW
W Pana Dobrodzieia musiał dość, był teraz tu przytomny W.
JPan Bukowski bawił się z Łaski Swoiey Pańskiey z Tydzień,
Raw w poletku wielkim w posrotku Żyta wykopać kazałem
wpoprzec długości prentow 68. a od prenta po groszy. Zapła-
ciłem Złło 45. gr. 10., o JWJP. H. niewiemy gdzie się obraca co
zas Woysko, wszystko poszło w rosypkę z pod Słotowicy, po dziś
dzień nocy dzień Tuteyszym Traktem Ciągnie się przez De-
reczyn Parda, y piechota, przechodził y Bielak w pułtora
Tysięcy, z Srody przeszłey na Czwartek nocował w Dereczynie, po-
poszedł do prześków, Cowygrawszy piszę się

JWielmożnego WPana Dobrodzieia

nayuniżeńszym
sługo
S. Jaworowski

Siana Z Rzucono stogow „ „ „ „ „ 26
Łonka znayduie się jeszcze jedna do koszenia
JS Zwierchu na podpisie Listu Charakter JP.
J. Litomski ktury się tu znayduie

estoy,
iesca
hy przy
niey
rszte
ond
ci JW
ny W
zieni,
aratem
apta
acalo
podzi
ez Dn
uttora
nia po

ym
ego
ski

Listy różnych

1771

z Ziemkowa

Jaśnie Wielmożnemu Jmości Panu

Chmarze

Jmści [illegible] W. X. Litew. Panu

mnie osobliwszemu Dobrodziejowi

1 X.

Podziwilno na podrzędno miasto wsienkowie

Rok 1771

Jaworowski

1771 d. 5. 8bris. 96

Listy JWWMPana Dobrodzieja iako dawnieyszymi
Pocztami, tak i ostatnią de 28 Elapsi doszły mię
przez tego którym pisałem Ja zawsze, chy-
ba u tuteyszey Kommendy zatrzymane, od którey
powszechnie rewiduią się, może rzadko kiedy są
rewidowane. Chociażby znaleźli wiadomości,
oddaią Listy, a tylko sobie szkodliwe zatrzymu-
ią, lecz nikt szkodliwych nie pisze, a kommu-
nikaye mię nagaraiane.
Poczta Warszawska iescze w rewizyi; a Ruska od-
chodzi.
Pisano tu z Krolewca, że 8000 woyska Pruskiego
wzięło ordynans do marszu pod Warszawę, wszy-
scie mniemaią, iż iest wjednomyślności z Rossyią.
O zbliżaniu się Traktatow perseveranter piszą.
JW Hetman po akcyi Stołowickiey Samopięć, tyl-
ko konno uszedłszy z WP Dziekońskim, Komin-
skim i Benthalem udał się do Brusinogritte.
Szukano go bardzo w Stołowiczach. Kassa
Jego # $\frac{52}{m}$, Kancellarya i bagaże wszystkie do-
stały się w zdobyczy, iako i cały apparatus bellicus.
Ta strata bez powetowania razem z niewolni-
kami zaprowadzona do Nieświeża. Żadna
nigdzie potym niebyła akcya. Ritak bez ordy-
nansu nic niewazyłby czynić, i poszedł spos-
koynie do Deszynna, wysłał wraz do Warszaw-
skiego: iż ordynansom Hetmańskim ulegać był
obowiązany

ale gdy one ustały, chce powrócić na kwaterę do Brzeznia byleby otrzymał warunek bespieczeństwa. Suwarow jest w Pińszczyźnie, Dering w Słonimskim naględa na Bielaka, póki rezolucyi nie weźmie. Zabułow w Jewiu odpoczywa, zkąd zmierza do Wilna. Zawołora z Wilna wysłano 300 Ludzi do Kowna y na Zmudź, gdzie pod Krokami za Kieydanami przed tygodniem rozproszono Billewicza Diwizyą, lecz ona znowu zebrała się. Pułkownik Kasłin od Rygi przybył w Upitskie i Wiłkomirski Powiat, części jego znaczna przesładnie Zyberka maiącego Ludzi 300. w Brasławskim więc w strachu zostanie. Brasławy militar w tey stronie. Drewitz przed zimą także przybędzie, y są wiadomości, iż wprędce do 6/m woyska w Litwie liczba wynieśie, okrom tego obiecuią od Smoleńska 5/m. Cel założyli, ażeby w Litwie zaspokoić wpędzie. Mówią y to za pewne, iż wprędce do Mińska na konsystencyą ma być wysłana Kommenda.

JWP Kopaniewski i Mirski nescitur gdzieniegdzie znayduią się, naypewniey w Rzeczyckim, i w Mozyrskim a do Litwy powracać nie dosyć bespieczno. Czarnobyl chyba z powodu i przykładu Hetmana lecz gdy ten ustał, i tamten uspokoić się może, znayduiąc do tego wiele pobudek, musiał co Ludzi swoich dać tylko, a nie sam, lecz i Ludzi dla własnego bespieczeństwa, i miasta, od Haydamaków samemu są potrzebni:

Kasztelanowie Smoleńsk. y Mniszchowie są tu dla sprawy, mówią iż stawać będzie przeciwna strona in accessorio burząc aktorat za Czteroniedzielnym Pozwem Zaocznie podanym na Dobrach.

Wojskowa w Brasławskim zbiera pieniądze te, które Konfederaci wyexekwowawszy rożnie na łokajach mieli.

Uważy gdy nie masz do mnie pisma, restat wyrazić, iż to u mnie Antiquissimum perseveranter zaszczycać się łaskawością Pańskiego.

Kasztelanowa Mniszchowa in ipso prodromo partus zostaie, i dlatego tu nie zjechała.

d. 17 8br 1771 z Blizney.

38

Wybacz Panie Dob. że przez tak długi Czas
ubliżyłem mwey korrespondencyi: ale
to niemocy przyczyny, Lecz Słabości
Zdrowia mego, przez kilka niedziel
trwającey, Teraz nieco podźwignąwszy
się, mam za naymilsze Szczęście
zyiąc tym Czasem Chęć Listowne zwoi
zwierza Państwa Dob. y Sercem
y Myślą uczadowat.
Pod Stołowniczanami mości Blotnym
Damem żadney Szkody niebyło.
Lecz to iedynie tey Alteracyi było
przyczyną, że Dobrze y Sama spać
poszła y wszystkim do kosculinze
braciey pozwoliła, a swoie zaś
sadło na spiącząch do ostatniey
Zguby pogrozyła. Uniewoli
znayduiące pod Stołowniczanami wzięy
w Handzyna Drowy Pattowaski
ramiony Naronen ponich hartadzem

wszystko skaleczony Michałowski
Major raniony. Stars: Filipowski
ciężko raniony, a bitowt Zabity:
Moy Brat z Chodontarewi nadro.
dze wzięci. Ludzi Barzo nało
Zginęło, bo wszyscy catym frontem
uciekali; teraz tu okolicznie
barzo Cicho, Stychać tu Zapewne
y Sąd tych niedobreństwa Że Jśn
Hetmanowa, na Słonim takie
wyprawiła Odrowe, żeby nawet
y przechodu niebyło iakoz kommi
dy przechodzące aży po trakcie tylko
mieli Słonim, y od Brzezdzies.
kiey ałeyi Zadon iescze moskal
niebył widomniez. Zaczym Zeżyb
tym tu na rezydencyią Jśw

Państwa Mein Dobr. przyię
ść, to Bug widzi że tu
dosyć spokoynie.
Pani Moiey Dobr. nużenta ślicznie
nieoszacowane Całuie, a oboy
Jerney Państwa Dobr. iestem
podnużek. NB. S.

Zapomniałem oznaymić rzecz
konsequencyi warty, że w dziś
warszawie pod Ltotowniczarni wszyscy
na pozwoli Zaeneseiarni Zacny
darmo mowię wielkości duszy y
sentimento a znakomity, wcałey
Oyczyznie Człowiek, ato JP. hossow-
ski

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieiu

Strzyba
Futurami Pilno Drewla y Dru

Zyta wszytkiego Urzęto Kop 424. Snop 30. Owsa wszytkie-
go Kop 275. Gryka jescze nieskonczona, Zyta Wy-
siano Beczek 41. 16 1. Morgow zesię niewyraza jescze
wiele wszystkich zasiano a to z tey przyczyny. po
wasz som kilka kawałow w Klimowiczach niemie-
rzone wprzod trzeba pomierzone na morgi a potym
uwiadomic J.W.W.S.P.H. Znaydziesię w Krolewcu Co do-
nioszy piszesię

Jasnie Wielmożnego W. Pana Dobrodzieia

Z Hołynki
Anno 1771.
D. 10. 8bra

Nayuniżenszym Sługą

Szymon Jaworowski

121

Jaśnie Wielmożnemu JMści Panu
Chmarze
Instygatorowi X. Litt. Panu
y Dobrodzieiowi

w Siemkowie

102

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

Gdy małe doczynienie u powierzoney funkcyi P. Kruhelskiemu dysponowania prowentem zbożowym w Siemkowie, a widoczna zdolność iego Sposobność pozwala większe na iego wkładać obowiązki; ostatni ten mój Proiekt szlę do Decyzyi JW Pana, który gdy będzie przyiętym, uspokoi Pana naypierwey w myślach o szkodzie y expensach czasem nieskarbowych z złego rządu Administratora tuteyszego wynikaiących; y iego Samego od Suspicyi którey dotąd podlegał, uwolni. Niech P.n Kruhelski ma Zboże Folwarku Zareńskiego w swoim szafunku równie iak w Siemkowie; Nie tak tu są gęste Expensa, aby iego codzienney potrzebowały w Zareniu bytności. Daię mu Koń, na którym dla odebrania Zboża z Gumna do Szpichlerza iezdzić będzie. Dadzą się Ciumni karty, a przytym y Upomnienie aby one regularnie Omłot y Namiar karbowały. który Namiar z omłotu wraz do Szpichlerza P.n Kruhelski odbierać będzie, y ony sam Expensować, więc tedy nie będzie miał przystępu P.n Administrator choć nayszłucznieyszym Swoim wybiegiem Zyskać co ku stronie swoiey z szkodą Skarbu. Niech sobie niczym nie zatrudniony P. Administrator pilnuie samego Gospodarstwa, wszakże nie wielki y to ciężar dla niego byłby dysponować tym Zbożem, ale ponieważ nie ręczę za Sumienność, życzę więc JW Panu takowy akceptować Proiekt, z którego gdyby JW Pan nie miał Szkody, Ja biorę na moie Summienie, iż to dobrym będzie JWo pożytkiem,

Mogą się Ustanowić Czeladzi ordynarye kwartałowe, Expens na Ptastwo, prosięta Psy etc. uregulowiesię. Nawięcze toż samo wypisze się regulamen według którego P. Kuchelsli wydawać będzie. a tak przynaymniey y JP. Admin stratorowie sobie ordynaryi przeszkadzać nie będą, y praktykowanym dotąd Sposobem, na Ptastwo, Wieprze etc. zbyteczne ustaną Expensa. Jeżeli tedy ten mój (iak mi się zdaie) Skarbowi pożyteczny proiekt, y JW Pan przyiąć w Swoim Zdaniu raczysz, upraszam dnia Jutneyszego Pna Kuchelskiego o połodniu dla odebrania Zboża, którego tu niewiele iest przysłać.

o Karby ponawiam prożby, aby Stolarz na Poniedziałek wyspieszył.

Na list pisany do mnie z Bychowa od JP. Laskowskiego, z którym Ja kollegowałem razem Ekonomij Brzeskiey, który list JW Panu przyłączyłem wczora, chciałbym mu co zwiadomości, o które prosi donieść, tylko onych mieć nie mogę, inaczey iak z łaski JW Pana, dla czego chyba mi pozwoli JW Pan w poniedziałek Wieczor zbiedz na Czas do Siemiatowa, gdzie odpisałbym pocztę Ruską, y tutym znowu choć w nocy powrócił.

Żeby te Cieśle mogli w następuiącym tygodniu przybydź dla Zacięcia Spichrza, bardzoby dobrze było: do którego iest gotowa ...

o Cegłę do Dubowlan, iakim ią Sprowadzić Sposobem, niech Siemiatowski myśli, bo Zacień opóźniony y maiący dlatego więcey do czynienia nie da temu rady: a za Sprowadzeniem Cegły niechby y mularz stawał do roboty.

Jaśnie Wielmożnego Pana Dobrodzieia
Nayuniżeńszy Podnożek.
Michał Zyttok

ę 19. 8bra 1771
w Zaceniu.

Jaśnie Wielmożnemu Jmć Panu
Chmarze
Instygatorowi W. X. Lit.
Panu y Dobrodzieiowi

Jaśnie wielmożny Panie y Dobrodzieiu! 104

Przysłał tu Tomasz Kuchaz swoią kałamaszkę prosząc buraków, których że ich tu iest dostatkiem, bez skrupułu pozwoliłem mu wziąć: na której kałamaszce przysłam do kuchni barana.

Bydła Siemkowskiego y Grodeckiego Sztuk 11. według mojego Regestrzyku zostawio= nego dziś przypędzono do Zarzenia: niewiem czemu Koz niekazał P. Czarnocki z Grodka przypędzić: lubo onemu mówiłem.

Ztąd P. Lucynicowa z obozą et cum omnibus attinentiis suis stanie w Poniedziałek w Siemkowie: A dziś ieszcze niewybrała się ze wszystkim.

Przykazywałem Stolarzowi odieżdzaiący aby zrobił karmy do Folwarku, trzeba żeby JWPan kazał mu przypomnieć toż samo: bo on może y niezaczynać robić.

Do przeprowadzenia rzeczy P. Lucynicowey czy niemożnaby tryczek dwóch po parze koni przysłać w Poniedziałek koło południa, bo ztąd barzo trudno dawać podwody, ponieważ Zboża w przepłotach barzo wiele, które mięnabędzie wynosić, Ziabl ieszcze nieskończona, y w przyszłym tygodniu nieskączy się:

Chory Zarzeniscy zaczynaią przychodzić do siebie: a przynaymniey że Cyrulik wczora będący mówił, że są bespieczni y mogą bydź wkrótce zdrowi.

Chmielarz niech prędzey nieprzychodzi iak w poniedziałek na noc, bo mieysce do sa: dzenia Chmielu, zaięte ieszcze Kapustą.

JWPana Dobrodzieja Nayuniżeńszy Podnożek
Michał Żytkow

d. 19. 8bra 1771.

są tu prosięta małe tłuste; czy nie można ich brać do kuchni

Iasnie Wielmożnemu Imc Panu.
Chmane.
Inwygatorowi W. X. Lit. Panuy Dobrodzieyowi

+

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieiu.

W tak Ciężkim Rewolucyinym Czasie przechodzące Woyska Rossyiskie
nie poiedynkrotnie przez Miasto Mińsk, niemało temuż Miastu
naszemu przyczyniło damnifikacyi przez Sustentacyą samych Żoł-
nierzy Rożnych Rossyiskich, a osobliwie wybieraniem Siana y
Owsa dla Koni swoich, tak od tuteyszych Obywatelow Gospodarzow
Iako też nie przepuszczaiąc y nie Respektuiąc rożnym Konwentom
Klasztorom y samey Plebanij Mińskiey, ktorych już ze wszystkiego
ogołocono; Przychodzi y teraz wiadomość z rożnych Stron, że temiż
Czasy także Woyska Rossyiskie czyli przechodzić przez Miasto
Mińsk czyli też Konsystencyą Zimową w tymże Mieście mieć maią,
Więc tedy że Miasto Mińsk, we całe tak iest już ogołocone, iż Pro-
wiantu Sianem Owsem, ani też samym wiktowaniem tegoż Woyska
dostarczyć nie może, ażeby nie spodziewanym onego y nadtocznym
przyiściem, pobliższe Dwory w około Miasta nie były mitrężone
y od tegoż Woyska aggrawowane, Coby było cum summa damni-
ficatione całemu Woiewodztwu, a że to od tegoż Władztwa dependet gdyby
przez WJ Pana Gudziejewskiego Iako Installowanego od tegoż Prze-
świetnego.

W

Przeswietnego Woiewodztwa Kommissarza był Porządek w złożeniu Prowiantu z Dymow Abjuratowych Zwyczayem danym do Magazynu. Supplikuiemy zatym całym Miastem do Przeswietnego Woiewodztwa, iak nayuprzeymiey JWWWW Panow Dobrodzieiow zalecić Instancyie, temuż JmćPanu Kommissarzowi, ażeby tenże Jmć maiąc wzgląd według Obowiązaney sobie Funkcyi z Leczney Ziechał do Miasta Mińska, y tego Porządek według należytości swoiey czynić nie zaniedbał. Co ażeby in Subsequenti nie było z uprzykrzeniem od Woyska Rossyiskiego całemu Woiewodztwu, a signanter pobliższym Obywatelskim Dworom y szczególnie Jnsiunkcyą Ziemną temuż JmćPanu Kommissarzowi zalecić, Przeswietnego Woiewodztwa Minskiego JWWWWWWPanow Dobrodzieiow, do prawa ... y przy nayniższym od Nas

Miasta

Miasta Mirska, a powinney Weneracyi Zostawamy na Zawsze.
piszącinie

Jaśnie Wielmożnego Wo Pana
Dobrodzieja Życzliwemi y nay=
niższemi Sługami.
Jerzy Adamowicz ...
Antoni Szyszko Burm ...
Karol Frid: Trobert Burg ...

Po napisanym liście dnia wczorayszego pisał do Miasta JWP Skarbnik Trybunalski a żeby Miasto miało za pas na przyiście dwoch set kołow moskwy, nalimowo kondycyi [illegible] że to zaiczypiano. Potrzeba u sz[illegible] JWPana Dobrodzieja napisał do Komisarza gdyby ieżeli [illegible] ktorey nie dostoro ... bo są wielkie dwo ... do dalszey poprawiać niepotrzebnie

W Mirsku 21. 8bra 1776to

JW Leban Instygator
W.X.Lit.

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

108

Pasternaku, marchwi, Rzepy, Cybuli, takoż barana, y prosiątt dwoie na kuchnią JWPana przysyłam; takoż ryby Sztuk pięć, wielki Szczupak iesliby niebył potrzebnym na kuchnią, niech Presmycki uwędzi.

Koziaski żona była u Braci we czwartek y poszła przed wieczorem nazad do Sie~~błowa~~, tak bracia mówili, że ją sami wyprawili aby do męża powróciła, więc musi już być w Siebutach.

Jagod bzowych iak na dwa razy przysłać upraszam, bo tu y Gospodyni Dworna Zachorowała.

Dla P. Luzyńiczowey dwie bryczki y podwod ze cztyry upraszam przysłać w Poniedziałek rano.

JW Pana Dobrodzieia

Nayniższy Podnóżek.

M. Zyttok

z 26 8br 1771

Jaśnie Wielmożnemu Jegomości Panu

Chmarze

Instygatorowi W. X. Litt.

Panu y Dobrodziejowi

110

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu

Jarząbków cztyry kupiwszy w Mińsku dziś z łaski łaskę przysyłam. Szklarz ieszcze niepowrócił. y niewiem Sam czemu. bo y katolik Szklarz zaięty robotą niechce iechać. — niedługo w Mińsku bawiłem bo musiałem powracać dla czekaiących na mnie Chłopów z którymi Indagacyą robię. Może dziś choć późno czy nie przyiadę dla niektórych dyspozycyi odebrania od JWPana. Nimnika w Mińsku widziałem, który ma na tym tygodniu powrócić do Siemkowa, a Innego dostać dziś nie mogłem.

JWPana Dobrodzieia

Nayniższy Sługa

Michał Zyttok

d. 27. 8bra 1771.

Jaśnie Wielmożnemu JmćPanu

Chmarze.

Mitygatorowi W. X. Lit.

Panu y Dobrodzieiowi

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu! 112

Kiedy nie będzie łaski JW. Pana dać podwód ze Siemkowa pod P. Luzyniczową, to ztąd żadnym sposobem dać nie można, ponieważ tu ieszcze trzeba orać, z przepłotów wywozić, młocić, z ogrodu zbierać, do wypróżnienia y sprowadzenia Szwelów pod Szpichrz dać podwód y do założenia onego pomódz; są to roboty nieodbite - więc JW. Pan miarkuy z tey moiey expliki, że ztąd niebędzie podwód.

Jedzie JP. Osiadowski do Siemkowa, przez którego dasz JW. Pan nato rezoluyą: a oraz z nim samym oto uczynić może zechcesz dyspozycyą.

Na baranki nie mam rezoluyi, czy się upodobały czy nie. bo ieśli nie, tedy odesłać one Upraszam.

Łaskę: P. Kruchelski mieli tu przed wieczorem przyiedzie, a JP. Osiadowski dziś tu nie maiący do czynienia może do kolacyi zabawić w Siemkowie.

JW. Pana Dobrodzieia
Najuniżeńszy Podnóżek.
Michał Żyttok.

Ja sam mogę po dzisieyszey tutey robocie dziś choć późno przyiechać do Siemkowa.

z 27. 8bra 1771.

Jasnie Wielmożnemu Imć Panu.

Chmarze.

Instygatorowi W. X.a Lit.

Panu y Dobrodzieyowi

d. 28. 8bre 1771.
z Warszawy.

114

Ktoż nieczuie nieszczęśliwości y powszechney dla Kraju, y w szczegulności dla Obywatelow przez klęskę Stołowicką pochodzącey, rzadko u nas zastanawiać się zwykli nad wybraniem pewnieyszey drogi do salwowania się, co passyi podchlebia, tego chwytamy się, a podobno praktykowany przez lat cztery sposob nas niepodzwignie. Bieda wielka że roztropność Mistrzyni szczęścia na stronę uchylona, lepszy skutek przyniesie dla nas rozważna negocyacyja niżeli bitwa. Przepraszam iż obszerniey y iaśniey tłumaczyć się niemogę, bo niepewność poczty jest przeszkodą.

Za doyściem wiadomości o przegraney w Stołowiczach, y o wielości zabranych więźniow, nieprzestaie Nayiaśnieyszy Pan usilnego dokładać starania o uwolnienie tych Ofiar posłuszeństwa, jakoż upewnić WMćPana Dobrodzieja mogę, iż wkrotce wolnemi zostaną. Naywiększa trudność zachodzi o Xiędza Jerzego, ktory Przyiacielskich moich przestrog niechcąc słuchać, w szkodliwe sobie wdawał się okoliczności, y wielomowności nadto pozwalał,

niezapomniałem włożyć onego w Regestr arenztantow, ktory Krol odesłał do Posta, kiedy ten Pan na ktorego nadto gadał umknie protekcyi niewynayduię sposobow uwolnienia.

Podkoniuszy Litewski przystał rezygnacyią Urzędu swego, sam zaś został Dominikanem, Podkoniustwo podpisane Staroście Słonimskiemu.

JW. Hetman przeieżdżał przez Gdańsk, gdzie nad kilka godzin niebawił się, z nikim niewidząc się, po krotkiey tylo konferencyi z Konsulem Francuskim, dotąd okrucił się, nayinnieyszey niemamy wiadomosci.

JWJMci Dobrodzice Oboje weneracyią naszą oswiadczamy, z jednostaynym przywiązaniem, y szacunkiem być nieprzestanę JWWMPana Dobrodzieja Nayniższy Sługa

[illegible]

z Wilna 1771 d. 3. 9bri 115

Miałem solatium odebrać List JW. WPana Dobr. de 25 elapsi datty,
na który wczorayszą pocztą niemogłem odpisać, bo podobno w
nocy aż odeszła dla zatrzymaney tu cały poczty, a dziś aż oddaney.
Zakommunikowaną secundarium nayuniżeniey dziękuię, na
wzaiem bardzo mało mam czasu pisać pod zabaw naszych.
i od Gości przytomnych.
Sekwestruią dobra Wielkopie całe, a Kasztelan Nowogrodzki za
trzema Dekretami i w Trybunale i w Ziemstwie otrzymanymi
ma obięć Lachowicze, Mysz z Połonką, Olekszyce, Wiezyce
i Czabiski.
z Warszawy miałem pewność iż za mediacyą Wiedeńską mię-
dzy Turcyą Traktat iuż do połowy zrobiony.
JW. Biskup Wileński w Gdańsku tylko z JW. Hetmanem Polnym widziaw-
szy się wyiechał na Elbląg, gdzie ma widzieć się z Prymasem.
JW. Hetman Wielki w Gdańsku tylko widziawszy się z Komendan-
tem Francuskim, wyiechał także z Bakuninem niewiedzieć dokąd.
z Grodna de 31. Elapsi = JW. Kossakowski w Zapuszczańskiem Traktie
K. na pograniczu Pruskim z większem pocztem, dokąd udały się
Kommendy pruskie zastępujące około Grodna. w Grodnie
około 300 Prusaków wypoczywaią i dzisiay iak mówią: w którą
K. jeszcze po kozie, których kilka tysięcy przystawienia z Rossyi
mają deklaracyę.
L. JW. Marszałek Trybunalski stanął szczęśliwie w Warszawie, z drogi

żadnego nagabania nie miał ni od kogo. Dranicę od kommendy
oddalony y Kommissya na tey wyznaczona będzie za Exekutory
JP Kopaniewski upatrzywszy teraz z Królewca powracające zako-
nnem, tymi trzema Niemen przebył, a królewskie wszystkiey roz-
przedał zaboże, bo nie było czasu targować się, co dano, to wziął, do-
bra była Cena talar ze Skały dob:
Xiąże Sabulów miał z Zżytu na Żmudzi attakować, a Dering miał sta-
nąć w wozach w Zapuszczańskim, lecz gdy pierwszy spóźnił się, bez
przeszkody przez Niemen prawie przeszedłszy, lekko coś ukrzywił
z konfederatów Dering y tu przypominano, ale potężnie nie było.
Około Wilna cicho.
Trybunał sądzi się spokojnie i chwalebnie, Laska rządzi się z honorem
powagę; i sprawiedliwie regularnie utrzymuje.
JX Kopaniewski Kustosz pewien udawanej areszcie.
JX Biskup Inflantski Synowca przez jutro installuje na Koadju-
torię ~~kat~~ Probostwa Katedralnego Wileńskiego, pierwszego po Biskup-
pie Prelatura.
Wraz wyjeżdża na Seymiki przez naturę Podlaskie, chy-
ba za miesiąc półtora redituros na to miejsce. Niego
zostaię z mym Panstwem polecaiący się tu

Dam towtowcz

Jaśnie Wielmożnemu Jmści Panu
Chmarze
Instigatorowi W. X. Litt.
Mciwemu Panu i Dobrodziejowi
w Siemkowie

117

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Stanołem w Choroszewiczach dnia 25 9bris y ład
ney przeszkody w drodze niemiałem, Przyieżdża
iąc przez Słotpce słyszałem od Żydow że Most
w Zuchowiczach zakonczony y Smiało puściłem
się do Zuchowicz gdziem się mocno omylił bo
niezostawszy Mostu musiałem nazad aż do Mira
w Nocy ogodzinie pierszey powracać, Zaczym y Pan
Dobrodzięy ani Nadziei niemi gdyby Most miał być
przed Zimo zakonczony trzeba koniecznie z mira
pytać się Na Wies Niedzwiadlki małe y tam wbrod
te rzeke przeieżdżaią ja takiem przeieżdżał to
w Całe nieglembokie było y kuł przednich woda
po kłudki niepociąta gdyby tylko Woda nieprzy
była to y tamtendy dobrze przeieżdżać,
Strone budynku Choroszewickiego ynaczeygo bende
restaurował nietak jakesmy umowili w Siemko
wie juz teraz z Cekarni z robim Pokoi dla Pa
na do Pisania

y Doubierania Pokoi Panienski bendzie powrócony
szony niedo Sieni ale do Piekarni y jedna piec
bendzie ogrzewac Kancelaryą Panski y Gardero
be Paterie do tego Piecu bendzie z Sieni zro
biony Kurytarzyk na ten Kurytarz urmuiem
Zapiecek w Pierszey Izbie Kuchenney bo y
naczey niemozna przez zaden Sposob;
Jezdziłem do Derewny do Xiędza Biskupa pro
szące Cegły ale mi niedał powiedział ze yuz do
tem trzy tysiące więcey dac niemoge to
Cegłe kupowac musze Sam JW Xiądz Bis
kup wyiezdza do Białego Stoku na pogrzeb
Hetmana Koronnego; Folwark w Choro
szewiczach jeszcze niezakonczony Wielmoz
ny Koniuszy z Drua y Wesół y Dobrze się
komplementuie koło Panny Hołkowskiey Pi
sarzowny która na rezydencyi zostaie u Xię
ndza Biskupa; Piszę się JW Pana Dobrodzie
ya Naynizszym Sługo
Fran Bielski

d 18 9bra 1771
z Choroszewic

Jaśnie Wielmożnemu Jm Panu

Chmarze

Instygatorowi W. X. L. Panu y

Dobrodzieiowi

Przez Wilno na podrożno
Minsko w Siemkowie

111

Wielmożnymosidobrodzieiu

Oznaimaie że Ryby J. P. Pan Chmara Niepozwo
la Łowicz Podpierszim Lodem Dzis kazatem
m tonipowycinac y Sampoiachatem Ranute
ko Zniewodem a że Chłopi Zaszmiancow
wybiełszy zobralinie wod z Sanami znaszei
Strony nicniemowitem boład Piany
y Strelbami y kiłami namieraionc grozili
Ia wraz ztamtont Poyachatem Do siemko
wa I Skarfazaniostem Na Iego Ludzy
a że Iegomosc Pan Chmatra odpowiedział
i że Ia Samkazatem bronic y niepozwa
łam a waszec niewaszsie łowic bokr
eminał Iaki nastombi o Niewodu prositem
aby kazał odac a ten odpowiedział niew
y dam pobi Sam nie poscyngam toni
Co wyroziwszy y oznaimiwszy Pisze
sie Szczerze zyczliwim ynainiszim

1771 9bra 21 dl Sługa A Miłoszewski

Wielmożnemu
Jegomosci panu
Idob[illegible]ciowi

w nowe[illegible] Dworze

Iaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Lat Dwie opieku kaczo a w osponie nie słyszałem Żeby na Zatokach była Zabawa lekotrya. Teraz Zaleca mam oppo wypadzeniu wiadomość. Dla Informacyi List Dosyłam pisany samego Dyspozytora. Jeśli by Zaś to prawda była co on Pisał. Doskonało poznacz Że Umie Dziś Sobą autoritate Uczynić. o co Za Złość Budzi Substancyi Wspomnieć nie będę bo Snadnieszy Zło Zrobić Jak dobrze. ato poszawszy[?] zwanię kancellaryi Robotę opisawszy oczorosz Sami do Lat przysyłać przedszy kwerendy Snaczy wypo mnieć

To tylko zło y Drug Boze na dobro wy
ktto Zeszyn Pan Dobr. Dobrodziey
Dat Licentia y nohar do połecenia
dzenia. Ludzi opewnik o Lasmusze
pzypisanie aby Dofensywo nie
kepli y Siebie niedali polecenia
dzie y Lud nie trzeba uważać
się bo Lęczanie Sąsiedztwo
Jum Panstwa Dobrodzieyów bo
niebodzi: Przewód swoy wstępu
prosze łaskawie uronie. y umy
Dybo Lesli mozo Łonie. po zato
prosze swoie uprzeymie. Dowog
obszyz a Jum Panstwa Dobrodzieyów
uważam y Lestem
Jum Pana Dobrodz
najniższym sługa
229 bre VVII
Mnołodlucze Dom

mam niebaw w rzeczy że armata ma
nie na rostąpionym gruncie opuszczona
zabrany. Wasze Łaskawości mam wie
bez szkody przez zatrzymanie niegdzie
bo na zatopienie na drodze szerokiej na
mając ciągnąc Inne zaś polecenia zwrota
zalecanie strapienie wszystko nader do
Sitta Dyspozytora roześle niezdolen ustaw
[illegible] nach zatrzymała y Dobr
[illegible] Sądzeniu
Przypominam uśmierzające zostanie do
spożycia aby owo pożyczony był
do Dworu opuszczonego odesłany

Jaśnie Wielmożnemu Jm Panu
Chmarze
Instygatorowi Litt. Do
brodzieyowi

w Lembergu

d 23 9bra 1772
z Słonima

Jasnie Wielmozny MCi Dobrodzieiu

122

Z Obowiązaney attencyi moiey winnam JWWMci Panu Dobrodzieiowi uprzeymych Imienin iego powinszowanie, chciałabym się zas z niego wypłacić sposobem rownym szacunkowi y przywiązaniu moiemu. Gdy JWWMC Pana Dobrodzieia znam byc tak w Przymioty obfituiącego, iz nie iuz z Darow Duszy do ządania dla niego pozostałego nie widzę; Dary zas szczęscia sądzę byc sprawiedliwą tychze wielkich Jego Przymiotow naleznoscią, niezwyczayna z tąd dla mnie trudnosc w nalezieniu czego bym miała iemu zyczyc. Wzbudziwszy całą

przemyslnosc przywiązania mego to iedno tylko
obieram: azebyś JWWMC Pan Dobrodziey ma
iąc y tak wysokie cnoty, y z nich tak ważn
prawo na wszelką pomyslnosc, słowem,
wszystko sam w sobie maiąc, w przeciągu ia
iak naydłuższego wieku cieszył się wspolni
z JWJMcią Dobrodzką z Zupełnego Zdro
wia swego, oraz y dla Ukontentowania y
Zaszczytu familyi iego, do ktorego powinszo
wania przyłączam naywiernieysze wyzna
nia zem iest z naystalszym Uszanowaniem

JWJMci Dobrodzie
do nog Upadam
y Serdecznie rączki
całuię

Jasnie Wielmożnego JWWMci
Pana Naykochanszego Br
nayniższą Sługą
M. Wiazewiczo
na

Uteskniona zostaię z oddalenia się JWWMści Państwa Dobrodzie
iow a że ten dzien y prawie wszytkie dni że trzeba winszowac
iednak za czynam od S. adama Patrona JWWMści Pana Dobrodzieia
Zycząc mu aby za Intercesią tego Swiętego żył Braciszek Dobrodzie
wnaydłuższe Lata wnaypomyslnieyszych Sukcesach nieznaiąc nigdy
alternaty złey tego zawsze życzy Kochaiąca Siostra y nayniższa
Sługa

Katarzyna Narbuttowa

JWMe P. Instygatorowey Dobrodzieie
do nog upadam zalecę się na zawsze
oddaię

#

w Warszawie d. 25. 9bris 1771

124

Jasnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

List z teraźnieyszey Poczty odebrałem, dziwno mi że JW Pan Dź bliżey będąc Słonima a nie wiesz o Smierci JP. Kapitana Giedroyca po ktorym tutey iuż od kilku niedziel kompania przedana w Regimencie Gwardyi Lit. y JP. Alexander Giedroyc po nim profitował fl. 500. ktore mu dali z racyi iż była kupiona za JWJP. Biskupa pieniądze. Chwała Bogu że Difunctorum przez ktorego posłałem dostał się do rąk gdzie należało. Miod ktory miałem u siebie WJP. Podkomorzego iuż od tygodnia przedałem za fl. 25. naypierwey tu mniemam żem go dobrze przedał, powtore bałem się aby się nie popsuł. gdyż iuż w każdey Beczce dobrze po garcy dwa wyschło. więc oba wziąłem się żeby y do reszty nie wyschło. wolałem przedać wybierzy mi JWPDź ze podobnych obiech. excepto JW Pan Dź komplow nie pozbędę się z wielu przyczyn ktore u siebie zachowuie. Rachunek Maszta tudzież około trzydziestu fl. reszty pieniędzy posłałem przez JX. Proboszcza tame

cznego

czego. ktory zapomniałem iak sie zowie. w Przeszłym tygodniu
JP. Oskierko Referendarz Litt po kilkudniowey tylko chorobie
umarł. po ktorym Referendaria JP. Oginskiemu Miecznikowi
kowi a Miecznikostwo Xiu Michałowi Radziwiłłowi dosta
ły sie. JP. Podkanclerzy Litt w stałym zdrowiu zostaie
o ktorego życiu bardzo powątpiwaią ktorzy choć dosyc
sławni Doktorowie, nie pozwalaiąc onemu tylko do marca
życia. ale to w Ręku Pana Boga. Nayiaśnieyszy Pan
nasz w lepszym zostaie zdrowiu dnia dzisieyszego tępore
iest invisibilis a to z racyi rany w głowie ktora cho
ciasz w dobrym iest stanie, iednak iey chodzić Doktorowie
nie pozwalaią aby oney nie zaziębić. noga także zdrowa
z ktorey dwie drzazgi wyięto kiedy boso po lesie Bie
lanskim chodzić musiał. Nikogo do tych czas z tey
swawolney kupy nie złapano, lubo bez ustanku dwu
wdzień do kozy zabieraią, lecz nie esencyonalnego
JP. Domanskiego rabusia konfederata. tu w samey Warsza
wie

ztupano. dnia onegdayszego ktoremu pewnie Łaznie sprawią
Dominikanie tuteysi teraz z Jezuickiey nie wyszli. broń
Boze zeby co dowiedzieli chudo by im było. niech Bog
naypryszy bron krola ale tu gadaią ze teraz wiele
ma być pakatow dla czego tez wielka ostrozność iak
we dnie tak w nocy dnia ~~dzis~~ wczorayszego solenna
ostatnie było Tedeum laudamus. dane przez Dwor
krolewski u Dzieciątka Jezus w Szpitalu tudzież y
Obiad dla 200 ubogich. ktorym tenze Dwor krolewski
do stołu służył dziś wielka solemnitas przy biciu z
Armat ma się odprawić. u S. Jana Xiąże Jeg. kanclerz dnia dzi
siayszego miał dać bal solenny, ale nie wiem dla czego
odmieniło się y tylko na Obiedzie kończy się wiele
tu bardzo pięknych rzeczy wychodzi z Druku wierszem
Polskim, to iest opisanie tey fatalney Akcyi. co rozu
-miem ze JWWPD już masz nie dawno ies wyszła
przez JP Kossakowskiego Sekretarza krolewskiego. bardzo

bardzo przykra Oda lecz onej uspore trudno. Krol Jmc teraz dzień
wdzień u siebie miewa Assamble, iakoz y na potym
iest ustanowione raz w tydzień publiczne Assamble a
wdzień prywatne, zas iak wyiezdzać będzie liczna do
tego zawsze będzie przydana Assystencyja. U nas tutay
od czterech dni dalece mrozy powstały, że onych dawno
nie pamietamy, y po Warszawie iuz Sankami iezdzą
a uz dopiero u Urzanow w Litwie. Mamy pewną
wiadomość że Krol Jmc Pruski Poznań fortyfikuie
do Woiewodztwa Łęczyckiego y Kaliskiego Exekucya
postał y wybiera kontrybucya 13 milionow o tym
tylko teraz nasi Panowie po Warszawie gadaią
y w głowę się drapią krotko mowiąc ze wszystkich
stron kray cały do ostatniey przychodzi mizeryi.
Swietnym mnie oddaię Jmci Dobrodzieyki zostaię

Jaśnie Wielmożney Pani nayniższy do smierci zawsze
Pani Submissyan.

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu.

Znakomita Łaska JW^o WMci Pana Dobrodzieja oświadczona dla nas w Puszo=
wiczach przywiodła WW Ichmciow Panow Sąsiadow moich do rzetel=
ney Obietnicy Zachowania spokoyności y wolnego używania tak Pu=
szczy, iako i innych dyfferencyi bez przeszkody, winszowaliśmy sobie
tego szczęścia, że przez poważną y ważną medyacią Jego spodziewa=
liśmy się pokoiu, w którym umacniał nas dany parol W^o JP. Staro=
sty Suchowickiego w przytomności JW^o WMci Pana Dobrdzja y kilku Przy=
iaciół, dopieroż znowu W^o JP. Star. do podobnych ba y gorszych zwo=
dził się kłotni, Gdy moje Gospodarskie y zwierzynne przy Dzydle po=
strzelał, Arędarza Żyda wyciągnowszy z Domu mego w Miasteczku
Situowanego; bizunami tyraińsko kilkaset wyliczaiąc bez przyczyny zbić
kazał, niemniey też y od W^o JP. Pisarza Dobrdzja a barziey od JP.
mam pokrzywdzenia
Illapewicza Administratora, który niebawiąc po kombinacyi Deseczek
kop kilka, y Drzewo zrabione nałodownią do Domu Szynkowego na=
iętemi za moje Pieniądze Ludzmi; także dwa zreby; Szlachcica na Gruncie

Moim mieszkaiącego, y Żyda mego, zabrał y w zabudowanie Browa
ru z Stodownią y wotownią obrócił, z którego część odebrałem, a
Deseck y dwu Źrebow niemam oddanych. Zaczym miar wyrażac
żałobę moią obszernie; że Żądam łaski JWWMćiP. Dobro, ażebys
raczył przełożyc y perswadowac tak WJP. Pisarzowi Dobr. iakoteż
WJP. Star. D: choc listownie ażeby raczyli dotrzymac obiecaney
w Sąsiedztwie zemną spokoynosci. Respektowi y możnosci JW.
WMćPaP. D: ten Interes y nas samych poruczywszy z głębokim
piszę się uwenerowaniem.

Jasnie Wielm. WMć
Pana Dobrodzieja
Życzliwym y nayn
iższym sług
A. Bykowski. WWołkn

d. 26. 9br.
1771. z Lisowic

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju 127

Jest to zrozumeniu że JP Pan Podkomorzy Litt. a Stta Słonimsk. stać będzie w Starym Zamku, przeto Gospodarzowi Zamku JW JP Pana Podkanclerzego WXL. zaleciłem, aby nikomu w onemu nie inwadyzował stancyi do przybycia JWWMPana Dobr., lub Jego Sługi.

List do JP Pa Gręg. Szukiewicza konserwuię u siebie do przybycia Jego.

Komenda Mostk. z Tykocina do Wilna idąca, y tu odpoczywaiąca prowadzi z sobą między inszymi JPa Mirskiego dużo zrąbanego. Nieustanney Łasce mnie polecam z estymą y z naywyższym Respektem

JW WMM Pana Dobrodzieja

Nayniższym Sługą

J.A. Braun

W Grodnie
d. 28. 9bra 1771

w Warszawie d. 2. Kwiet. 1771.

128

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Poniewasz Jwmćdz. żądasz wiadomosci o zdrowiu JWJP. Podkanclerzego. dostatecznie takowe czynię relacyą. gdysz dosyc często bywam u niego. że iest słaby y dobrze, lecz osłabiony na siłach przez zbyteczne y nagłe kurowanie się, tak dalece że rzetelnie mo- wic mogę iż nie podobien do siebie, choroba zas Jego iest tu przez Doktorow decydowana że iest niebespieczna, y że JP. Podkanclerzy dłużey iak do Marca nie może pociągnąc. ma albowiem w sobie kilka gatunkow chorob. to iest wiel- ką obstrukcyą w kiszkach. puchlinę wodną, gdysz mu często nogi bardzo puchną, tudziesz ciężkosci puszczania uryny. z tych gdy na iedną kuruią chorobę druga pokaże się y tak per consequens, a na wszystkie razem kurowac nie mogą podług Consiliow swoich ktore często odprawuią, ia zas moim zdaniem nie sądzę tak niebespiecznego JP. Podkanclerzego a to zdoswiadczenia, Znaiomy dobrze Jwmćdz. JP. Kurowski Starszy tu w Warszawie. na tę samę chorobę słowo w słowo przed.

kilka

kilkunastu tygodniami zapadł, ktoremu także do kilku dni życia

tylko przywalali. a dnia dzisieyszego prawie że wszystkim

do zupełnego przyszedł zdrowia, a chociaż daleko starszy

w letach od JP. Podkanclerzego, w Słabu to Boskich uszy

ko, JP. Podkanclerzy przynaymniey że się stanie osobliw

w siedzeniu to dobrze, lecz co w Interessach, to tak iak

y przedtym. zawsze ma co do czynienia. Nayiaśnieyszy

Pan nasz w dobrym zostaie zdrowiu w dzien S. Katarzyny

Ruskiey pierwszy raz nie wyiechał y podobno być na Obie

u Posła wielkiego. nie przestaią tu Dekurzyzyów słuchać

w zgłędem akcyi nie godziwey maią albowiem dwoch w

prasłkow. lecz Kherzsiłow żadnego dostać nie mogą. Wie

tez tu nie innych biorą do kozy.

Lusali o ktorem prosił Jqmć Dz. lubo życzyłbym sobie m

lecz mieć to nie będzie zatrudnieniem Jemu. wszakże b

to dobrze, a nie, to y obeidę się, ieżeli nie będzie z prz

Krosn

prosząc JmćPDz donieść WJP. Podkomorzemu że miód przedał
za fl. 25. które to pieniądze żeby JmćPDz chciał zapłacić
do naszego porachunku suplikuię gdyż nie bezpieczno były one
transportować. Także suplikuię pod czas bytności JW Pana Dz.
w Gdańsku żeby można Barytkę Słanowo na Sołki y mnie
choć przez Furmanów te przystać, a zapłacić tym trans=
port. byle to nie było z przykrością JmćPDz iak nay=
pokorniey upraszam.

Potrzeby mnie oddać JW Pana Doz

Jaśnie Wielmożney Pani y Dobrodzieyki nożki całuię

D. 5 Xbr 1771 z Grodna.

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju.

Kiedyś JWWMć Pan Dobrodziey wcześnie, y WMci Pana Podczaszego Pińskiego poruczył Interess swoy, możesz śmiało bydź upewnionym, Że iaknaypilniey Dozierany będzie, Bo wszelka staranność nasza, ku okazaniu Nayżyczliwszey ku usługom Jego attencyi Jest Obrocona.

Kommissya Skarbowa w Sześciu Osobach zgromadzona JJW Podskarbi Nadworny, Podkomorzy Litt[ewsk]i, Chorąży Grodzieński, Podstoli Brzeski, Starosta Omski, y Komissarz Inflantski.

Do Kommissyi Woyskowey Przybył JW Łowczy Litt[ewsk]i, o innych nie słyszać.

JWWMć Podkomorzy Litt[ewsk]i stoi w Zamku starym, Pałac więc Podkanclerski wolny. Jeżeli zaś JWWMć Pan Dobrodziey Zechce stać w Pałacu Hetmańskim, potrzeba gło[śno] mówić z JWW Lesparskim Generałem, który rząd maiącym. Mnie zaś JWWMć Dobrodziey w Łasce swey zachować raczysz, Zadaiącego nieustanne Dawać dowody że m Jest.

Jaśnie Wielmożnego WMć Pana Dobrodzieja
Nayniższy sługa
Adam Szlemiewicz [illegible]

vertatur.

Oddany JWWmćPa Dobdźa Interes w attencyą swoią maiąc wnależytym dozorę nieubliżam tey, ktora naywięcy obowiązuie, cżułości juz to względem Sprawy jako względem polecenia mię Respektowi JWWmćPa Dobdźa Paweł Szyrma JWP mp

149 – 4/6
133
246

528 | 10
 6
534 | 10

8
7
5
446
368
416
188
166
124
248 – 6

132

Jaśnie Wielmożny Mnie Wielce
Mći Dobrodzieju

Nieskomparowana Dobroć Jaśnie Wielmożnych Wmciów Państwa Dobrodziejów, na po:
dziw mnie samemu, a żadarmienie powszechne, w krotkim Czasie tak
piękne w Życiu moim uczyniła odmiany; że honor, sukcess, y wszelka
pomyślność, zdaiące społnie, tak Chwalebnemu assystowac, y niewdzięcz:
nie, ledwo czy dziełu. Niespodziana Szczęśliwość, momentalna Czynność,
tak ważnej Sprawy, każe mi niemal niewierzyć, chociaż po większy
części uskutecznionemu, iżby się to już stało, co z Respektu JJWWmć
Obfitości JJ
Dobrodziejów osiągnąłem: lecz gdy ku Pamięci przywodzę,
niemożna
tak, niemałe utrudzenia, Usilnej nadmiarę Sprzyiazności,
po Bogu,
nieczuć, y całemu nieyhodzić Światu, że do kooperacyi
ze Jm
jedynie JJWWmćPaństwa Dobrodziejów winna swoj skutek;
tyle niezliczonych Faworu wzglądów, ani byłem, ani być zdołam godny,
Y że to Rozmiar Dusz Prawych, JJWWmćPaństwa Dobrodziejów, niebęss:
kiem

Niechętliwemi cnotami wrażonych, właściwe są Postępki. Dzięki więc najpo
winniejsze, y wszystkie, za tyle Dobrodziejstw JWWo Pani Mości Dob.
Czyniąc, ten przyłączam dozgonny, y nigdy niewysłużony, Obowiązek: iż
ja sam, y cokolwiek odtąd moim się zwać będzie, Usługą szczerą, Uni...
nością niewygasłą, y porywczością nieufatygowaną, w Kierowaniu nie...
zdradnej, JWWo Pani Dobrodzieja zostawać niezłomnie
muszę na zawsze; et... Łącznie Chlubiąc, jak ja mam honor pis...
przy należytym Uwenerowaniu

Jaśnie Wielmo Wmo Pani
Dobrodzieja

Najniższym Sługą
Jan Pawlikowski
Mp

Jaśnie Wielmo JPani Dobrodzieja, Pani mojej
najdobrotliwszej, do wyrażonego mego:
dziękuję z JWWm Dob. oświadczenia,
Łączę jeszcze millionowe Dziękczynienia,
za Jej nieoszacowane łaski. A zarazem
niewymowną Przyjaźnią, pokornie mojej
proszę, aby Intencyą moją zawsze pewną
Skutek Pożądany mojej Szczęśliwości, bez wszelkiej
zwłoki czasu, przyspieszyć raczyła.

w 13. Xbr 1771,
z Pasłkiewic

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu! Dnia 13. Xbra 1771. w Siemkowie -

We Wtorek to iest dnia 10. Grudn. wyiechałem był do Smilowicz z rekwizy-
cyą wydania Łohoyskich y Czortowicza; byłbym nadaremnie zieździł,
gdyby mi szczęściem przypadkowym nieprzyszło spotkać się we Klin-
sku z JP Trębenem Kommissarzem Smilowickim iadącym do Grodna,
który do powrotu swoiego po Świętach odłożył zakończenie tego
Interessu; ale według rady JP Olszewskiego pozwy w Niedzielę
następuiącą z aresztami wyszlę, tak do Podania w Smilowiczach
iako y w Chydne. * Sam z Minska wróciłem się
JX. Bazyliana Starszego zapozwałem; ale on deklarował się bez prze-
dem wydać tego Chłopca wtenczas kiedy wydadzą ze Smilowicz
Łohoyskich ponieważ on iest Synem tego Łohoyskiego, co w Smi-
lowiczczyznie.
JW Pan będący w Grodnie pomów z JmPanem Lepanskim y Trębenem
a tak może czy nie prędzey nastąpi satisfakcya.
z Dąbrowskim Mularzem widziałem się w Minsku, który całe od-
mówił mnie, że się nie może podiąć na robotę do Siemkowa,
chociaż go długo y Sam y JP Szeyba namawialiśmy, nawet
y przyiechać do Siemkowa dla obaczenia Materyałów
niechciał; maiąc tam swoie zabawy w Smilowiczach
spieszył swóy powrót, iescze w Smilowiczach na lat dwie
będzie miał roboty.

wczesne tedy maiąc JW Pan Dobrodziey doniesienie otym, może wta-
tey stronie pomyśli o sprowadzeniu zkąd Architekta y mularzow.
Ponieważ mamy wielką zwłokę, że się nawet y druga Sarna ze wszystkiem
zepsuła; Pańszczyzna Cała męska do wypuszczenia drzewa
y obrabiania iest obrócona.
Dnia dzisieyszego JmP. Budowniczy przysłał umyślnego z listem
do mnie, który przyłączam JW Panu: ale ia uczyniłem wszelkie
staranie alym dokupił tę resztę potrzebnego beczki Siemienia, po-
nieważ mam Beczeki Siedem youd z Suwind. y dostałym
był do Kompletu 10. Beczek, gdybym się niespuszczał na JP.
Budowniczyca.
List od JW. Vice Instygatora przez Koperty przysłam: gdyby przeno niewa-
żyło. adla tego resigillowałem żeby to respons przez tego który
wziął Słodowniki ordynaryą; więc wnim nic niema oso-
bliwego.
Teraz nic mam więcey nic donieść JW Panu, a Łaskawym mię
polecaiąc względom z nayprzywiniyszym przy się Uszano-
waniem.
JW Pana Dobrodzieia Nayuni-
żenszy Podnożek.
Michał Żyłłok.
Kom. Wo. Witc.

Dziś byłem w Cegielni: Borowski iuż wypalił
trzeci Piec Dachowki ma wszystkiey 13m.
po Swiętach będzie palił czwarty piec, bo iuż
ma Dachowkę niemiał do całego Pieca gotowy.
Komornski prowadził, y Sanie przywiózł.

R 14 Decembra 1771
z Warszawy

134

Wybacz JWWMC Pani Dobrodziko że m
przeszłey poczty do Niey nie pisałam
prawdziwie momentu wolnego od mo[ie]y
siostry nie miałem w dzien ktorego przy
szła poczta cały dzien u Niey byłam po
wruciłam bardzo pozno w ten czas odebra
łem list nazaiutrz w Niedziele cały dzien
z nią siedziłam cały wieczor strawilismy
u Naszego Brata z tamtąd do Sominskich
siedziłam na wieczerza gdzie do pozna
bawiłam w poniedziałek wzieła mnie
Jmosc z sobą do Kosciola z Kosciola do Xię
żney od Xiężney do Xiężney Generałowey
powruciwszy nie mogłam pisać bo iuż poczta
była oddana ale szczesza mowie że miałem
nie zaczęty list JWWM Pani Dobrodziko
Interes Jeymosci Dobrodzieja tyle mej Mar
twi iak naiwięcey JWWM Pani Dobrodziko
znalazłyby się bez wątpienia sposoby Jmosc
prosiła wiele Konsyliarzow y Ja sama usta
wicznie dokuczam JP Strażnika ale on oswiad

cza szczerą pomoc y Staranie ale się
Exkuzuie y przysięga że Memoriału w tey
sprawie od Jgomości nie odebrał tylko
list w ktorym wyraża że posyła Memo
riał bardzo Źle się stało bo do tych czas
bylibyście WWPaństwo Dobrodzieystwo spoko
ni, wiele Osob słyszałem mowiących ab
le poważnych na Ziemstwo Minskie
że iest niegodziwe y że Osoby w Nim
będące nie maią nic w cale Sentymentow
y Charakteru y to dokładali że nam iest
dziwno że JMć Pan Instygator w tym
Woiewodztwie mieszka miedzy ludźmi
ktorzy Żyć nie Umieią bo są same Nudni
ki, y Krasytyki Ja się na to odezwała że są
ludzie nie ktorzy bardzo poczesni ale na
nie ktorych zgodziłam się bo prawde o nich
mowili,
Starościna Bochdanowiczowa także nie
wiele rzeczy pokomponowała z swoiey głow
przed WPanią Dobrodzieiką bo żadnego J ambe
lana nie miałem za Amanta ani mam do ny

lam się tey Jey Imaginacyi bo kiedy ona była
u mnie Star. Tłumacki ona zapewne roz
miała że iest on moim Amantem poważsz Jey
JWPD że niech się nie turbuie w swoim Intte
resie Imość pisała do Xięcia Marszałka
za Nią prosząc spodziewać się trzeba pomy
ślney rezolucyi gniewam się na nią że niedo
trzymuie słowa przyrzekła mnie że będzie dze
działa w Krakowie bawi JWPD a ona wiedz
ierdzi po Szambelanach potym prosiłam
żeby dołożyła starania w Interesie Panny
Głęboc[k]iey y żadney mi nie dała rezolucyi
ukłon JW WMC Pani Dobr do mego Brata przycot
z wielką Obligacią y wdzięcznością kontent był
bardzo za co bardzo JWMPD dziękuie iest to
dowodem Jey łaski dla mnie ma moy Brat
pisać z powinszowaniem list do Jgomości Dobr.
ale my oboie pomyliliśmy się z liczbą dni bo
trochę pózno będzie a w tym Momencie po
miarkowałam że właśnie dobrze wypadałoby
pocztą Csuraderyć mu te powinną attencią
moią więc z Duszy z Serca y ze wszystkich sił
Życzę Jgomości Dobrodzieiowi Neypomyślniey
szych w Życiu Jego Sukcessów moie Życzenia

życzę z temi których wytaczam od miazgi
Mędników bo pewnie będzie JaŚmość Dobrodziej
odbierał od Nich szczere Życzenia ale co do
Ziemstwa Mins: Życzenia w Cale nie przystoi
bo wiem że Obłudnicy

List do JP Pisarzowey proszę odesłać przez
pewną Okazią żeby pewnie doszedł Jey rąk
bo inaczej Xarałabyś JaŚmPanią mnie iescze tra
do Niey pisać proszę mnie wybaczyć przed
Wołoczkową że ten Xiądz Opat iest w Warsza
y zawsze mnie się rozpytuie o Mey Iasney y
o dzieciach Ja chwale z tego on Kontent
proszę tego nie mowić bo znowu napisze
drugą a Ja nie chcę tego, ale w Samey rzeczy
że iestem Jey wdzięczną zawsze bo się tak wyd
wato że Ona mnie Kochała
JP Narbutowa dziś wyieżdża iuż w drogę
przysłała żebym do Niey przyiechała w tą
w ...a porę kiedy iuż kończę pisać żeby
trochę wcześniey przysłała to zapewne nie
dała by momentu do dopisania Całuię
Nogi Oboyga JaŚmPaństwa Dobrodz
stwa iako Nayuniżeńsza Sługa

Jasnie Wielmożny Panie Dobrodzieiu! 136

List JWPana ze 9. Xbris z Chwoszczewicz datowany iuż mnie tu doszedł. Oley dla JWPana y inne sprawunki z Rusi będą sprowadzone niezadługo. y dla JPt. Dziundziewicza.

we Srodę to iest ze 18 [illegible] przeszli tędy z Mitna Moskale których było sześćdziesiąt piechoty mieli u Mińska do Soboty zabawić y na Moskwę iść. pobrali w Grodku y Czuczanach podwody; Namiestnikowi wzięli konia, dnia wczorayszego wieczór powrócili konia tego, y podwody z Mińska.

Wczora na noc przyszedł Regiment Trybunalski do Grodka, dziś rano wyszli, y tym sześć podwód dać musiałem do Mińska.

Drzewo na karczmę iuż ze wszystkim wypuszczone y oprawione na następuiącym tygodniu zaczniemy do Pałacu wypuszczać.

Saulę Czertowicza z pod Smiłowicz sprowadziłem ale tylko samego ze Synem, dziś po Żonę y po dzieci wysłałem podwody: bo ten Saulka mi niema: Żonę w Grodku osadzę a sam przez Zimę musi tu być czy przy Cieślach czy przy Wozakach: podeymuie się on sam utrzymać Cegielnię, ale strasznie mu ieszcze zaraz wierzyć, niech przez Zimę tu robi, a na lato

czy w drugiey Szopie z dwóma dodanymi Parobkami będzie robił sam, czy za Parobka dla lepszey próby będzie dodany Brychanowi dawnemu.

Jutro po Czutkała wyszlę? Rohaczewski jeszcze niewyszpiegowany.

Za Paulę Czertwicza długu musiałem wypłacić Złł. 7. w kuchniach, gdzie on przebywał.

Moskalów do Mińska więcey spodziewaiąsię, tak mowią iż pobranych w Niewolę pod Stołowiczami do Moskwy poprowadzą.

Zaslawym mię polecam względom piszącysię z powinnym Uszanowaniem.

Jaśnie Wielmożnego Pana
Dobrodzieia Nayuniżeńszy
Podnożek. Michał Zyttowski.

d. 20. 8bris 1771.
w Siemkowie.

Marc na Obrz alias ottanzer
o Kalkulacyi. Hotzuskie
o Len. że niezatoś
o Swdmie Jezzerskiem
o Dzainu Jezzerskiego

robił sam,
anowi
wyszpie=
tt. 7. wo hu=
iż pobra:
wprowadzą
ym Usza:
Pana
niżeńszy
Żyttok.
kw:
ttarzer

Jasnie Wielmożnemu JmPanu
Chmarze.
Instygatorowi WWXa Lit., Panu y Dobrodzieiowi.
p. Grodno.

Do P: Torzyńskiego
Niedźwiedzky Wultow
[illegible] de Wulta, 7
Dług mem. Brata

d. 23. 8br. 1771.
z Warszawy

138

W niniejszym nieszczęściu krajowym złe do tego przyszło stopnia, że niezawsze można Urzędowe powinności dopełniać Obywatelowi, bywa to że moc zbrojna przeszkadza, bywaią y skryte okoliczności a straszniejsze jeszcze nad uzbrojoną siłę, te podobno y mnie niepuszczą do Grodna, lepiey per omissionem powszednie zgrzeszyc, niż grzechem smiertelnym przez wdanie się w okazyią duszę obciążyc.

Niebyło zeszłego tygodnia bez obietnic sollennych Nayiaśnieyszemu Panu, że nieszczęśliwi Niewolnicy Niesviscy wolnemi zostaną, z tey poczty odebrawszy upewnienie że ci godni Ludzie nietylko jeszcze jęczą w kaydanach, ale nawet są grożeni wyprowadzeniem za granicę podałem memoriał Krolowi Jmci przekładaiąc stan ich żałosny, y że upewnienie skutku niewzięło; Zażalone zostało pełne litości serce Panskie, te biedy Obywatelskie niemało wzięły zdrowia szacownego Oycu tak dobrotliwemu, ktory wezwawszy do siebie Posła, y Generała z wielką pracą wyiednał na nich, że do rąk Krolewskich oddali Ordynanse zalecaiące uwolnienie wszystkich Niewolnikow zabranych w Stołowiczach.

takowe Ordynanse Krol Jmć mi oddał, ktore pod kopertą Oyca mego posy=
łam, gdyż y o Szwagra moiego idzie. JPani Surynowa pisała do
Krola Jmći, ktory mi kazał abym przez jakową okazyią tę pocieszną
nowinę oney doniosł, suplikuię WmPana Dobrodzieja abyś oznaymił,
bo poczta dzisieysza tak mi ręce osłabiła licznym pisaniem, że
osobnego listu napisac niezdołam.

JmPanu Pisarzowi Grodzkiemu Słonimskiemu uniżenie kłaniam, y
upewniam iż w pomienionych Ordynansach są pomieszczeni Stano=
wniczy z Synem y Rotmistrz Narmuntowicz, po Bogu jedynie Krolowi
wszyscy powinni miec wdzięczność, żeby nie Jego Łaska, z swiatem
pożegnać się trzebaby było.

Za bytnosci jeszcze swoiey w Warszawie Xiądz Biskup Inflantski
post suam resignationem wyprawił benefitium Słonimskie dla Imie=
nika swego, więc trudno było co utargować dla Xiędza Kanonika
Inflantskiego, jesli mi Bog pozwoli okoliczności, bądz WmPan Dobrodziey
pewny, iż nieublizę starania moiego do przysłużenia się tak kochanemu Przyja=
cielowi.

139

Dzisiay Senatu rada in Ordine wyprawienia Postow od Kola do Dworow Wiedenskiego, y Berlinskiego.

Swiąt następuiących Oboygu Panstwu moiemu winszuię, życzę z serca czerstwego zdrowia, y nieprzerwanych pomyslnosci. a proszę przynaymnie wierzyć, iż w przywiązaniu szczerym, y prawdziwey Weneraciey dla WmPanstwa Dobr. nicht mnie nie przewyższy.

Oce

Ja oboyga JWmpanstwu Dobrodziestwu serdecznie Kłaniam tusce J. dawnei przyiazni przypominamsie za siebie zas asekuruię że poki życia jestem serca przywiązaną najniższą sługą

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu!

140

Na dniu 24. Xbris to iest w Wigilią Bożego Narodzenia przeszedł tędy Pułkownik Fersen z swoią diwizyą maiący 500. piechoty. Corpus Woysko popasywał w Grodku, a Sztab cały we Dworze, to iest 12. Oficierów, y dwoch Pułkowników, ieden Fersen Komendant drugi Salomon Żonaty, Obiad sobie dać kazali, dla koni Siano, y Obrok, Wina butelek cztery Węgierskiego którego com sobie pod przyiazd Brata kupił, a cztery Francuskiego wypili. Ja ich nie spodziewaiąc się Administratora do Grodka, a Kruhelskiego do Puszczy wysłałem, y tak w tym Zamieszaniu Sam ieden na wszystkie strony rwiąc się odstąpiłem y Stanciy mojey z Gośćmi, gdzie z drobnieyszych rzeczy mam Szkody na Złł 50. co ludzie ich pokradli rządząc się Sami: Procz tego podwód 40. wzięli, a od niczego wyprosić się nie mogłem, lubo Pułkownik zdawał się bydź grzeczny. Chłopu iednemu naszemu który w drodze przebił Żołnierz szpadą, Zapewne zdechnie, muszę się o to skarżyć Pułkownikowi.

Dnia wczorayszego Teraz odesłałem do Mińska, ponieważ grożono wydaniem Paketu.

200. Huzarów ieszcze Spodziewać się każą, z Wilna Zapewne tędy w następuiącym tygodniu, który Marszałka Trybunał. konwoiować będą. Grodzkiey Karczmie wiele teraznieyszym przechodem udziałano Szkody. Ci Sami Moskale na Noclegu w Radoszkiewiczach Stayni we Dworze Spalili.

Do JP Gilickiego tą poczta pisać będę takowż według dyspozycyi JWo
na Dobrodzieia Masło y Mąka Zesłane będą.

w Zeszły piątek przyprowadzili przez Mińsk Więzniów we Stołowiczach po-
branych. Dziś pobiegł Kuryer z Wilna dogamiaięc onych, aby
Dwóch uwolniono z pomiędzy tey Gromady, ale kogo nieuwiadomi
wszystkich tych niewolników było więcey półtoraesta.

Jeżeli JW Pan Dobrodziey będziesz w Grodnie, upraszam iak nayPokorniey
abyś z JW Podskar Nadw: pomówił, aby tak nieumiernie żano pła-
ceniem Zbyteczny Oyca mego. Czyż podobna 2300 Zł Pol: z Folwar-
ku dwadziesta Chłopów maiąc Zapłaci czynsz, a Oycu do
mnie przeszłą pocztą pisał, że tak zapewnie nałożono przeci-
wko mnie wypłacać każą.

Kalkulacyi pocztą posłać nie mogę bo to wielki byłby Pak, chy-
ba przez okazyą, bo iuż mam gotowe.

JmP Podstolemu Weneryzny proporcyonalnie wydasię, wszakże wiele
nie wiele iest.

Przysłane uwiadomosci doszły, za ktorą łaskę JW Panu Dobrodzieiowi pokornie
składam dzięki. więcey nic niemam do oznaymienia. z powinn-
nym piszę się Uszanowaniem JWo Pana Dobrodzieia Nayniższy
Podnóżek

z 27 Xbris 1771

Jasnie Wielmoznemu Jmć Panu
Chmarze
Instygatorowi W. X. Litt. Panu y Dobro=
dzieiowi

pr Grodno.

